ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឯកសារជំនួយស្មារតី

គ្រូបង្រៀន
វិទ្យាល័យអប់រំពិសេស

នាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស
តុលា ២០២៣

បុព្វកថា

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បាននិងកំពុងអនុវត្តគោលនយោបាយ ស្តីពីការអប់រំបរិយាបន្ន ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ដើម្បីធានាឱ្យកុមារស្ថិតក្នុងសេចក្តីត្រូវការពិសេសគ្រប់រូបទទួលបានសិទ្ធិក្នុងការអប់រំដូចកុមារទូទៅប្រកបដោយសមធម៌ និងបរិយាបន្ន។ យុទ្ធសាស្ត្រនៃគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាព ស្តីពីការអប់រំបរិយាបន្ន ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ មានគោលបំណងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីពិការភាព ជួយគាំទ្រដល់កុមារមានពិការភាព កុមារជួបការលំបាក និងកុមារស្ថិតក្នុងសេចក្តីត្រូវការពិសេស ទទួលបានការអប់រំប្រកបដោយសមធម៌ បរិយាបន្ន និងចំណូលចិត្តរបស់ពួកគេ និងដើម្បីសម្រេចបានតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ និងឆ្ពោះទៅឆ្នាំ២០៣០។

ការអប់រំបរិយាបន្ន គឺជាសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់សិស្សគ្រប់គ្នា និងជាកត្តាមួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរួមចំណែកលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំប្រកបដោយសមធម៌ បរិយាបន្ន និងលើកកម្ពស់ឱកាសក្នុងការសិក្សាពេញមួយជីវិតសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ហើយដើម្បីឱ្យការបង្រៀន និងរៀនកាន់តែប្រសើរឡើង ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍកសាងឯកសារជំនួយស្មារតីសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ស្តីពីវិធីជួយសិស្សមានពិការភាពនៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស។

ឯកសារជំនួយស្មារតីនេះត្រូវបានតាក់តែងឡើងក្នុងគោលបំណងជួយលោកគ្រូ អ្នកគ្រូយល់ដឹងទូទៅអំពីការអប់រំកុមារមានពិការភាព ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អ ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនល្អ កម្មវិធីសិក្សាសមស្របសម្រាប់សិស្សមានពិការភាព វិធីសាស្ត្របង្រៀន វាយតម្លៃការសិក្សា ផែនការជួយសិស្ស និងការរៀបចំបណ្ណាល័យសមស្របសម្រាប់សិស្សមានពិការភាព។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាសង្ឃឹមថា លោកគ្រូ អ្នកគ្រូនឹងប្រើប្រាស់ឯកសារជំនួយស្មារតីនេះ ដើម្បីរួមចំណែកលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។ ក្នុងនាមក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ក្រុមការងាររបស់គម្រោងអប់រំបរិយាបន្ននៅបឋមសិក្សា ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ និងគាំទ្របច្ចេកទេសក្នុងការកសាងឯកសារជំនួយស្មារតីនេះ។

ថ្ងៃសុក្រ ១៣កើត ខែ អស្សុជ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ជួន ណារ៉ុន

មាតិកា

មេរៀនទី១៖ ការយល់ដឹងអំពីពិការភាព............ ១

វត្ថុបំណង............ ១

ខ្លឹមសារ............ ១

១.១ ពិការកាយសម្បទា............ ១

១.២ ពិការសតិបញ្ញា............ ២

១.៣ ពិការផ្លូវចិត្ត............ ២

១.៤ ពិការផ្សេងៗ............ ២

១.៥ មូលហេតុនៃពិការភាព និងការបង្ការ............ ៣

១.៦ ព័ត៌មានផ្តល់សេវាកម្មទៅតាមប្រភេទពិការ............ ៥

មេរៀនទី២៖ ការអប់រំកុមារមានពិការភាព............ ៦

វត្ថុបំណង............ ៦

ខ្លឹមសារ............ ៦

២.១ ការអប់រំបរិយាបន្ន............ ៦

២.២ ការអប់រំថ្នាក់សមាហរណកម្ម............ ៩

២.៣ ការអប់រំពិសេស............ ១០

មេរៀនទី៣៖ សិស្សពិបាកក្នុងការមើល............ ១១

វត្ថុបំណង............ ១១

ខ្លឹមសារ............ ១១

៣.១ លក្ខណៈសម្គាល់សិស្សពិបាកក្នុងការមើល............ ១១

៣.២ មូលហេតុ និងការបង្ការ............ ១១

៣.៣ កម្រិតពិបាកក្នុងការមើល............ ១២

៣.៤ ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយក្នុងការមើល............ ១៣

មេរៀនទី៤៖ សិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់............ ១៤

វត្ថុបំណង............ ១៤

ខ្លឹមសារ ១៤

៤.១ លក្ខណៈសម្គាល់សិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់ ១៤

៤.២ មូលហេតុ និងការបង្ការ ១៤

៤.៣ កម្រិតពិបាកក្នុងការស្តាប់ ១៥

៤.៤ ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់ ១៦

ក) របៀបប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់ ១៦

ខ) ការសម្អាតពុម្ពត្រចៀក ១៧

គ) ការរក្សាទុក ១៧

មេរៀនទី៥៖ សិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម ១៨

វត្ថុបំណង ១៨

ខ្លឹមសារ ១៨

៥.១ លក្ខណៈសម្គាល់បញ្ហាសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម ១៨

៥.២ ការស្វែងយល់អំពីដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់របស់កុមារ ២០

៥.៣ ផ្នែកនៃការលូតលាស់របស់កុមារ ២០

៥.៤ ដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់របស់កុមារនៅអាយុចូលរៀន ២១

៥.៥ ភាពយឺតយ៉ាវនៃការលូតលាស់របស់កុមារ ២២

៥.៦ មូលហេតុ និងការបង្ការពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម ២៣

មេរៀនទី៦៖ ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អ ២៧

វត្ថុបំណង ២៧

ខ្លឹមសារ ២៧

៦.១ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង ២៧

៦.២ លំនាំនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង ២៨

៦.៣ ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង ២៨

មេរៀនទី៧៖ ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនសិស្សមានពិការភាព ៣១

វត្ថុបំណង ៣១

ខ្លឹមសារ ៣១

៧.១ ថ្នាក់រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការមើល ៣១
៧.២ ថ្នាក់រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការស្ដាប់ ៣១
៧.៣ ថ្នាក់រៀនសិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម ៣២

មេរៀនទី៨៖ កម្មវិធីសិក្សាសិស្សមានពិការភាព ៣៤

វត្ថុបំណង ៣៤

ខ្លឹមសារ ៣៤

៨.១ កម្មវិធីសិក្សាសិស្សពិបាកក្នុងការមើល ៣៥
៨.២ កម្មវិធីសិក្សាសិស្សពិបាកក្នុងការស្ដាប់ ៣៦
៨.៣ កម្មវិធីសិក្សាសិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម ៣៧
៨.៤ ឧទាហរណ៍កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតភាសាខ្មែរ ថ្នាក់ទី១ ..... ៣៧

មេរៀនទី៩៖ វិធីបង្រៀនសិស្សមានពិការភាព ៥៤

វត្ថុបំណង ៥៤

ខ្លឹមសារ ៥៤

៩.១ វិធីបង្រៀន និងរៀនបែបសកល សម្រាប់ការអប់រំបរិយាបន្ន ៥៤
៩.២ វិធីបង្រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការមើល ៥៨
៩.៣ វិធីបង្រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការស្ដាប់ ៦០
៩.៤ វិធីបង្រៀនសិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម ៦៣
៩.៥ ការផលិតសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន ៦៨
៩.៦ ការប្រើប្រាស់សម្ភារៈការបង្រៀន និងរៀនតាមប្រព័ន្ធឌីជីថល ៦៩

មេរៀនទី១០៖ តេស្តវាយតម្លៃការសិក្សា ៧០

វត្ថុបំណង ៧០

ខ្លឹមសារ ៧០

១០.១ តេស្តវាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់ ៧០
១០.២ កិច្ចការវាស់តេស្តវាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់ ៧១

មេរៀនទី១១៖ ផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល ៧៥

វត្ថុបំណង ៧៥
ខ្លឹមសារ ៧៥
១១.១ ការស្វែងយល់អំពីតម្រូវការរបស់សិស្ស ៧៥
១១.២ ការរៀបចំផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល ៧៥
១១.៣ ការអនុវត្តផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល ៧៥
មេរៀនទី១២៖ បណ្ណាល័យសម្រស់ ៧៨
វត្ថុបំណង ៧៨
ខ្លឹមសារ ៧៨
១២.១ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃបណ្ណាល័យ ៧៨
១២.២ ការគ្រប់គ្រងបណ្ណាល័យ ៧៩
១២.៣ កាលវិភាគបណ្ណាល័យ ៨២
១២.៤ ធនធានបណ្ណាល័យ ៨២
ឯកសារយោង ៨៥

សេចក្ដីផ្ដើម

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាប្រទេសហត្ថលេខីនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្ដីពីសិទ្ធិកុមារ និងបានផ្ដល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្ដីពីសិទ្ធិជនពិការ។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងអនុសញ្ញានេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានប្ដេជ្ញាចិត្ត ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយ ចីរភាពទី៤ ដោយដាក់ចេញគោលនយោបាយអប់រំ ធានាគុណភាព ប្រកបដោយសមធម៌ បរិយាបន្ន និងលើកកម្ពស់ឱកាសសិក្សាពេញមួយជីវិតសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា និងមានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ។

ទន្ទឹមនឹងនេះក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា មានគោលនយោបាយស្ដីពីការអប់រំសម្រាប់កុមារមានពិការភាពនៅឆ្នាំ២០០៨ និងគោលនយោបាយស្ដីពីការអប់រំបរិយាបន្ននៅឆ្នាំ ២០១៨។ ក្រសួងបានអនុវត្តការអប់រំពិសេស ថ្នាក់សមាហរណកម្ម និងការអប់រំបរិយាបន្ន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកំណែទម្រង់កម្មវិធីសិក្សា និងលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំនៅតាមសាលារៀនចំណេះទូទៅ និងគ្រឹះស្ថានសិក្សាអប់រំពិសេសសាធារណៈ ឱ្យស្របតាមយុគសម័យឌីជីថល និងសង្គមផ្អែកលើពុទ្ធិ។

ដើម្បីចូលរួមចំណែកអនុវត្តឱ្យការអប់រំបរិយាបន្នកាន់តែទូលំទូលាយ ក្រសួងបានសហការជាមួយគម្រោងអប់រំបរិយាបន្ននៅបឋមសិក្សាក្នុងការអនុវត្តកញ្ចប់អំណានថ្នាក់ដំបូងនៅតាមវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស។ ក្នុងនោះក្រុមការងារបានកសាងឯកសារជំនួយស្មារតី ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាច្រើនលើកច្រើនសារទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងធានាថា ទស្សនៈ និងតម្រូវការរបស់ជនដែលមានពិការភាពត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍសាលារៀន។ ឯកសារជំនួយស្មារតីនេះត្រូវបានតាក់តែងឡើងក្នុងគោលបំណងឱ្យលោកគ្រូ អ្នកគ្រូយល់ដឹងទូទៅអំពីការអប់រំកុមារមានពិការភាពប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អ ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនល្អ កម្មវិធីសិក្សាសមស្របសម្រាប់សិស្សមានពិការភាព វិធីសាស្ត្របង្រៀន រង្វាយតម្លៃការសិក្សា ផែនការជួយសិស្ស និងការរៀបចំបណ្ណាល័យសមស្របសម្រាប់សិស្សមានពិការភាព។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ឯកសារជំនួយស្មារតីក៏ជួយដល់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូឱ្យចេះប្រើប្រាស់សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន ល្បែងសិក្សា និងវីដេអូដែលបានផលិតឡើងហើយបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងបណ្ដាញសង្គមផងដែរ។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សង្ឃឹមថា លោកគ្រូ អ្នកគ្រូនឹងប្រើប្រាស់ឯកសារជំនួយស្មារតី ដើម្បីរួមចំណែកលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។ ក្នុងនាមក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ក្រុមការងាររបស់គម្រោងអប់រំបរិយាបន្ននៅបឋមសិក្សា ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ និងគាំទ្របច្ចេកទេសក្នុងការកសាងឯកសារជំនួយស្មារតី។

ក្រុមការងារដឹកនាំ និងសម្របសម្រួល

១. ឯកឧត្តម	**សេរី**	**ជំនះ**	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
២. ឯកឧត្តម	**ជា**	**ជាតិ**	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
៣. ឯកឧត្តម	**អ៊ុង**	**ជិនណា**	អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ
៤. លោកជំទាវ	**នាង**	**ផល្លា**	ប្រធានគណៈគ្រប់គ្រងនាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស

ក្រុមការងារបច្ចេកទេស

១. លោក	**ទឹម**	**សាហែន**	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស
២. លោក	**ហង់**	**គឹមឈាន់**	នាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំពិសេស
៣. លោក	**ទន**	**ទី**	នាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំពិសេស
៤. លោក	**អៀត**	**ឧទ្ធី**	ប្រធានការិយាល័យ នាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស
៥. លោក	**ហ៊ឹម**	**សារិន**	អនុប្រធានការិយាល័យ នាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស
៦. លោកស្រី	**យាត**	**ថាវី**	អនុប្រធានការិយាល័យ នាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស
៧. លោកស្រី	**ឡៅ**	**សុខិតា**	អនុប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់ វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំពិសេស
៨. លោក	**ឃឹម**	**ចំណាប់**	អ្នកឯកទេសផ្នែកអប់រំពិសេស SCI / គម្រោង IPEA
៩. លោក	**នួន**	**ទិបុល**	អ្នកឯកទេសផ្នែកអប់រំបរិយាបន្នគម្រោង IPEA

មេរៀនទី១៖ ការយល់ដឹងអំពីពិការភាព

វត្ថុបំណង

វត្ថុបំណងនៅក្នុងមេរៀននេះ បង្ហាញអំពីការកំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យប្រភេទ និងកម្រិតពិការភាពរបស់ពិការកាយសម្បទា ពិការសតិបញ្ញា ពិការផ្លូវចិត្ត និងពិការផ្សេងៗ ក៏ដូចគ្នានឹងប្រាប់អំពីមូលហេតុនៃពិការភាព ការបង្ការ និងព័ត៌មានផ្តល់សេវាកម្មទៅតាមប្រភេទពិការ។

ខ្លឹមសារ

យោងតាមប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីការកំណត់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យប្រភេទ និងកម្រិតពិការភាព លេខ ២៤៩២ សអយ/បក ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ និងឯកសារជំនួយស្មារតីស្តីពីការកំណត់អត្តសញ្ញាណកុមារមានពិការភាព ឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានកំណត់ជា ៤ ប្រភេទដូចជា ពិការកាយសម្បទា ពិការសតិបញ្ញា ពិការផ្លូវចិត្ត និងពិការផ្សេងៗ។ ចំពោះលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃប្រភេទពិការភាព ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ៖

ប្រភេទពិការ	និយមន័យ	លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ
១.១ ពិការកាយសម្បទា		
ពិបាកក្នុងការធ្វើចលនា	ជនទាំងឡាយណាដែលមានលទ្ធភាពធ្វើចលនា (ដោយរាងកាយ) ផ្លាស់ទីដោយលំបាក ឬលំបាកកម្រើកផ្នែកណាមួយនៃរាងកាយ ឬមិនអាចកម្រើកបាន។	ដាច់ដៃ ដាច់ជើង ស្វិតដៃ ស្វិតជើង ស្វិតសាច់ដុំ គាំងសន្លាក់ បាក់ឆ្អឹង សាច់ដុំរួញខ្លី ខូចប្រព័ន្ធបញ្ជាចលនារបស់ខួរក្បាល ជើងខ្វេរ ជើងកែក ទន់ត្រឹមកដៃ ជើងទន់ ខូចទ្រង់ទ្រាយពីកំណើត ស្លាប់មួយចំហៀងខ្លួន/កំណាត់ខ្លួន/អវយវៈខូចសរសៃ ខូចរាងឆ្អឹងខ្នង (កោងទៅមុខកោងទៅចំហៀង និងកោងទៅក្រោយ) ពិការដោយសារផលវិបាកនៃជំងឺ ខូចស្មាម្ខាង ភ្លាត់ត្រគៀកធ្ងន់ធ្ងរ របួសខួរឆ្អឹងខ្នង គ្រិចធ្ងន់ធ្ងររលាកធ្ងន់ធ្ងរ (ភ្លើង ទឹកអាស៊ីដ)។
ពិបាកក្នុងការស្តាប់	ជនទាំងឡាយណាដែលពិបាកក្នុងការស្តាប់ ឬលទ្ធភាពនៃការស្តាប់ចុះខ្សោយ ឬមិនអាចស្តាប់បាន។	ថ្លង់ ត្រចៀកអត់រន្ធ ពុំមានក្រដាសត្រចៀក ធ្លាយក្រដាសត្រចៀក ហៀរអំបៅអំបែកធ្ងន់ធ្ងរ រន្ធត្រចៀកមានដុំពក (ពីកំណើតដោយសារគ្រោះថ្នាក់ របួសជំងឺ ឬវ៉ែដរា...)។
ពិបាកក្នុងការនិយាយ	ជនទាំងឡាយណាដែលពិបាក ក្នុងការនិយាយ និយាយមិនច្បាស់ ឬនិយាយមិនរួចទាល់តែសោះ ឬអ្នកដទៃពិបាកស្តាប់។	និយាយត្រឡាន់(អណ្តាតធំ)/ត្រដឹតធ្ងន់ធ្ងរ ឆែបក្រអូមមាត់ ក្រឡើត ក្រង្ហរ និយាយមិនច្បាស់ និយាយមិនចេញ គ ផលវិបាកនៃជំងឺ (ពីកំណើតដោយសារគ្រោះថ្នាក់ របួស ជំងឺ ឬវ៉ែដរា...)។

<table>
<tr><td>ពិបាកក្នុងការមើល</td><td>ជនទាំងឡាយណាដែលមានគំហើញចុះខ្សោយ ឬមិនអាចមើលឃើញ។</td><td>ងងឹតភ្នែកម្ខាង ឬទាំងសងខាង ស្វិតសរសៃបាតភ្នែក ភ្នែកលៀនមើលមិនឃើញ កន្ទុយថ្លៃនធ្ងន់ធ្ងរ ភ្នែកឡើងបាយ ត្រាក់កូមធ្ងន់ធ្ងរ បណ្តាលឱ្យមានប្រេងចាក់ ភ្នែកស្រលៀង ភ្នែកមីញ៉ូប ធ្លាក់ត្របកភ្នែក សម្លាកកញ្ចក់ភ្នែក សម្ពាធទឹកក្នុងភ្នែកកើនឡើង រលាកសរសៃបាតភ្នែក ងងឹតពណ៌ (ពីកំណើតដោយសារគ្រោះថ្នាក់ របួស ជំងឺ ឬវ័យជរា...)។</td></tr>
<tr><td>ពិការសរីរាង្គខាងក្នុង</td><td>ជនទាំងឡាយណាដែលបានវះកាត់សរីរាង្គខាងក្នុងសំខាន់ៗ (ដោយមានការបញ្ជាក់ពីគ្រូពេទ្យជំនាញ) ខ្សោយសរីរាង្គខាងក្នុង ឬចុះខ្សោយមុខងារនៃភាពស៊ាំ និងមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ...។</td><td>ខ្សោយមុខងារសរីរាង្គ បេះដូង ក្រលៀន ប្រព័ន្ធដង្ហើម តម្រងនោម ពោះវៀន និងថ្លើម។</td></tr>
<tr><td colspan="3">១.២ ពិការសតិបញ្ញា</td></tr>
<tr><td colspan="2">និយមន័យ</td><td>លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ</td></tr>
<tr><td colspan="2">ជនទាំងឡាយណាដែលមានផលវិបាកក្នុងការចងចាំ ភ្លេចច្រើន ឬមិនអាចធ្វើដូចមនុស្សដទៃទៀតដែលមានអាយុដំណាលគ្នា (ពីកំណើតដោយសារគ្រោះថ្នាក់ របួស ឬជំងឺ...)។</td><td>បញ្ញាលូតលាស់យឺត រៀនខ្សោយ/ការចងចាំមានកម្រិត (Cretinism) ខូចប្រព័ន្ធបញ្ញាក្នុងខួរក្បាល (Cerebral Palsy) និងជំងឺដោនសាំងដ្រូម (Down Syndrome) មានចរិតទុយមុយ (Autism)។</td></tr>
<tr><td colspan="3">១.៣ ពិការផ្លូវចិត្ត</td></tr>
<tr><td colspan="2">ជនទាំងឡាយណាដែលមានវិបត្តិផ្នែកអាកប្បកិរិយា អារម្មណ៍ និងការគិត ដែលកើតឡើងជាប្រចាំ ហើយរំខានដល់ការបំពេញមុខងារប្រចាំថ្ងៃ។</td><td>អាក្រាត និយាយ សើច យំ ច្រៀងរាំលេងតែម្នាក់ឯង ខុសពីប្រក្រតី ស្ទឹងស្មាធ ដើរគេដើរឯង វាយ ឬប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាដោយមិនដឹងខ្លួន មិនដឹងគ្រោះថ្នាក់ ជំងឺ មន្ទិលសង្ស័យ វិកលចរិត ខូចសតិអារម្មណ៍ តានតឹងផ្លូវចិត្ត ជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្ត ថប់អារម្មណ៍ ជំងឺវង្វេង។</td></tr>
<tr><td colspan="3">១.៤ ពិការផ្សេងៗ</td></tr>
<tr><td colspan="2">ជនទាំងឡាយណា ដែលលំបាកក្នុងការបំពេញតួនាទីផ្នែករាងកាយ ឬតួនាទីក្នុងសង្គម ឬពិការដែលមិនអាចចាត់ចូលទៅក្នុងប្រភេទពិការណាមួយខាងលើ ឬពហុពិការ។</td><td>មុខមាត់ខូចទ្រង់ទ្រាយ ក្បាលធំ តឿ ក្រិន ពកក ផលវិបាកក្នុងការបំពេញមុខងារដោយសារគ្រោះថ្នាក់ និងជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ...។</td></tr>
</table>

១.៨ មូលហេតុនៃពិការទាព និងការបង្ការ

មូលហេតុ	ការបង្ការ
មុនពេលសម្រាល	
• ភាពមិនប្រក្រតីនៃក្រូម៉ូហ្សូម ឬជំងឺតពូជ • មូលហេតុបរិស្ថានដូចជាការប៉ះពាល់ជាមួយសារធាតុពុល (ម្តាយ ឬឪពុក) • កង្វះអាហារូបត្ថម្ភរបស់ម្តាយ • ម្តាយទទួលថ្នាំបង្ការមិនគ្រប់គ្រាន់ (កញ្ជ្រិល និងជំងឺផ្សេងៗ) • ជំងឺរបស់ម្តាយ (ជំងឺកាមរោគ) • ម្តាយមានវ័យក្មេងពេក ឬចាស់ពេក • ការប្រើប្រាស់ឱសថដោយគ្មានវេជ្ជបញ្ជា ការជក់បារី សេពគ្រឿងស្រវឹង គ្រឿងញៀន • កង្វះការថែទាំមុនសម្រាល ឬការកំណត់ភាពស្មុគស្មាញដែលអាចកើតមានដូចជា សម្ពាធឈាមខ្ពស់នៅពេលមានគភ៌ ឬទារកកើតច្រាសជើងជាដើម	• ញ៉ាំអាហារដែលមានជីវជាតិគ្រប់គ្រាន់ • ទៅពិនិត្យផ្ទៃពោះឱ្យបានទៀងទាត់(ទទួលថ្នាំបង្ការ លេបថ្នាំជាតិដែក) • កុំធ្វើការហួសកម្លាំង • ចៀសវាងការខឹងច្រើន • មិនត្រូវប៉ះពាល់សារជាតិពុល ឬសារធាតុគីមី
អំឡុងពេលសម្រាល	
• ការប្រើឱសថអំឡុងពេលឈឺពោះសម្រាល និងអំឡុងពេលកើត • ការកើតមិនគ្រប់ខែ • ទារកខ្វះអុកស៊ីសែន • ការឆ្លងវីរុស • ការសម្រាលមិនចេញ • ការសម្រាលប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់ • ទីតាំងសម្រាលគ្មានសុវត្ថិភាព និងអនាម័យ	• រកឆ្មបដែលមានជំនាញត្រឹមត្រូវ • ឧបករណ៍ត្រូវមានអនាម័យល្អ • កន្លែងសម្រាលត្រូវមានសុវត្ថិភាព
ក្រោយពេលសម្រាល	
• របួសដោយសារគ្រោះថ្នាក់ • កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ • ទទួលថ្នាំបង្ការមិនគ្រប់គ្រាន់ • មានជំងឺក្នុងវ័យកុមារភាព • មូលហេតុបរិស្ថាន ដូចជាការប៉ះពាល់ជាតិពុល សារធាតុគីមី និងគ្រឿងផ្ទុះ • កង្វះភាពរំញោច និងទំនាក់ទំនង	• យកកូនទៅទទួលថ្នាំបង្ការឱ្យបានគ្រប់មុខ (១១មុខ) • ត្រូវតាមដានសុខភាពកូនឱ្យបានទៀងទាត់ • ផ្តល់អាហារដែលមានជីវជាតិគ្រប់គ្រាន់ដល់កូន • ទុកកូននៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាព និងសមស្រប • កុំប្រឡែងលេងជាមួយកូនខ្លាំងៗពេក • ត្រូវផ្តល់ភាពកក់ក្តៅ និងមានទំនុកចិត្តដល់កូន

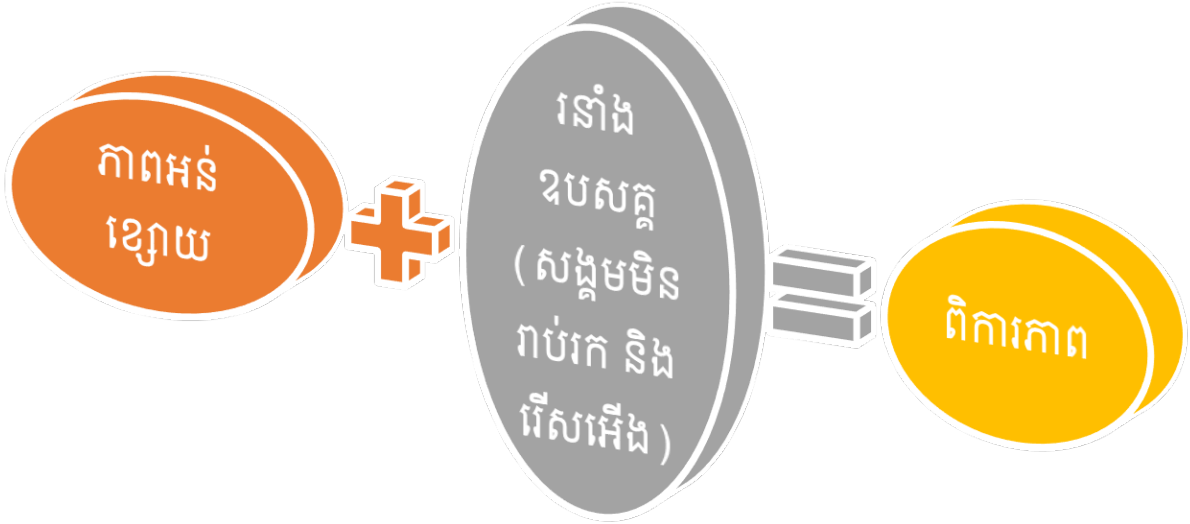
ភាពអន់ខ្សោយ
រនាំងឧបសគ្គ (សង្គមមិនរាប់រក និងរើសអើង)
ពិការភាព

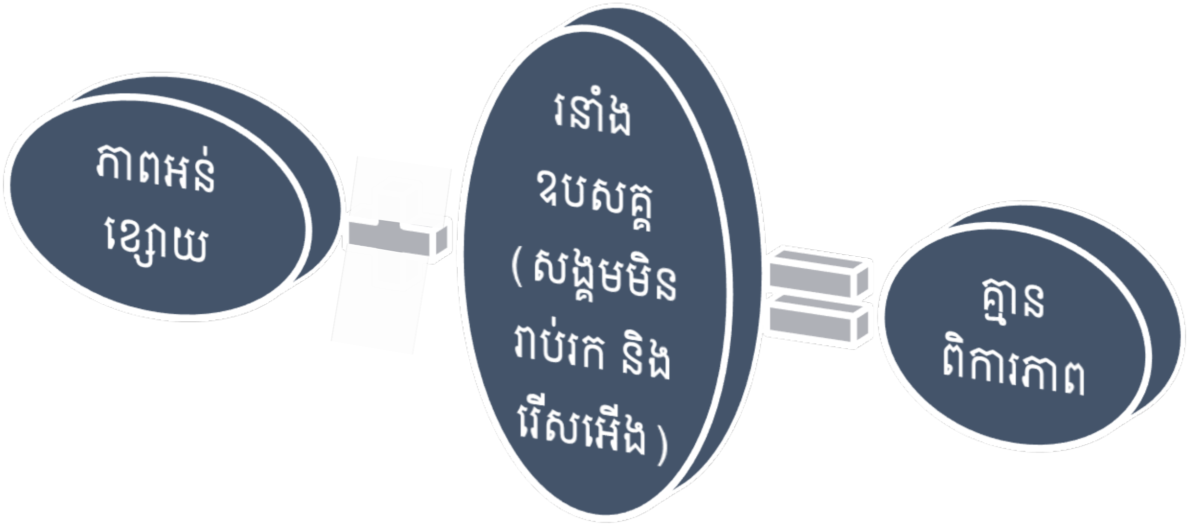
ភាពអន់ខ្សោយ
រនាំងឧបសគ្គ (សង្គមមិនរាប់រក និងរើសអើង)
គ្មានពិការភាព

១.៦ ព័ត៌មានផ្តល់សេវាកម្មនៅតាមប្រភេទពិការ

សេវាគាំទ្រ

នាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស

សេវាកម្ម៖ គាំទ្រវិស័យអប់រំសម្រាប់កុមារមានពិការភាព

ទូរស័ព្ទ៖ ០១២ ២៩៨ ៨១៦

ទីតាំង៖ ភ្នំពេញ

វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំពិសេស

សេវាកម្ម៖ បណ្តុះបណ្តាលគ្រូផ្នែកអប់រំពិសេស ផលិតសម្ភារបង្រៀន និងរៀន និងសិក្សាស្រាវជ្រាវសញ្ញាណថ្មីៗដើម្បីគាំទ្រការអប់រំពិសេស

ទូរស័ព្ទ៖ ០១២ ៨៩៥ ៨៨៥

ទីតាំង៖ ភ្នំពេញ

All Ears Cambodia

សេវាកម្ម៖ គាំទ្រកុមារពិបាកក្នុងការស្តាប់

ទូរស័ព្ទ៖ ០១២ ៦២៤ ៥៣០

ទីតាំង៖ ភ្នំពេញ

CCAMH

សេវាកម្ម៖ គាំទ្រកុមារពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ៣០០ ៥៣៤

ទីតាំង៖ មន្ទីរពេទ្យជ័យជំនះ ក្រុងតាខ្មៅ ភ្នំពេញ

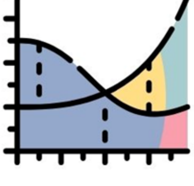

អង្គការគ្រួសារថ្មី

សេវាកម្ម៖ គាំទ្រកុមារពិបាកក្នុងការមើល និងការស្តាប់

ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ៨៨០ ៥០២

ទីតាំង៖ ទឹកល្អក់១ ទួលគោក ភ្នំពេញ

មេរៀនទី២៖ ការអប់រំកុមារមានពិការភាព

វត្ថុបំណង

ក្នុងមេរៀននេះ បង្ហាញអំពីភាពខុសប្លែកគ្នារវាងការអប់រំបរិយាបន្ន ថ្នាក់សមាហរណកម្ម និងការអប់រំពិសេស ដូចគ្នានឹងផលប្រយោជន៍ដែលនឹងទទួលបានតាមរយៈការអប់រំទាំងបីប្រភេទនេះ។

ខ្លឹមសារ

២.១ ការអប់រំបរិយាបន្ន

ការអប់រំបរិយាបន្ន សំដៅទៅលើការដាក់បញ្ចូលគ្រប់កុមារទាំងអស់ឱ្យរៀនជាមួយគ្នាទាំងក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ ដោយពុំមានការបែងចែកអំពី ភេទ ចរិតលក្ខណៈ កាយសម្បទា បញ្ញាស្មារតី ស្ថានភាពសង្គម ភាសា វប្បធម៌ សាសនា ឬលក្ខណៈផ្សេងៗទៀតឡើយ។ ក្នុងនោះផងដែរ កុមារម្នាក់ៗមានតម្រូវការរៀនសូត្រ និងការលំបាកខុសៗគ្នា ហើយដើម្បីបំពេញតម្រូវការពិសេសរបស់សិស្សម្នាក់ៗនៅក្នុងថ្នាក់រៀនបាន គ្រូបង្រៀនគួរគប្បីចេះបត់បែនទៅតាមលក្ខណៈពិសេសរបស់កុមារ និងត្រូវយល់ថា កុមារពុំមែនជាបញ្ហាដែលពួកគេមិនអាចទទួលបានការអប់រំឡើយ គឺមានតែដំណើរការអប់រំទេដែលអាចបង្កជាបញ្ហាដល់ការរៀនសូត្ររបស់ពួកគេ។

កុមារមានពិការភាព ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងថ្នាក់រៀនធម្មតាជាមួយកុមារមិនមានពិការភាពតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ហើយការអប់រំបរិយាបន្ននៅក្នុងថ្នាក់រៀនធម្មតាមានប្រសិទ្ធភាពដរាបណាសិស្សមានពិការភាពទទួលបានការគាំទ្រសមស្រប និងគ្រូបង្រៀនទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់គ្រាន់។

ប្រព័ន្ធអប់រំជាបញ្ហា

- ឥរិយាបថគ្រូមិនទាន់ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់សិស្ស
- ការបំប៉នគ្រូបង្រៀននៅមានកម្រិត
- វិធីបង្រៀន និងកម្មវិធីសិក្សាពុំទាន់ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់សិស្ស
- ខ្វះសម្ភារបង្រៀន និងរៀន
- ខ្វះឧបករណ៍ជំនួយដល់ការរៀនសូត្រ
- សាលារៀនពុំបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលតាមស្តង់ដានៅឡើយ
- ពុំមានការចូលរួមពីឪពុកម្តាយ និងសហគមន៍

សាលារៀនអប់រំបរិយាបន្ន	• សាលារៀនដែលទទួលស្គាល់ថាកុមារគ្រប់រូបមានសិទ្ធិ និងមានកាតព្វកិច្ចសិក្សាដូចៗគ្នា • ទទួលស្គាល់ថាកុមារគ្រប់រូបមានលក្ខណៈខុសប្លែកពីគ្នា • ទទួលយកកុមារគ្រប់ប្រភេទដោយគ្មានរើសអើង • ឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្ដីត្រូវការរៀនសូត្រគ្រប់ប្រភេទ • ជំរុញគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃការរៀន និងបង្រៀន

ការអប់រំបរិយាបន្នមិនត្រឹមតែដាក់បញ្ចូលកុមារស្ថិតក្នុងសេចក្ដីត្រូវការពិសេស ឱ្យទទួលបានការអប់រំប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងមាននិន្នាការឱ្យមានការរៀន និងបង្រៀនកាន់តែមានគុណភាព ប្រសិទ្ធភាព និងមានបរិស្ថានសមស្របបម្រើផលប្រយោជន៍ដល់កុមារទាំងអស់ទៀតផង។ សាលារៀនអប់រំបរិយាបន្នជាសាលារៀនដែលតម្រូវឱ្យមានការបត់បែនតាមកាលៈទេសៈ ហើយគ្រូបង្រៀនត្រូវព្យាយាមសម្របសម្រួលប្រព័ន្ធអប់រំឱ្យឆ្លើយតប ទៅនឹងសេចក្ដីត្រូវការរបស់សិស្សម្នាក់ៗ ហើយត្រូវទទួលស្គាល់ថា កុមារមិនមែនជាបញ្ហានោះឡើយ។ ម៉្យាងវិញទៀត ប្រសិនបើពួកគេទទួលបាននូវសេវាគាំទ្រសមស្របទៅតាមតម្រូវការរបស់ពួកគេជាពិសេសមានដូចជា គ្រឿងជំនួយក្នុងការបំលាស់ទី ឧបករណ៍ជំនួយក្នុងការស្ដាប់ ស្លេត និងស្ទៃឡាស់សរសេរអក្សរប្រៃយ៍ ក្រដាសសរសេរអក្សរប្រៃយ៍ នោះពួកគេនឹងទទួលបាននូវការអប់រំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពផងដែរ។

ផលប្រយោជន៍នៃការអប់រំបរិយាបន្ន
ក) ចំពោះកុមារ
➢ កុមារមានភាពជឿជាក់លើខ្លួនឯងច្រើនជាងមុន
➢ កុមារឱ្យតម្លៃខ្លួនឯង និងមានមោទនភាពលើសមិទ្ធផលនានារបស់ខ្លួន
➢ កុមារបង្កើនភាពម្ចាស់ការចំពោះការរៀនសូត្ររបស់ខ្លួនទាំងក្នុង និងក្រៅសាលារៀន
➢ កុមាររៀនពីរបៀបប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយគ្រូ និងមិត្តរួមថ្នាក់យ៉ាងសកម្ម និងសប្បាយរីករាយ
➢ កុមាររៀនពីរបៀបលេងកម្សាន្តជាមួយកុមារដទៃដែលមានស្ថានភាពខុសៗគ្នាដោយមិនប្រកាន់ការរើសអើង
➢ ជួយកុមារឱ្យទទួលយក និងគោរពច្បាប់ទម្លាប់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ
➢ អប់រំកុមារពីសកម្មភាពដែលជួយគេឱ្យក្លាយជាមនុស្សដ៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់គ្រួសារ និងសហគមន៍
➢ កុមារទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍នៅពេលដែលគ្រូប្រើវិធីបង្រៀនជាច្រើនខុសគ្នា និងតាមរបៀបប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អ

➢ កុមារមិនមានពិការភាពរៀន និងលេងជាមួយកុមារមានពិការភាព និងចាប់ផ្ដើមទទួលយកពួកគេធ្វើជាមិត្ត
➢ ការរៀនទំនាក់ទំនងក្នុងសង្គម
ខ) ចំពោះគ្រូបង្រៀន
➢ គ្រូបង្រៀនមានឱកាសកាន់តែច្រើនដើម្បីរៀនសូត្រពីវិធីប្លែកៗ និងទទួលបានចំណេះដឹងថ្មីៗក្នុងការបង្រៀន
➢ គ្រូអាចយល់ដឹង និងរិះរកវិធីផ្សេងៗដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម ហើយអាចអភិវឌ្ឍឥរិយាបថវិជ្ជមានរបស់ខ្លួនជាមួយនឹងស្ថានភាព និងមនុស្សទូទៅ ពិសេសនៅពេលបង្រៀន គឺជាភាពសប្បាយរីករាយដោយមិនមែនជាការងារច្រំដែលនោះទេ
➢ គ្រូបង្រៀនមានឱកាសកាន់តែច្រើនក្នុងការស្រាវជ្រាវគំនិតថ្មីតាមរយៈការទំនាក់ទំនងកាន់តែញឹកញាប់ជាមួយគ្រូដទៃទាំងក្នុង និងក្រៅសាលារៀន
➢ យុទ្ធសាស្ត្រជាច្រើនដែលគ្រូប្រើសម្រាប់បង្រៀនកុមារមានពិការភាព ក៏អាចជួយកុមារមិនមានពិការភាពបានផងដែរ ដូចនេះការរៀនសូត្ររបស់កុមារទាំងអស់កាន់តែមានភាពប្រសើរ
គ) ចំពោះមាតាបិតា
➢ ឪពុកម្ដាយយល់ដឹងបានច្រើនពីរបៀបដែលកូនគាត់ទទួលបានការអប់រំ
➢ ឪពុកម្ដាយទទួលបានវិធីសាស្ត្រសំខាន់ៗក្នុងការជួយកូនខ្លួនឱ្យរៀន
➢ នៅពេលដែលគ្រូបង្រៀនសុំយោបល់ពីរឿងកូនគាត់ ពួកគេមានអារម្មណ៍ថាគាត់មានតម្លៃហើយគិតថាជាដៃគូស្មើភាពក្នុងការផ្ដល់ឱកាសរៀនសូត្រដល់កូនរបស់គាត់
➢ ឪពុកម្ដាយយល់ដឹងពីរបៀបដោះស្រាយបញ្ហាជាមួយកូនគាត់បានប្រសើរជាងមុន ដោយប្រើបច្ចេកទេសដែលគ្រូប្រើនៅសាលារៀន
➢ សំខាន់បំផុត គឺឪពុកម្ដាយដឹងថា កូនគាត់ និងកុមារទូទៅទទួលបានការអប់រំមួយដែលមានគុណភាព និងគ្មានការខកចិត្ត ឬតូចចិត្តចំពោះកូនខ្លួនដែលមានពិការភាព
ឃ) ចំពោះសហគមន៍
➢ សហគមន៍មានមោទនភាពដោយសារកុមារកាន់តែច្រើនបានចូលរៀន និងរៀនសូត្រដោយសមធម៌
➢ សហគមន៍មើលឃើញថា អនាគតគ្រូដឹកនាំសហគមន៍កាន់តែច្រើន ដែលត្រូវបានរៀបចំសម្រាប់ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសង្គមជាតិ
➢ សហគមន៍យល់ឃើញថា បញ្ហាសង្គម ដូចជា បទឧក្រិដ្ឋតូចតាច ឬបញ្ហាយុវវ័យអាចថយចុះ
➢ ជានាឱ្យបាននូវឱកាសស្មើភាពគ្នាដល់កុមារស្ថិតក្នុងក្រុមដែលងាយរងគ្រោះបំផុត
➢ ធ្វើឱ្យប្រាកដថា កុមារស្ថិតក្នុងសេចក្ដីត្រូវការពិសេស មិនត្រឹមតែបានទទួលការអប់រំប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែពួកគេត្រូវទទួលបាននូវការអប់រំប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់ទៀតផង

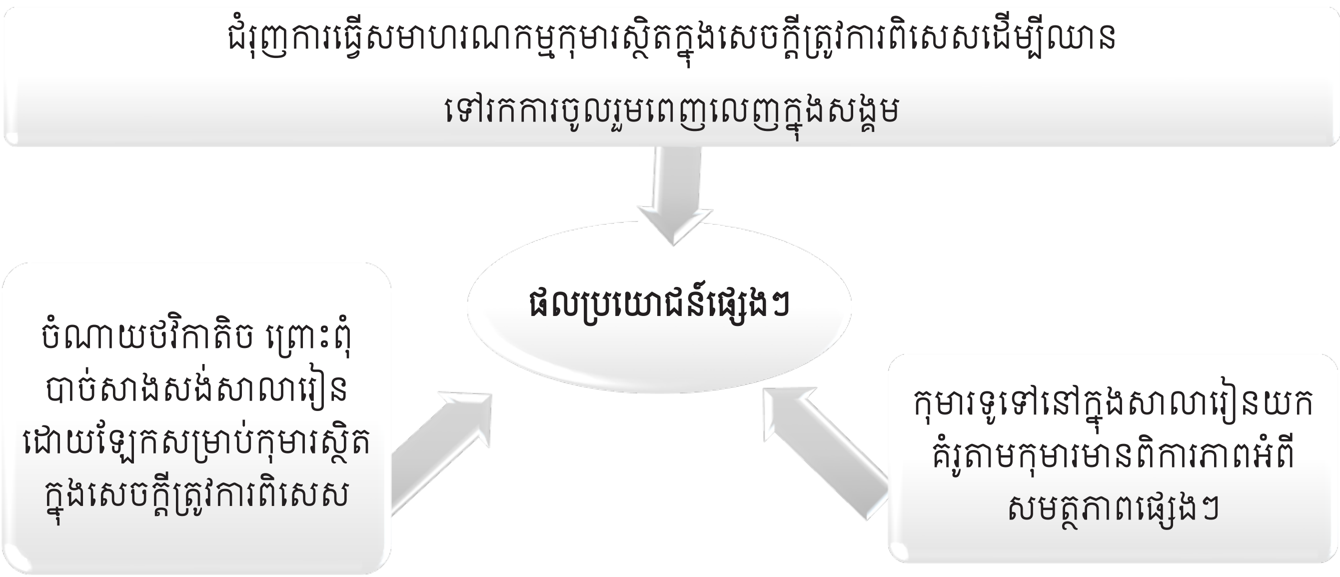

២.២ ការអប់រំថ្នាក់សមាហរណកម្ម

លក្ខណៈមួយទៀតនៃការអប់រំបរិយាបន្ន គឺជាថ្នាក់សមាហរណកម្ម ដែលជាថ្នាក់រៀនដោយឡែកសម្រាប់តែកុមារមានពិការភាពនៅក្នុងសាលាចំណេះទូទៅ។ ជាធម្មតា កុមារដែលមានពិការភាពប្រភេទដូចគ្នាដូចជា ពិការភ្នែក គថ្លង់ ឬបញ្ញាសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម ត្រូវបានដាក់ឱ្យរៀនជាមួយគ្នា ដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលសម្រាប់ការបង្រៀនរបស់គ្រូ និងការរៀនសូត្ររបស់សិស្ស។ នៅក្នុងថ្នាក់សមាហរណកម្ម ពួកគេនឹងទទួលបាននូវសេវាអប់រំពិសេសមានដូចជា ការណែនាំអំពីអក្សរប្រែយ៍ ឬភាសាសញ្ញាតាមរយៈគ្រូដែលបានបណ្ដុះបណ្ដាលពិសេស ថែមទាំងមានឱកាសទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងកុមារមិនមានពិការភាពនៅក្នុងសាលារៀនតែមួយទៀតផង។ ប្រសិនបើសិស្សមានពិការភាពទទួលបាននូវជំនាញពិសេសដូចជា ការរៀនសរសេរអក្សរប្រែយ៍ ការអានអក្សរប្រែយ៍ ឬការៀនភាសាសញ្ញាកម្ពុជា ពួកគេអាចផ្លាស់ទៅរៀននៅថ្នាក់បរិយាបន្ន ប៉ុន្តែគ្រូក៏ត្រូវមានជំនាញអប់រំពិសេសដែលទទួលបានតាមរយៈវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលលើជំនាញ ឬក៏មានគ្រូជំនួយអប់រំពិសេសចាំជួយគាំទ្រនៅថ្នាក់រៀន។

គ្រូបង្រៀននឹងត្រូវទទួលការបណ្ដុះបណ្ដាល អំពីភាសាសញ្ញា និងអក្សរប្រែយ៍ ដោយផ្អែកតាមសៀវភៅសិក្សាគោលរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ តាមបទពិសោធន៍នៅតាមបណ្ដាប្រទេសជាច្រើន ការធ្វើសមាហរណកម្មរវាងកុមារ និងមនុស្សធំដែលមានតម្រូវការពិសេសគឺមានលក្ខណៈល្អប្រសើរនៅក្នុងសាលាអប់រំបរិយាបន្ន ហើយនេះក៏បង្ហាញឱ្យឃើញថា កុមារ និងមនុស្សធំដែលមានតម្រូវការពិសេសអាចសម្រេចបានការអភិវឌ្ឍ និងការចូលរួមក្នុងសង្គមពេញលេញ។

២.៣ ការអប់រំពិសេស

ជាទូទៅនៅលើពិភពលោកតែងតែមានកុមារមួយចំនួនស្ថិតក្នុងសេចក្ដីត្រូវការពិសេស ហើយពួកគេមានបញ្ហាដោយឡែកមួយចំនួនដែលរារាំងពួកគេក្នុងការរៀនសូត្រ និងការអភិវឌ្ឍ។ ពួកគេត្រូវការបង្រៀនពិសេសដើម្បីឱ្យសមស្របទៅនឹងបញ្ហារបស់ពួកគេ។ ក្នុងករណីកុមារមានពិការភាពសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹមចាំបាច់ត្រូវរៀននៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស ពីព្រោះកុមារត្រូវការគ្រូដែលមានជំនាញអប់រំពិសេស ត្រូវការបរិយាកាសពិសេស និងត្រូវការឧបករណ៍ពិសេស ដោយសារតែពួកគេពុំអាចរៀនតាមទាន់កម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់ជាតិបាន ដោយផ្អែកទៅលើបញ្ហាពិការភាពរបស់ពួកគេ។

រីឯកុមារពិការភ្នែក និងគថ្លង់ ក៏ចាំបាច់ត្រូវតែរៀននៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេសជាមុនដូចគ្នា ពីព្រោះដំបូងឡើយពួកគេត្រូវរៀនអក្សរប្រែយ៍ និងភាសាសញ្ញាជាមូលដ្ឋានឱ្យបានច្បាស់លាស់។ យោងតាមបទពិសោធន៍របស់វិទ្យាល័យអប់រំពិសេសបានបញ្ជាក់ថា កុមារមានពិការភាពភ្នែកមិនសូវជាមានបញ្ហានោះឡើយពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀនសូត្ររបស់ពួកគេនៅថ្នាក់អប់រំបរិយាបន្ន លើកលែងតែកុមារគថ្លង់ទាំងស្រុងពិតជាមានការលំបាកច្រើនក្នុងការសិក្សាជាមួយសិស្សមិនមានពិការភាពផ្សេងទៀតនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ហើយទាំងនេះមិនមែនបណ្ដាលមកពីខួរក្បាលរបស់ពួកគេគ្មានសមត្ថភាពនោះទេ គឺដោយសារនៅប្រទេសកម្ពុជាយើងមានគ្រូតិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលទទួលបានការបណ្ដុះបណ្ដាលអំពីភាសាសញ្ញាកម្ពុជា ដើម្បីអាចធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយកុមារគថ្លង់បានទាំងក្រៅថ្នាក់រៀន និងក្នុងថ្នាក់រៀន។ ទោះបីជាវិទ្យាល័យអប់រំពិសេសផ្ដល់ឱកាសសម្រាប់សិស្សមានពិការភាព និងសិស្សមិនមានពិការភាពបានជួបគ្នាយ៉ាងណាក្ដី ប៉ុន្តែវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស ក៏បានផ្ដល់នូវលទ្ធភាពដល់សិស្សមានពិការភាពទាំងអស់ឱ្យទទួលបានការអប់រំជាមធ្យោបាយសមស្របសម្រាប់សិស្សដែលមានតម្រូវការរៀនសូត្រជាពិសេសផងដែរ។

មេរៀនទី៣៖ សិស្សពិបាកក្នុងការមើល

ខ្លឹមបំណង

ក្នុងមេរៀននេះបង្ហាញអំពីលក្ខណៈសម្គាល់សិស្សពិបាកក្នុងការមើល មូលហេតុ និងការបង្ការកម្រិតពិបាកក្នុងការមើល និងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយក្នុងការមើល។

ខ្លឹមសារ

៣.១ លក្ខណៈសម្គាល់សិស្សពិបាកក្នុងការមើល

នៅក្នុងថ្នាក់រៀន គ្រូត្រូវដឹងពីសញ្ញាណនៃបញ្ហាភ្នែករបស់សិស្ស ដាក់ស្តែងបទពិសោធន៍នៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស មានសិស្សមួយចំនួនដែលគ្រូបង្រៀនអាចសម្គាល់ថាសិស្សអាចពិបាកក្នុងការមើល មានដូចជា ដើរងើយ ដើរស្ទាប ដើរអូសជើង ដើរគោងគ្នា ភ្នែកឡើងក្រហម ករនេនៃភ្នែកខ្មៅ (មិនថ្លា ឬស្រអាប់) កូនក្រមុំភ្នែកមិនមានពណ៌ខ្មៅហើយភ្នែកឡើងស ឈឺចាប់ក្នុងភ្នែក និងមានហូរទឹកភ្នែក ភ្នែកទាំងសងខាងមិនធ្វើចលនាព្រមគ្នាពល់ពេលសម្លឹងត្រង់ មើលវត្ថុ និងសៀវភៅជិតខ្លាំង ដើរប៉ះវត្ថុផ្សេងៗ ជ្រួញមុខ ព្រិចៗភ្នែក ញ័រក្បាល ចុចភ្នែកម្ខាង ឬទាំងសងខាង ចងចិញ្ចើមពេលខំប្រឹងសម្លឹងអ្វីមួយ និងភ្នែកពុំអាចមើលឃើញអ្វីសោះមានន័យថាងងឹតទាំងស្រុងជាដើម ដើម្បីឱ្យគ្រូឯកទេសភ្នែកធ្វើការវាយតម្លៃពីបញ្ហាភ្នែក និងបំពេញព័ត៌មាននៅក្នុងបែបបទណែនាំ ថាតើត្រូវប្រើប្រាស់វ៉ែនតា ឧបករណ៍ជំនួយការមើល ឬវិធីណាមួយដែលអាចជួយឱ្យសិស្សរៀនសូត្របានយ៉ាងងាយស្រួលនៅក្នុងថ្នាក់រៀន។

៣.២ មូលហេតុ និងការបង្ការ

តាមការអង្កេតបានបង្ហាញថា កង្វះវីតាមីនអា ភ្នែកឡើងបាយពីកំណើត បញ្ហាលំអៀងកំណុំរូបភាព និងជំងឺត្រាក់កូម គឺជាមូលហេតុទូទៅនៃពិការភ្នែក និងខ្សោយគំហើញ។ មូលហេតុទាំងអស់មានពី ៨០% ទៅ ៩០% អាចបង្ការ ឬព្យាបាលបាន។ ការកើតមានឡើងនៃបញ្ហាមើលមានចំនួនកាន់តែខ្ពស់ក្នុងប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប ហើយថយចុះពេលទទួលបានសេវាថែទាំសុខភាពល្អប្រសើរ។

មូលហេតុ	ការបង្ការ
➢ កង្វះវីតាមីនអាចបង្កឱ្យករនេ (ផ្នែករបស់ភ្នែកដែលមើលឃើញមានពណ៌ស) កើតមានស្លាកស្នាម ហើយបង្កឱ្យងងឹតពេលយប់ផងដែរគឺ មាន១.៨% នៃកុមារស្ថិតក្នុងចន្លោះអាយុពី២ឆ្នាំទៅ៥ឆ្នាំ	➢ ថ្នាំគ្រាប់វីតាមីនអា បានចាប់ផ្តើមធ្វើនៅប្រទេសកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ១៩៩៤ ហើយក៏បានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីពង្រីកការចាក់ថ្នាំបង្ការថ្នាក់ជាតិនៅឆ្នាំ១៩៩៨ ➢ ភ្នែកឡើងបាយ ត្រូវធ្វើការវះកាត់ឱ្យបានឆាប់រហ័សពីព្រោះគំហើញនឹងកាន់តែប្រសើរឡើង

- ភ្នែកឡើងបាយបង្កឡើងពេលដែលគ្រាប់ភ្នែកឡើងស្រអាប់ ឬពណ៌ស និងភ្នែកឡើងបាយពីកំណើតជាជំងឺតំណពូជធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កុមារ
- បញ្ហាលំអៀងកំណុំរូបភាពមិនល្អ គឺមានប្រហែល ១០% ក្នុងចំណោមមូលហេតុទាំងអស់នៃពិការភ្នែក ហើយមាន ១% នៃកុមារជាសិស្សនៅប្រទេសកម្ពុជា
- ជំងឺត្រាក់កូមឆ្លងតាមរយៈការប្រើប្រាស់ទឹកមិនស្អាត និងខ្វះអនាម័យ និងសេវាសុខភាព
- គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗប៉ះពាល់ដល់ភ្នែក (ដុង ឬមុតនឹងវត្ថុស្រួចៗល។)
- ជំងឺកញ្ជ្រិលឆ្លងតាមរយៈខ្យល់បន្ទាប់ពីបុគ្គលមានជំងឺកញ្ជ្រិលក្អក ឬកណ្ដាស់ អាការៈគ្រុនក្ដៅឡើងកន្ទួល ភ្នែកក្រហម និងហូរទឹកភ្នែក
- បញ្ហាលម្អៀងកំណុំរូបភាព ងាយស្រួលធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យវាស់ និងតម្រូវជាមួយនឹងវ៉ែនតា
- ជំងឺត្រាក់កូមអាចព្យាបាលជាមួយថ្នាំអង់ទីប៊ីយ៉ូទិច និងអាចទប់ស្កាត់បានដោយលាងដៃ ជាមួយសាប៊ូក្រោយពីការប្រើប្រាស់បង្គន់ និងការរក្សាផ្ទៃមុខឱ្យបានស្អាត ជាពិសេសចំពោះកុមារអាយុក្រោម ១០ឆ្នាំ
- ត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់កុំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗកើតឡើង
- វិធីល្អបំផុតមានតែការចាក់វ៉ាក់សាំងមួយប៉ុណ្ណោះដែលអាចការពារខ្លួនយើងបាន

៣.៣ កម្រិតពិបាកក្នុងការមើល

ការមើលត្រូវបានបែងចែកជាបួនកម្រិតធំៗ ក្នុងនោះមានកម្រិតធម្មតាដែលសិស្សអាចមើលឃើញច្បាស់ទាំងទីជិត និងទីឆ្ងាយ សម្រាប់កម្រិតផ្សេងទៀតមាន ស្រាល មធ្យម ធ្ងន់ធ្ងរ និងងងឹតទាំងស្រុងសំដៅលើសមត្ថភាពមើលឃើញមានការថយចុះ ហើយការមើលឃើញនេះពុំអាចត្រឡប់មករកភាពធម្មតាវិញបានទេ បើទោះបីជាទទួលបាននូវការព្យាបាល វះកាត់ ឬប្រើឧបករណ៍ជំនួយក្នុងការមើលក៏ដោយ។

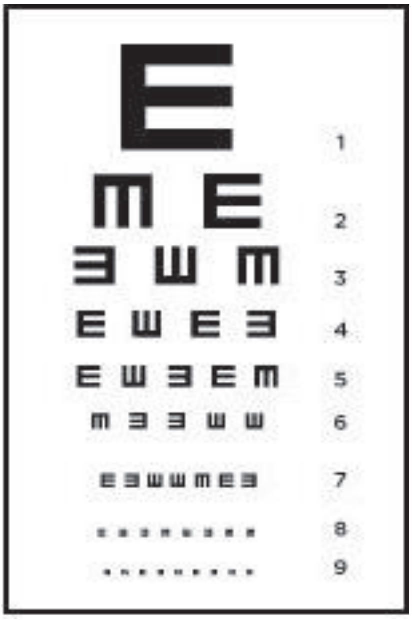

កម្រិតនៃការមើល	គំហើញច្បាស់
ធម្មតា	៦/៦
ស្រាល	ប្រហែល ៦/១៨
មធ្យម	ប្រហែល ៦/៦០
ធ្ងន់ធ្ងរ	ច្រើនជាង ៦/៦០
ងងឹតទាំងស្រុង	មិនទទួលដឹងថាមានពន្លឺ

៣.៤ ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយក្នុងការមើល

សិស្សពិបាកក្នុងការមើលខ្លះត្រូវការជំនួយពីឧបករណ៍អុបទិច កុមារខ្លះទៀតត្រូវការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍មិនមែនឧបទិច និងកុមារខ្លះទៀតគឺត្រូវការទាំងពីរប្រភេទ។ សម្រាប់គ្រូបង្រៀនវិញក៏ ត្រូវចេះប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយគំហើញមួយចំនួនមានដូចជា ម៉ាស៊ីនពង្រីក (CCTV) កែវពង្រីកមានដង កែវពង្រីកមានជើងទម្រ វ៉ែនតាពង្រីក និងសៀវភៅពុម្ពធំ ដែលជាឧបករណ៍ផ្តល់ពណ៌ធ្លាស់អាចជួយពង្រីកអក្សរបានច្បាស់ជាងមុន ជើងទម្រសម្រាប់អាន ឬសរសេរ អក្សរពុម្ពធំ និងវ៉ែនតាមួកកាត់បន្ថយការចាំងពន្លឺជាដើម។

ឧបករណ៍សរសេរអក្សរប្រែយ៍

ម៉ាស៊ីនពង្រីក (CCTV)

កែវពង្រីក

ជើងទម្រសម្រាប់អាន ឬសរសេរ

មេរៀនទី៤៖ សិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់

ខ្លឹមបំណាច

នៅក្នុងមេរៀននេះ ប្រាប់អំពីលក្ខណៈសម្គាល់សិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់ មូលហេតុ និងការបង្ការ កម្រិតពិបាកក្នុងការស្តាប់ និងបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយក្នុងការស្តាប់។

ខ្លឹមសារ

៤.១ លក្ខណៈសម្គាល់សិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់

បញ្ហាស្តាប់ សំដៅលើលទ្ធភាពស្តាប់ឮតិចតួច ឬពុំមានលទ្ធភាពស្តាប់ឮទាល់តែសោះដោយត្រចៀកម្ខាង ឬទាំងសងខាង។ យើងអាចកត់សម្គាល់ថា ការមានបញ្ហាស្តាប់តាមរយៈសញ្ញាមួយចំនួនដូចជា ពិបាកស្តាប់ ពិបាកនិយាយ យល់មិនច្បាស់ពីការពន្យល់ ឬណែនាំផ្ទាល់មាត់របស់គ្រូ អាចឆ្លើយខុសសំណួរ និងឧស្សាហ៍ឈឺត្រចៀកជាដើម។

ការបាត់បង់សមត្ថភាពស្តាប់អាចប៉ះពាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍការនិយាយ ភាសា និងជំនាញទំនាក់ទំនងសង្គម ប្រសិនបើយើងដឹងថា កុមារបាត់បង់នូវសមត្ថភាពស្តាប់ យើងត្រូវបញ្ជូនគាត់ទៅរកសេវាជំនាញ ហើយពិគ្រោះយោបល់ជាមួយគ្រូពេទ្យ ដើម្បីឱ្យគាត់ធ្វើការពិនិត្យយ៉ាងល្អិតល្អន់ និងមិនត្រូវពន្យាពេល ឬរង់ចាំឡើយ។

កុមារដែលមានបញ្ហាស្តាប់អាចដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំតាមលក្ខណៈជាច្រើន អាស្រ័យទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង និងសេវាជំនួយដែលមានស្រាប់។ បច្ចុប្បន្ន កុមារដែលមានបញ្ហាស្តាប់អាចរៀនសូត្របាននៅថ្នាក់អប់រំបរិយាបន្ន ប្រសិនបើពួកគេទទួលបាននូវការគាំទ្រ ដូចជា វិធីសាស្ត្របង្រៀន និងរៀន និងឧបករណ៍ជំនួយផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាស្តាប់។ ពាក់ព័ន្ធនឹងការរៀនសូត្រវិញ កុមារមានបញ្ហាស្តាប់ដែលរៀននៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ មិនអាចរៀនឆាប់ចេះដូចកុមារដទៃទៀតបានទេ គឺដោយសារពួកគេមិនអាចស្តាប់ឮសំឡេងរបស់គ្រូនិយាយ ឬពន្យល់នៅក្នុងថ្នាក់រៀន។

៤.២ មូលហេតុ និងការបង្ការ

ការបាត់បង់ការស្តាប់ចំពោះកុមារ មានមូលហេតុមួយចំនួនកើតចេញអំពីជំងឺត្រចៀកដែលបណ្តាលមកពីបាក់តេរី ឬមេរោគ ព្រោះថា កុមារងាយទទួលរងគ្រោះជាងគេពីព្រោះប្រព័ន្ធការពាររាងកាយរបស់កុមារពុំទាន់រឹងមាំនៅឡើយ។ ជំងឺត្រចៀករួមមាន រលាក អំបៅអំបែក គ្រុនក្តៅ និងឈឺត្រចៀក ប្រសិនបើជំងឺនេះមិនព្យាបាលឱ្យទាន់ពេលវេលា និងត្រឹមត្រូវតាមរយៈឱសថនោះទេ ជំងឺនេះអាចបង្កឱ្យមានភាពធ្ងន់ធ្ងរ និងពុំរ៉ៃ នាំទៅរកការខូចត្រចៀកជារៀងរហូតដែលបណ្តាលឱ្យបាត់បង់ការស្តាប់បាន។ ម៉្យាងវិញទៀត កង្វះអនាម័យក៏ជាមូលហេតុចម្បងនៃជំងឺត្រចៀកផងដែរ។ ជំងឺមួយចំនួនដូចជា ក្រឡែនទែន កញ្ជ្រិល រលាកស្រោមខួរ គ្រុនចាញ់ និងការរហែកក្រដាសត្រចៀកសុទ្ធតែអាចបណ្តាលឱ្យបាត់បង់ការស្តាប់ ហើយជំងឺទាំងនេះអាចបង្ការបានដោយការរក្សាអនាម័យ និងការចាក់ថ្នាំបង្ការក្រោយសម្រាលកូន។ ម៉្យាងវិញទៀត ការបាត់បង់ការស្តាប់ចំពោះ

កុមារមានមូលហេតុផ្សេងទៀតដូចជា គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ គ្រឿងបំពងសម្លេង ហូរទឹកភ្នែកចូលត្រចៀក យកវត្ថុរឹងមកត្បារត្រចៀកជាដើម ទាំងអស់នេះជាកត្តាបណ្តាលឱ្យខូចក្រដាសត្រចៀក។

ពេលខ្លះការបាត់បង់ការស្តាប់ ក៏អាចបណ្តាលមកពីអាចម៍ត្រចៀកច្រើនពេក ប៉ុន្តែអាចម៍ត្រចៀកក៏អាចជួយការពារផ្នែកខាងក្នុងនៃត្រចៀកបានផងដែរ ដូច្នេះមិនត្រូវយកវាចេញទាំងអស់នោះទេ។ ផលប៉ះពាល់នៃការស្តាប់នឹងកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ប្រសិនបើការបាត់បង់ការស្តាប់កើតឡើងនៅពេលកុមារកំពុងរៀននិយាយ ដែលនាំឱ្យកុមារនិយាយមិនច្បាស់ ពីព្រោះកុមារមិនអាចស្តាប់ឮច្បាស់ពីអ្វីដែលគេនិយាយ។ ប្រសិនបើកុមារបាត់បង់ការស្តាប់ក្រោយពេលគេចេះនិយាយ នោះការបាត់បង់ការស្តាប់មិនមានផលប៉ះពាល់ដល់ការនិយាយរបស់គេឡើយ។ គ្រូបង្រៀនក៏ត្រូវតែជួយជំរុញឱ្យកុមារចេះលាងសម្អាតដៃឱ្យបានស្អាតក្រោយពេលបន្ទោរបង់ផងដែរ បើពុំដូច្នោះទេ មេរោគដែលនៅជាប់ដៃនឹងឆ្លងមកត្រចៀក នៅពេលពួកគេយកម្រាមដៃមកប៉ះពាល់ត្រចៀក។

៤.៣ កម្រិតពិបាកក្នុងការស្តាប់

កម្រិតពិបាកក្នុងការស្តាប់ត្រូវបានបែងចែកជាបួនកម្រិតធំៗមាន កម្រិតស្រាល មធ្យម បង្គួរ និងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលនាំមកនូវការរំខាន និងបង្កឱ្យមានការលំបាកក្នុងកិច្ចសន្ទនា និងការស្តាប់ជាដើម។

កម្រិតពិបាកក្នុងការស្តាប់	លក្ខណៈសម្គាល់
កម្រិតស្រាល	សិស្សដែលបាត់បង់ការស្តាប់កម្រិតស្រាលមានការលំបាកខ្លះៗក្នុងការសន្ទនា ជាពិសេសនៅកន្លែងទីប្រជុំជន និងមានសំឡេងអ៊ូអរ។
កម្រិតមធ្យម	សិស្សដែលបាត់បង់ការស្តាប់កម្រិតមធ្យម មានការលំបាកក្នុងការសន្ទនា ប្រសិនបើពួកគេមិនបានប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់។
កម្រិតបង្គួរ	សិស្សដែលបាត់បង់ការស្តាប់កម្រិតបង្គួរ ជារឿយៗពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំង លើការមើលចលនាបបូរមាត់បើទោះបីជាប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់ក្តី។
កម្រិតធ្ងន់	សិស្សដែលបាត់បង់ការស្តាប់កម្រិតធ្ងន់គឺមិនអាចស្តាប់ឮតាមរយៈការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់បានទេគឺត្រូវពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងលើការមើលចលនាបបូរមាត់ និងភាសាសញ្ញា។

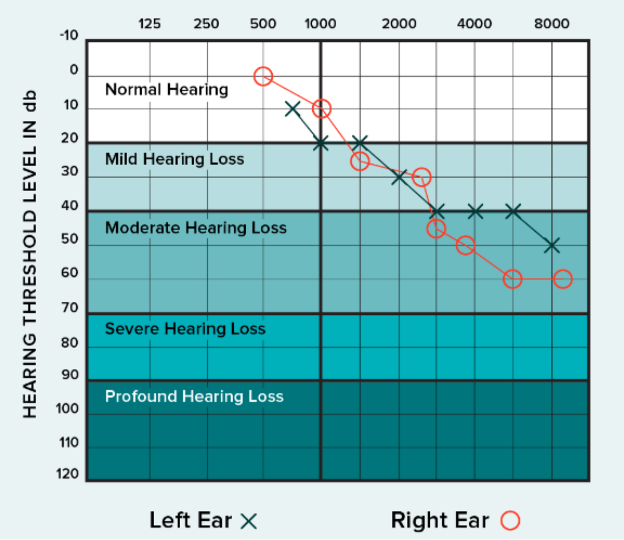

៤.៤ ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់

កុមារពិបាកក្នុងការស្ដាប់ពីកម្រិតស្រាលទៅកម្រិតមធ្យម អាចទទួលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់ប៉ុន្ដែឧបករណ៍នេះមិនបានធ្វើឱ្យការស្ដាប់ឮល្អដូចធម្មតាវិញនោះទេ។ នេះគឺដោយសារឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់មានតួនាទីក្នុងការបង្កើនកម្រិតសំឡេងពោលគឺជួយធ្វើឱ្យសំឡេងកាន់តែឮខ្លាំងឡើងដូច្នេះ ហើយការស្ដាប់ គឺមានលក្ខណៈងាយស្រួល ហើយឧបករណ៍នេះក៏មិនបានជួយបង្កើតរលកសំឡេងបានច្បាស់ ល្អផងដែរ។ ម៉្យាងវិញទៀតសំឡេងខ្លះឮខ្លាំងជាងសំឡេងផ្សេងៗទៀតផងឧទាហរណ៍ដូចជា សំឡេងរំកិលតុ កៅអី និងសំឡេងនៅជុំវិញឮខ្លាំងជាងសំឡេងរបស់គ្រូនិយាយជាហេតុ ធ្វើឱ្យសិស្សពិបាកក្នុងការផ្ដោតអារម្មណ៍លើមេរៀន និងអ្វីដែលគ្រូកំពុងតែនិយាយ។

កុមារដែលពិបាកក្នុងការស្ដាប់ ប្រើឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់នឹងអាចទទួលបានប្រយោជន៍ច្រើនពីការហាត់និយាយពីព្រោះកុមារទាំងនេះស្ដាប់ឮពាក្យដែលគេនិយាយ។ ការហាត់និយាយអាចជួយដល់កុមារ ដែលពិបាកក្នុងការស្ដាប់ឱ្យរៀននិយាយ ឬនិយាយឱ្យបានច្បាស់ ព្រោះគ្រូបង្ហាត់និយាយបង្ហាញប្រាប់កុមារពីរបៀបនិយាយពាក្យដោយឱ្យកុមារមើលរបៀបធ្វើចលនាបបូរមាត់ និងអណ្ដាតនៅពេលដែលគាត់និយាយ បន្ទាប់មកឱ្យកុមារហ្វឹកហាត់ធ្វើចលនាបបូរមាត់។

សូមបញ្ជាក់ថា ការធ្វើបែបនេះទាមទារនូវការផ្ដង់អារម្មណ៍ខ្ពស់ និងហាត់រៀនប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយស្ដាប់ឱ្យបានល្អក្នុងការស្វែងយល់តាមរយៈការមើលចលនាបបូរមាត់ ដើម្បីព្យាយាមយល់អំពីអ្វីដែលគេកំពុងតែនិយាយដោយប៉ាន់ស្មានលើចលនាបបូរមាត់ ទឹកមុខ អណ្ដាត និងកាយវិការរបស់គ្រូនិយាយ។ ក្នុងនេះក៏ចង់បញ្ជាក់បន្ថែមផងដែរថា កុមារដែលស្ដាប់ឮកាន់តែតិច ការធ្វើសំឡេងឱ្យដូចគឺកាន់តែពិបាក ហើយចំពោះកុមារស្ដាប់បានកម្រិតបង្គួរភាគច្រើនមិនត្រូវការ ការហាត់និយាយទេគឺត្រូវការការប្រាស្រ័យទាក់ទងតាមភាសាសញ្ញាជំនួសវិញ។

ឧបករណ៍ជំនួយស្ដាប់

ការហាត់និយាយ

ក) របៀបប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់

- ប្រើឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់ឱ្យបានច្រើនម៉ោងជាប្រៀងរាល់ថ្ងៃ
- ឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់ត្រូវដោះទុកមុនពេលដេក និងមុនពេលងូតទឹក
- មិនត្រូវប្រើឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់ពេលត្រចៀកកំពុងតែឈឺ
- ពាក់ឧបករណ៍ជំនួយការស្ដាប់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវដោយប្រាកដថាមិនមានឮសំឡេងចេញមកខាងក្រៅ

ខ) ការសម្អាតពុម្ពត្រចៀក

- ដោះពុម្ពចេញពីឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់ ហើយសម្អាតពុម្ពដោយទឹកសាប៊ូ និងជូតឱ្យស្ងួត
- ផ្ទឹះ ឬផ្លុំធូលីដែលកកស្ទះចេញពីរន្ធបញ្ចេញសំឡេងនៃពុម្ព
- សម្អាតត្រចៀកឱ្យបានស្អាតមុនពេលប្រើឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់
- ត្រូវច្បាស់ថារន្ធត្រចៀកមិនមានអ្វីបាំង ឬផ្ទុកណែនក្នុងពេលប្រើឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់ មានដូចជាអាចម៍ត្រចៀក ឬវត្ថុផ្សេងៗចុករន្ធត្រចៀក។ល។ (សូមប្រយ័ត្នកុំព្យាយាមយកអាចម៍ត្រចៀក ឬវត្ថុផ្សេងៗដោយខ្លួនឯង សូមទៅជួបគ្រូពេទ្យឯកទេសត្រចៀកដើម្បីសម្អាតចេញ)

ឧបករណ៍ និងពុម្ព

ការដោះពុម្ពចេញពីឧបករណ៍

ការផ្លុំសម្អាតពុម្ព

គ) ការរក្សាទុក

- រក្សាទុកនៅកន្លែងមានសុវត្ថិភាព និងគ្មានសំណើម (ដាក់ក្នុងប្រអប់សុវត្ថិភាព)
- បង្កើបកុងតាក់ថ្ម ឬយកថ្មចេញ
- រក្សាឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់ឱ្យឆ្ងាយពីដៃកុមារ
- ហាមកុមារៗយកដុំថ្មឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់ដាក់ចូលក្នុងមាត់ ឬបៀមលេង

បើក

មេរៀនទី៥៖ សិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

ខ្លឹមបំណង

ការស្វែងយល់អំពីដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់ ផ្នែកនៃការលូតលាស់ ដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់នៅអាយុចូលរៀន ភាពយឺតយ៉ាវនៃការលូតលាស់ និងបង្ហាញអំពីមូលហេតុ និងការបង្ការពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹមផងដែរ។

ខ្លឹមសារ

៥.១ លក្ខណៈសម្គាល់បញ្ហាសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

បើទោះបីជាមានកុមារខ្លះមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ឬស្រដៀងគ្នាក៏ដោយ ក៏កុមារម្នាក់ៗមិនអាចមានលក្ខណៈដូចគ្នាទាំងអស់នោះទេ។ តួយ៉ាងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់កុមារមានបញ្ហាបញ្ញាក៏មានភាពខុសគ្នា ឬដូចគ្នាទៅនឹងកុមារមិនមានពិការភាពផងដែរ។ ចំពោះចរិតលក្ខណៈវិញ គឺមានភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការទទួលយកបំណិនដូចជា ការសម្របសម្រួលរវាងចលនាភ្នែក និងចលនាដៃ ពិបាកក្នុងការអភិវឌ្ឍជំនាញផ្នែកសង្គមដោយសារមិនយល់អំពីសញ្ញាក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងដែលមិនប្រើភាសា។

ដោនសាំងដ្រូម	- មានកំហុសក្រូម៉ូហ្សូមដែលធ្វើឱ្យកុមារលូតលាស់យឺតយ៉ាវទាំងផ្នែករាងកាយ និងបញ្ញា - មិនមានការព្យាបាលអំពីពិការដោនសាំងដ្រូមទេប៉ុន្តែអាចជួយបានតាមរយៈការគាំទ្រដោយចលនា និងដោយការបញ្ចេញសំឡេងដែលអាចជួយការពារដល់បំពង់ក និងការដកដង្ហើមផងដែរ - អាចមានកម្រិត ស្រាល មធ្យម និងធ្ងន់ធ្ងរ (កម្រិតស្រាលអាចរៀននៅក្នុងថ្នាក់អប់រំបរិយាបន្នបាន) - លំបាកក្នុងការជួយខ្លួនឯងដូចជា ការស្លៀកពាក់ ឬងូតទឹកជាដើម - ទ្រង់ទ្រាយផ្ទៃមុខ មានដូចជា ភ្នែកបញ្ឈរឡើងលើ ត្រចៀកក្រាស់ ខើចមាត់ រង្វះមាត់តូច និងអណ្តាតលៀនចេញ - មានសាច់ដុំខ្សោយ ដូចជា សាច់ដុំក ឬសាច់ដុំអណ្តាត ជាដើម - មានបាតដៃ និងម្រាមដៃធំហើយខ្លី (ធម្មតាបាតដៃមានខ្សែពីរអូសកាត់បាតដៃ ហើយខ្សែមួយអូសកាត់ជុំមេដៃ ចំណែកដោនសាំងដ្រូម មានខ្សែតែមួយប៉ុណ្ណោះអូសកាត់) - មានជង្គង់ញែកចេញ និងមេជើងឃ្លាតគ្នា - ភាគច្រើនមានប្រព័ន្ធដង្ហើមខ្សោយ (ងាយឆ្លងជំងឺផ្តាសាយ ជំងឺរលាកទងសួត និងជំងឺនៅផ្នែកដើមទ្រូង)

ខួចប្រព័ន្ធបញ្ញាក្នុងខួរក្បាល	- បញ្ហានេះបណ្តាលមកពីការប៉ះទង្គិចផ្នែកណាមួយនៃខួរក្បាលជាញឹកញាប់ មុនពេលសម្រាល - មានបញ្ហាលំបាកទាំងចលនាតូច និងចលនាធំ
ពិការទឹកដក់ក្នុងខួរក្បាល	- បណ្តាលមកពីការកកស្ទះវត្ថុរាវនៅក្នុងក្បាល (កើតឡើងតាំងពីទារកនៅក្នុងផ្ទៃ) - ក្បាលរីកកាន់តែធំឯខួរក្បាលមិនរីកលូតលាស់ - អាចព្យាបាលដោយវះកាត់បាន (អាចបណ្តាលឱ្យស្លាប់បានប្រសិនបើមិនធ្វើការព្យាបាល) - មានបញ្ហាលំនឹងដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ការដើរ
អូទីស្សឹម	- ប្រភេទពិការមានសភាពស្មុគស្មាញ - សញ្ញាណដំបូងកើតឡើងនៅអាយុប្រហែល២ឆ្នាំ ដែលមានលក្ខណៈសម្គាល់ដូចជាមានបញ្ហាទំនាក់ទំនងសង្គម និងមិនយល់ពីអារម្មណ៍អ្នកដទៃក៏ដូចគ្នានឹងពិបាកក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទង ដូចជា មិនយល់ន័យរបស់ពាក្យ ប្រយោគ របៀបបញ្ចេញសំឡេង និងចង្វាក់នៃការនិយាយ - ការបង្ហាញឥរិយាបថទន់ភ្លន់ដូចជាមានការពេញចិត្តខុសធម្មតាចំពោះអ្វីមួយ ឬទម្លាប់នឹងចំណាប់អារម្មណ៍សកម្មភាពដដែលៗ - អាចពូកែជំនាញភាសា ប៉ុន្តែជំនាញសង្គមនៅមានកម្រិត - ប្រហែល ៨០% នៃកុមារអូទីស្សឹមទាំងអស់នឹងមិនមានបញ្ហាបញ្ញា ឬគ្រាន់តែមានបញ្ហាបញ្ញាកម្រិតស្រាលតែប៉ុណ្ណោះ - ពិបាកទំនាក់ទំនងសង្គម មានដូចជា ខ្សោយទំនាក់ទំនងតាមរយៈក្រសៃភ្នែក មិនចូលចិត្តលេងនៅក្នុងក្រុម មិនអាចធ្វើការសន្ទនាបាន កម្រនឹងមានមិត្តភក្តិ និងមិនយល់អំពីអារម្មណ៍សិស្សដទៃ - ពិបាកជំនាញប្រាស្រ័យទាក់ទងមានដូចជាមិនយល់រឿងកំប្លែង មិនយល់ពីការសួរសំណួរ មិនចេះពិភាក្សា និងចែករំលែកគំនិត មិនមានការស្រមើស្រមៃ និងនិយាយមិនយល់ដដែលៗ - ចូលចិត្តលេងជុំថ្ម ឬខ្សែក្នុងរយៈពេលជាច្រើនម៉ោង - ចង់ធ្វើអ្វីៗតាមវិធីរបស់ខ្លួនឯង - មិនចូលចិត្តប្តូរពីសកម្មភាពមួយទៅសកម្មភាពមួយទៀត

៩.២ ការស្វែងយល់អំពីដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់របស់កុមារ

ដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់របស់កុមារ គឺជាការលូតលាស់លើកាយសម្បទា ឬអាកប្បកិរិយារបស់ទារក និងកុមារ។ វាជាព័ត៌មានដ៏សំខាន់ទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍរបស់កុមារព្រោះដំណាក់កាលនេះគឺមានភាពខុសគ្នាតាមលំដាប់អាយុកុមារ។ ឧទាហរណ៍ ការក្រឡាប់ ការលូន ឬវារ ការដើរ និងការនិយាយរបស់កុមារត្រូវបានពិចារណាថាជាដំណាក់កាលសំខាន់ ដើម្បីកំណត់ថា កុមារកំពុងតែលូតលាស់ និងអភិវឌ្ឍដូចកុមារធម្មតា។

ចំណុចសំខាន់ទាំង៣ ត្រូវចងចាំក្នុងដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍរបស់កុមារ	
ចំណុចទី១	ទារកភាគច្រើនក្រឡាប់នៅពេលពួកគេមានអាយុប្រហែល៣ខែ ឬចាប់ផ្តើមដើរ នៅអាយុប្រហែលជា១២ខែ ហើយអាកប្បកិរិយានេះភាគច្រើនត្រូវបានកំណត់ជាដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍ។ នេះមិនមែនមានន័យថា ទារកម្នាក់នឹងក្រឡាប់នៅពេលដែលគេមានអាយុ ៣ខែ ឬចាប់ផ្តើមដើរបានពេលគេមានអាយុគម្រប់១ឆ្នាំនោះទេ គឺគ្រាន់តែជាការប៉ាន់ប្រមាណពេលវេលាត្រួសៗតែប៉ុណ្ណោះ។
ចំណុចទី២	ការកត់សម្គាល់ដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍអាចខុសគ្នាខ្លះនៅតាមប្រទេសផ្សេងៗ ឧទាហរណ៍ដូចជាប្រពៃណីនៅក្នុងប្រទេសអាមេរិកជឿថា ការញញឹមលើកដំបូងរបស់ទារក គឺជាដំណាក់កាលលូតលាស់របស់កុមារ ចំពោះប្រទេសកម្ពុជាវិញគេ ប្រារព្ធពិធីបង្កក់កូននៅពេលទារកអាយុបាន១ខែ។
ចំណុចទី៣	ដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍ អាចកើតឡើងចំពោះកុមារមានអាយុមិនដូចគ្នា ដោយអាស្រ័យលើការអនុវត្តនូវវប្បធម៌ខុសៗគ្នាក្នុងការបីបាច់កុមារ។ ឧទាហរណ៍នៅក្នុងប្រទេសលោកខាងលិច ភាគច្រើនកុមាររៀនយល់ដឹងនៅពេលដែលគេត្រូវទៅបង្គន់នៅអាយុ២ទៅ៣ឆ្នាំ។ ចំណែកឯនៅប្រទេសអាស៊ីមួយចំនួនកុមាររៀនពីចំណុចនេះតាំងពីក្មេងជាងនេះ ដូចជាអាយុប្រហែល១ឆ្នាំ ឬក៏ប្រហែលពី៦ខែ ទៅ១ឆ្នាំ ពីព្រោះម្តាយនៅអាស៊ីបង្រៀនកូនៗឱ្យចេះប្រាប់នៅពេលបត់ជើងតូច តាំងពីនៅកុមារមិនដូចម្តាយនៅប្រទេសលោកខាងលិចទេ ដែលប្រើខោទ្រនាប់កូនក្មេងការពារទៅវិញ។

៩.៣ ផ្នែកនៃការលូតលាស់របស់កុមារ

ការលូតលាស់ផ្នែកចលនាតូច និងចលនាធំ	ជាសមត្ថភាពក្នុងការប្រើចលនាសាច់ដុំតូចជាពិសេសការប្រើដៃ និងម្រាមដៃ ដើម្បីចាប់កាន់វត្ថុតូចៗ កាន់ស្លាបព្រា បើកសៀវភៅ ឬកាន់ខ្មៅដៃសម្រាប់គូរ និងកាន់កន្ត្រៃ។ សមត្ថភាពសម្រាប់ប្រើចលនាធំ មានការវារ ការដើរ និងការលោត ឧទាហរណ៍ ទារកអាយុ៦ខែ រៀនអង្គុយដោយមានជំនួយខ្លះៗ ការលូតលាស់សកម្មភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃនៅអាយុ១២ខែ ដោយរៀនចាប់តោងអ្វីដែលនៅជិតដើម្បីឈរ និងកុមារអាយុ៣ឆ្នាំរៀនលោត។
ការលូតលាស់បញ្ញា ឬការយល់ដឹង	ជាសមត្ថភាពកុមារ ដើម្បីរៀនដោះស្រាយបញ្ហា និងការអភិវឌ្ឍផ្នែកភាសា។ កុមារក្នុងវ័យសិក្សា រៀនអាន សរសេរ និងគណនាលេខ ឧទាហរណ៍ ទារកចាប់ពី២ខែឡើង

	ទៅ ទារករៀនស្វែងរកនូវបរិយាកាសជាមួយនឹងការប្រើដៃ ភ្នែក ឬកុមារមានអាយុ ៥ឆ្នាំ រៀនដោះស្រាយលំហាត់ងាយៗ។
ការលូតលាស់ផ្នែកទំនាក់ទំនងសង្គម និងការរំជួលចិត្ត	ជាសមត្ថភាពរបស់កុមារ សម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃរាប់បញ្ចូលទាំងការជួយខ្លួនឯង និងការគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង។ ឧទាហរណ៍ ការលូតលាស់ប្រភេទនេះដោយរាប់បញ្ចូលទារកចាប់ពី៦សប្តាហ៍អាចចេះសើច ទារក១០ខែ អាចលើកដៃលាគ្នាបាន កុមារអាយុ៥ឆ្នាំ យល់ដឹងពីការផ្លាស់ប្តូរវេននៅពេលលេងល្បែងសិក្សានៅសាលារៀន។

៥.៥ ដំណាក់កាលនៃការលូតលាស់របស់កុមារនៅអាយុចូលរៀន

នៅពេលចាប់ផ្តើម ដំបូងឡើយទារកពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើអ្នកដទៃ ដើម្បីជួយបំពេញតម្រូវការរបស់ខ្លួន។ នៅពេលដែលពួកគេលូតលាស់ កុមាររៀនច្រើន និងរៀនជំនាញផ្សេងៗដែលអាចជួយឱ្យគេមានភាពជាម្ចាស់ការ និងអាចធ្វើកិច្ចការអ្វីបានដោយខ្លួនឯង។

កុមារអាយុ ៦ឆ្នាំ អាចធ្វើអ្វីបានច្រើនដោយខ្លួនឯងដូចជាការស្លៀកពាក់ ការចាប់បាល់ ការរាក់ទាក់ជាមួយភ្ញៀវដែលមកលេងផ្ទះ ជាដើម។ នៅពេលដែលកុមារចូលរៀន គាត់ចេះចាប់ផ្តើមបង្កើតមិត្តភក្តិនៅតាមភូមិ តាមសហគមន៍ ដែលមិនមែនជាបងប្អូនរបស់គាត់។ ចំណែកឯ បំណិនផ្នែកកាយសម្បទា ទំនាក់ទំនងសង្គម ចលនា និងបញ្ញាមានការលូតលាស់លឿនក្នុងដំណាក់កាលនេះ។

ជំនាញសង្គម ការយល់ដឹង និងការលូតលាស់ផ្នែករាងកាយរបស់កុមារ	
ជំនាញសង្គម	- សំពះសួរមនុស្សចាស់ ដោយភាពគួរសម - លេងជាមួយកុមារដទៃទៀត ដោយភាពសប្បាយរីករាយ - នៅស្ងៀមស្ងាត់ម្នាក់ឯងនៅពេលមិនសប្បាយចិត្ត - ចេះសុំទោសនៅពេលដឹងខ្លួនថាបានធ្វើខុស ឬសាងកំហុសអ្វីមួយ - យល់ដឹងនៅពេលនរណាម្នាក់និយាយកុហក - សុំការអនុញ្ញាតមុនយករបស់អ្វីមួយពីគ្រូដទៃ - ចេះបង្ហាញពីអារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួន - យល់ដឹងពីអារម្មណ៍របស់គ្រូដទៃ
ការយល់ដឹង	- និយាយជាប្រយោគពេញ - យល់តាមការណែនាំយ៉ាងតិច៣ជំហាន - ប្រើប័ណ្ណរូបភាពយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន៣ ដើម្បីនិទានរឿង - ទន្ទេញព្យញ្ជនៈ - កាន់សៀវភៅរឿងបានត្រឹមត្រូវ (មិនបញ្ច្រាស) - បង្ហាញភាពខុសគ្នា និងដូចគ្នា (ធំ និងតូច ក្រាស់ និងស្តើង) - យល់ ឬដឹងអំពីទីតាំង ឬទិសដៅ (លើ ក្រោម ក្នុង ក្រៅ ឆ្វេង ឬស្តាំ)

	- ទន្ទេញលេខពី១ ដល់១០ - ចាំពណ៌នៅពេលគេបង្ហាញ - ចាំបានពីទ្រង់ទ្រាយ (មូល ការេ ចតុកោណ ផ្កាយ និងបេះដូង ជាដើម) - យល់ពីពេលប្រចាំថ្ងៃ (ព្រឹក ល្ងាច ថ្ងៃនេះ និងម្សិលមិញ) - អាចប្រាប់បានពីថ្ងៃនៅក្នុងសប្តាហ៍ (ច័ន្ទ អង្គារ ពុធ ។ល។)
ចលនាធំ	- អាចញាំ ស្លៀកពាក់ និងចូលបង្គន់ដោយខ្លួនឯងបាន - ដើរ និងរត់យ៉ាងងាយស្រួល - បោះ និងចាប់បាល់បាន - ឡើង និងចុះជណ្តើរដោយប្រើជើងម្ខាង
ចលនាតូច	- កាន់ខ្មៅដៃបានត្រឹមត្រូវ ដោយប្រើម្រាម៣ - កាន់ចង្កឹះបានត្រឹមត្រូវ ដោយចេះចាប់កៀប - អាចបើកគម្របដបទឹកបាន - ចេះប្រើកន្ត្រៃ - ចេះហែកក្រដាស

៥.៥ ភាពយឺតយ៉ាវនៃការលូតលាស់របស់កុមារ

កុមារមួយចំនួនត្រូវការពេលវេលាយូរខុសពីកុមារភាគច្រើនដែលមានការលូតលាស់ធម្មតា ឬមិនអាចលូតលាស់ទៅតាមដំណាក់កាលណាមួយ មានន័យថា កុមារមានភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការលូតលាស់ផ្នែកការយល់ដឹង ឬកាយសម្បទា ទំនាក់ទំនងសង្គម ឬមានបញ្ហាលើផ្នែកលូតលាស់ទាំង៣តែម្តង។

លក្ខណៈសម្គាល់ ៦ក្រុម ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពលូតលាស់យឺតយ៉ាវ	
ការនិយាយ	- ការនិយាយខុសប្លែកពីកុមារដទៃដែលមានអាយុស្មើគ្នា - អាចមិននិយាយទាល់តែសោះ - ការនិយាយរបស់កុមារមិនអាចយល់បានក្រៅពីសមាជិកក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់
ការយល់ដឹងអំពីភាសា	- មិនអាចឆ្លើយសំណួរងាយៗបាន - មិនអាចធ្វើតាមការណែនាំងាយៗនៅក្នុងថ្នាក់ - ពិបាកយល់អ្វីមួយដែលគ្រូដទៃនិយាយ បើធៀបទៅនឹងកុមារដទៃទៀត ដែលមានអាយុដំណាលគ្នា
ការចូលរួមលេងជាមួយគ្រូដទៃ	- មិនចូលចិត្តលេងជាមួយកុមារដទៃទៀត - មិនចេះលេងដូចកុមារដទៃដែលមានអាយុដំណាលគ្នា
ការបំលាស់ទី	- មិនអាចរក្សាលំនឹងខ្លួនដោយជើងម្ខាងក្នុងរយៈពេលខ្លី - ខុសប្លែកពីកុមារដទៃដែលមានអាយុដំណាលគ្នា

	- កម្លាំងសាច់ដុំខ្សោយក្នុងការធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗ បើធៀបទៅនឹងកុមារដទៃដែលមានអាយុដំណាលគ្នា
អាកប្បកិរិយា	- អាចផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់បានរយៈពេលខ្លី - មានការចងចាំខ្សោយ - មិនចាប់អារម្មណ៍លើមេរៀន - ធ្វើសកម្មភាពបំពាន និងឆាឆៅគ្រូដទៃ
ការអាន និង ការសរសេរ	<u>នៅពេលអាយុបាន ៥ឆ្នាំ ឬក្រោយពីការចូលរៀនបាន១ឆ្នាំ៖</u> - មានការលំបាកក្នុងការចម្លងទ្រង់ទ្រាយនៃរូបមួយចំនួនជារង្វង់ ឬការ៉េ - មានការលំបាកលេងល្បែងផ្គុំរូបភាព - មានការលំបាកចងចាំអក្សរ ឬពាក្យនៅលើបណ្ណ - សរសេរអក្សរមិនស្អាត មិនត្រង់ ឬឡើងចុះ ទៅមុខ និងទៅក្រោយ - មិនអាចចងចាំលេខ ឬអក្សរចំនួន៥ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមលំដាប់ដែលបានប្រាប់

៥.៦ មូលហេតុ និងការបង្ការពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

ក) មូលហេតុពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

- ពិការសតិបញ្ញាអាចបណ្តាលមកពីលក្ខខណ្ឌណាមួយ ដែលធ្វើឱ្យការលូតលាស់របស់ខួរក្បាលជួបការលំបាកមុនពេលសម្រាល អំឡុងពេលសម្រាល និងក្នុងវ័យកុមារភាព
- ប្រមាណជា១/៣នៃ កុមារទទួលរងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន ប៉ុន្តែពុំអាចរកឃើញនូវមូលហេតុច្បាស់លាស់នៅឡើយ
- បញ្ហាហ្សែនមានតាំងពីកំណើតទាក់ទងនឹងពិការខ្សោយសតិបញ្ញា ឧទាហរណ៍ ជំងឺបង្កពីប៉ារ៉ាស៊ីតឈ្មោះតុក្សូប្លាស្មា ការបាត់បង់ ឬចុះខ្សោយអង់ហ្ស៊ីម និងហ្សែនតែមួយគត់ដែលមាននៅក្នុងក្រូម៉ូហ្សូមអិច នាំទៅរកពិការសតិបញ្ញាតពូជ
- កត្តាតំណពូជដែលបណ្តាលមកពីភាពមិនប្រក្រតីរបស់ហ្សែនឪពុកម្តាយ ដូចជាដំណើរខុសប្រក្រតីនៅពេលហ្សែនប្រមូលផ្តុំគ្នា ហ្សែនបង្កឡើងក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះដោយសារការឆ្លងរោគការថតកាំរស្មីអិចច្រើនពេក និងកត្តាផ្សេងៗទៀត
- ដោនសាំងដ្រូមបណ្តាលមកពីក្រូម៉ូហ្សូមកើតមានឡើងមិនទៀងទាត់ ដោយសារក្រូម៉ូហ្សូមច្រើនពេក ឬតិចពេក ឬដោយសារការផ្លាស់ប្តូរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ក្រូម៉ូហ្សូម
- បញ្ហាមួយចំនួនអាចកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ មានដូចជា ការប្រើប្រាស់គ្រឿងស្រវឹង ឬគ្រឿងញៀនពីសំណាក់ម្តាយ កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ ការពុលដោយសារបរិស្ថានជាក់លាក់ ម្តាយឆ្លងប៉ារ៉ាស៊ីតរបស់សត្វ រោគកញ្ជ្រិលស្រោល ឬស្អូច និងជំងឺស្វាយកាមរោគ ជាដើម
- បញ្ហាមួយចំនួនអាចកើតមានឡើងក្នុងពេលសម្រាល មានដូចជា ការសម្រាលមុនពេលកំណត់ ឬទារកកើតមកមិនគ្រប់គីឡូ អាចបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ រំខានដល់ដំណើរការសំខាន់ៗ

ទាក់ទងនឹងការលូតលាស់របស់ខួរក្បាលនៅដំណាក់កាលដំបូង និងការថប់ដង្ហើមដោយខ្វះអុកស៊ីហ្សែនមួយរយៈ ឬការរងរបួសក្នុងពេលសម្រាលអាចបណ្តាលឱ្យមានពិការសតិបញ្ញា

- បញ្ហាផ្សេងៗក៏អាចកើតមានក្រោយពេលសម្រាលផងដែរ មានដូចជា ជំងឺក្អកមាន់ អុតស្វាយ កញ្ជ្រិល និងជំងឺរលាកស្រោមខួរ ការមានរបួសស្នាមប៉ះទង្គិចក្បាល ឬការឈ្លក់ទឹក ការពុលសារធាតុសំណបារ៉ត និងផ្នែកបរិស្ថានផ្សេងៗទៀតអាចបណ្តាលឱ្យខូចទាំងស្រុងដល់ប្រព័ន្ធខួរក្បាល និងសរសៃប្រសាទ
- កុមារលូតលាស់ជំក្នុងភាពក្រីក្រដោយពុំមានអាហារគ្រប់គ្រាន់នាំឱ្យកើតជំងឺកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ និងពុំទទួលបាននូវការថែទាំសុខភាពគ្រប់គ្រាន់ អាចបង្កើននូវហានិភ័យចំពោះពិការសតិបញ្ញា

ខ.ការបង្ការពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

- ស្ត្រីគួរទៅពិនិត្យសុខភាពទូទៅរយៈពេល ៦ខែមុនពេលមានផ្ទៃពោះរួមមាន ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពការចាក់ថ្នាំបង្ការ ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការប្រើប្រាស់ថ្នាំផ្សេងៗ ការពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវរបបអាហារ និងការបន្ថែមវីតាមីនរួមទាំងអាស៊ីតហ្វូលីក ការប្រឹក្សាយោបល់ទាក់ទងនឹងហ្សែន និងការឈប់ទទួលទានគ្រឿងស្រវឹង បារី និងគ្រឿងញៀន
- ការថែរក្សាគភ៌អំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ មានដូចជា ការសម្រាក និងទទួលទានដំណេកឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ការទទួលទានអាហារដែលមានសារជាតុចិញ្ចឹមច្រើន ការគេចចេញពីមនុស្សដែលមានជំងឺ និងការមិនលើករបស់អ្វីដែលធ្ងន់ ឬការធ្វើអ្វីដែលប៉ះពាល់ដល់រូបរាងកាយធ្ងន់ធ្ងរ
- ការប្រឹក្សាយោបល់អំពីហ្សែន មានដូចជា ការពាក់ព័ន្ធនឹងប្រវត្តិគ្រួសារពីការផ្តល់កំណើតពីមុនរបស់ឪពុកម្តាយទាំងសងខាងដែលធ្វើឱ្យកូនមានបញ្ហាពិការសតិបញ្ញា ម្តាយធ្លាប់បានពន្លូតកូន ២ដង ឬច្រើនជាងនេះ ឬទារកបានស្លាប់ក្នុងវ័យជាកូនង៉ែត ម្តាយមានអាយុ៣៥ឆ្នាំ ឬលើសពីនេះ និងដៃគូណាមួយជាពូជសាសន៍ ឬក្រុមជនជាតិភាគតិចដែលមានឧប្បត្តិហេតុខ្ពស់ទាក់ទងនឹងលក្ខខណ្ឌហ្សែន ឬដៃគូដែលជាប់សាច់ឈាមនឹងគ្នា
- ពិការសតិបញ្ញាអាចការពារបាននៅក្នុងវ័យកុមារភាពតាមរយៈការដឹងពីមូលហេតុ និងការចាត់វិធានការនានាដើម្បីធ្វើឱ្យកុមារមានសុវត្ថិភាព និងសុខភាពល្អ ក្នុងនោះរួមមានការចាក់ថ្នាំបង្ការនៅក្នុងវ័យកុមារភាពដើម្បីការពារកុមារកុំឱ្យមានជំងឺយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន៦មុខដែលអាចធ្វើឱ្យខូចខួរក្បាលរបស់កុមារ ហើយជំងឺទាំងនេះមាន កញ្ជ្រិល ក្រឡែនទែន ក្អកមាន់ រលាកស្រោមខួរ អុតស្វាយ និងរលាកសួតជាដើម
- ការការពារកុំឱ្យមានរបួសដើម្បីចៀសវាងការខូចខួរក្បាល ដូចជាការប្រើប្រាស់មួកសុវត្ថិភាពសម្រាប់ជិះកង់ និងកន្លែងអង្គុយដែលមានសុវត្ថិភាពព្រមទាំងដាក់ខ្សែក្រវ៉ាត់ពេលជិះរថយន្ត ការការពារការឈ្លក់ទឹក ការការពារការធ្លាក់ និងការការពារកុមារពីការក្រឡុកខ្លាំងៗ
- ការពិនិត្យមើលក្រោយពីការសម្រាលភ្លាមៗដើម្បីរកមើលនូវលក្ខណៈផ្សេងៗរបស់ហ្សែនដែលអាចព្យាបាលបាន

- ការកាត់បន្ថយការប្រឈមនឹងការបំពុលដោយសារជាតុសំណ បារ៉ត និងសារជាតុផ្សេងទៀត នៅក្នុងបរិស្ថានដែលគេដឹងឮថាធ្វើឱ្យខូចខួរក្បាល
- ការការពារកុមារពីផលិតផលដែលមានជាតិពុលផ្សេងៗនៅផ្ទះផងដែរ

កម្រិតកម្សោយបញ្ញា	
កម្រិតស្រាល	- ពិន្ទុ IQ ចាប់ពី៥០ ទៅ ៧០ - មានភាពយឺតយ៉ាវជាងកុមារទូទៅនៅគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃការលូតលាស់ - លក្ខណៈផ្នែករាងកាយមិនមានភាពខុសធម្មតាទេ - មានសមត្ថភាពក្នុងការរៀនពីបំណិនជីវិតដោយការអនុវត្តផ្ទាល់ - អាចទទួលបានបំណិនក្នុងការអាន និងគណិតវិទ្យាកម្រិតថ្នាក់ទី៣-៦ មានសមត្ថភាពក្នុងការចូលរួមសង្គម - មានសមត្ថភាពប្រតិបត្តិសម្រាប់ជីវិតប្រចាំថ្ងៃ - ប្រមាណជា៨៥% ស្ថិតក្នុងកម្រិតស្រាល អាចសម្រេចបានជោគជ័យក្នុងការសិក្សា ពួកគេអាចចេះអាន ប៉ុន្តែមានការលំបាកក្នុងការយល់ដឹងពីអ្វីដែលគេអាន
កម្រិតមធ្យម	- ពិន្ទុ IQ ពី៣៥ ទៅ ៤៩ - ភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការលូតលាស់គួរឱ្យកត់សម្គាល់ (ការនិយាយស្តី និងបំណិនចលនា) - អាចមានសញ្ញានៃការលំបាកផ្នែករាងកាយ (អណ្តាតក្រាស់) - អាចប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងកម្រិតដំបូងក្នុងលក្ខណៈងាយៗ - មានសមត្ថភាពរៀនពីបំណិនផ្នែកសុខភាព និងសុវត្ថិភាពជាមូលដ្ឋាន - មានលទ្ធភាពមើលថែខ្លួនឯងបាន - អាចធ្វើដំណើរតែម្នាក់ឯងបានទៅទីកន្លែងជិតៗដែលធ្លាប់ស្គាល់ - អាចប្រាស្រ័យទាក់ទងបានខ្លះ ប៉ុន្តែមិនអាចប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងលក្ខណៈស្មុគស្មាញបានទេ - មានការលំបាកចំពោះស្ថានភាពសង្គម និងមានបញ្ហាក្នុងការយល់ពីព្រឹត្តិការណ៍ និងវិនិច្ឆយកិច្ចការសង្គម - អាចមើលថែខ្លួនឯងបាន ប៉ុន្តែត្រូវការការណែនាំ និងការគាំទ្រច្រើនជាងមនុស្សធម្មតា - ១០% ស្ថិតក្នុងកម្រិតមធ្យម អាចរស់នៅដោយម្ចាស់ការបាន ប៉ុន្តែពេលខ្លះពួកគេមួយចំនួននៅតែត្រូវការការគាំទ្រពីក្រុមគ្រួសារ ឬគ្រូនៅជាមួយ
កម្រិតធ្ងន់	- ពិន្ទុ IQ ចាប់ពី ២០ ទៅ ៣៤ - ការគិតពិចារណាមានការលូតលាស់យឺតយ៉ាវ - យល់ពីការនិយាយស្តី ប៉ុន្តែមានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទង - មានសមត្ថភាពរៀនពីសកម្មភាពទម្លាប់ប្រចាំថ្ងៃ

	- អាចរៀនមើលថែខ្លួនឯងដែលមានលក្ខណៈងាយៗ - ត្រូវការមើលថែដោយផ្ទាល់ពីសង្គម - តាមរយៈការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យប្រមាណ ៣% ឬ៤% ប៉ុណ្ណោះស្ថិតក្នុងកម្រិតធ្ងន់អាចប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាក្នុងកម្រិតដំបូង ហើយពួកគេមិនអាចអនុវត្តសកម្មភាពមើលថែខ្លួនឯងដោយម្ចាស់ការបានទេ ដូច្នេះពួកគេត្រូវការថែទាំ និងការគាំទ្រប្រចាំថ្ងៃ - ភាគច្រើនសិស្សស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតនេះ មិនអាចរស់នៅ បានដោយជោគជ័យក្នុងជីវិតម្ចាស់ការបានទេ ហើយពួកគេចាំបាច់ត្រូវរស់នៅក្នុងមណ្ឌលប្រមូលផ្ដុំ
កម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ	- ពិន្ទុ IQ ទាបជាង ២០ - មានភាពយឺតយ៉ាវខ្លាំងក្នុងការលូតលាស់គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ - រាងកាយ និងបញ្ញាមានភាពមិនប្រក្រតីតាំងពីកំណើត - តម្រូវឱ្យមានការថែទាំយ៉ាងជិតដល់ - តម្រូវឱ្យមានគ្រូមើលថែលើសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ និងសកម្មភាពមើលថែខ្លួនឯង - មិនអាចមានលទ្ធភាពរស់នៅដោយម្ចាស់ការទេ - ជនខ្សោយបញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរត្រូវការគាំទ្រ និងថែរក្សាទាំងយប់ថ្ងៃ ព្រោះពួកគេត្រូវពឹងផ្អែកលើអ្នកដទៃទាំងស្រុង ចំណែកឯសមត្ថភាពក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងមានកម្រិតទាបបំផុត - ជាទូទៅ ជនប្រភេទនេះពិបាកធ្វើចលនាជាខ្លាំង ហើយប្រមាណជា១% ទៅ ២% ស្ថិតនៅក្នុងភាពខ្សោយសតិបញ្ញាកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរ

មេរៀនទី៦៖ ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងល្អ

វត្ថុបំណង

ក្នុងមេរៀននេះប្រាប់អំពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងសារប្រើសំដី និងសារមិនប្រើសំដី និងបង្ហាញអំពីលំនាំនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងអ្នកបញ្ជូនសារ និងអ្នកទទួលសារ និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ខ្លឹមសារ

៦.១ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង

ការរស់នៅក្នុងសង្គមមួយមនុស្សគ្រប់រូបត្រូវការ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងការចែករំលែកព័ត៌មានពីគ្នាទៅវិញទៅមកជារឿងចាំបាច់បំផុតព្រោះថាបើគ្មានការប្រាស្រ័យទាក់ទងទេគឺគ្មានសង្គមឡើយ។ ពិតប្រាកដណាស់នៅក្នុងសាលារៀនវិញ នាយកសាលាចាំបាច់ត្រូវនិយាយទៅកាន់គ្រូបង្រៀន សិស្ស និងមាតាបិតា ឬអ្នកអាណាព្យាបាលសិស្ស។ រីឯនៅក្នុងថ្នាក់រៀនវិញគ្រូបង្រៀនត្រូវការនិយាយទៅកាន់សិស្ស ឬប្រើវិធីផ្សេងៗដូចជា ការអាន ការសរសេរ ការប្រើរូបភាព ការប្រើនិមិត្តសញ្ញា ការប្រើក្រសែភ្នែក ការប្រើភាសាកាយវិការ និងទឹកមុខជាដើមដើម្បីឱ្យយល់ពីគ្នាទៅវិញទៅមកដែលជាវិធីដ៏ល្អមួយក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីឱ្យទទួលបានព័ត៌មាន និងការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនបានល្អ។

ជាញឹកញាប់នាយកសាលាសរសេរ និងផ្ញើសំបុត្រទៅកាន់មាតាបិតាសិស្ស និងគ្រូបង្រៀន ហើយពេលខ្លះគ្រូបង្រៀនក៏ផ្ញើសៀវភៅទំនាក់ទំនងជាមួយមាតាបិតាសិស្សដើម្បីជម្រាបជូនពីការសិក្សា ឬអាកប្បកិរិយារបស់កូនគាត់ផងដែរ។ ពិតប្រាកដណាស់ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគឺជាកត្តាមួយដ៏សំខាន់នៅក្នុងថ្នាក់រៀនដែលគ្រូ និងសិស្សត្រូវយល់ពីគ្នា និងសហការគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីឱ្យការបង្រៀន និងរៀនប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព និងឱ្យសិស្សសម្រេចបាននូវគោលដៅនៃការសិក្សារបស់ពួកគេរួមទាំងសិស្សមានពិការភាព និងពុំមានពិការភាព។ ប៉ុន្តែពេលខ្លះ ប្រសិនបើការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងគ្រូ និងសិស្សពុំបានល្អ និងដោយរលូនទេនោះ ជាពិសេសការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយសិស្សមានពិការភាព ដូច្នេះគ្រូពុំអាចជួយឱ្យពួកគេទទួលបានលទ្ធផលល្អពីការសិក្សា ឬសម្រេចបានជោគជ័យនោះឡើយពីព្រោះគ្រូពុំដឹងពីតម្រូវការពិសេសរបស់សិស្សមានពិការភាព។

ក) សារប្រើសំដី៖

អាចធ្វើឡើងតាមរយៈការនិយាយដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទង មានដូចជា ការពន្យល់មេរៀន ការសួរសំណួរសិស្ស ការអាន ការនិយាយ ការពិភាក្សាក្រុម ការប្រជុំ សម្ភាសន៍ និងការនិយាយតាមទូរស័ព្ទ។

ខ) សារមិនប្រើសំដី៖

សារមិនប្រើសំដីគឺជាការប្រាស្រ័យទាក់ទងតាមរយៈមធ្យោបាយផ្សេងៗដូចជា ការចង្អុល ការធ្វើត្រាប់តាម ការបង្ហាញទឹកមុខ ការទាក់ទងតាមខ្សែភ្នែក ការធ្វើកាយវិការ ការប្រើភាសាសញ្ញា ការសរសេរសំណួរលើក្ដារខៀន ការសរសេរលិខិតឆ្លើយឆ្លង សារាចរ របាយការណ៍ ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មាន និងការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម។

៦.២ លំនាំនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង

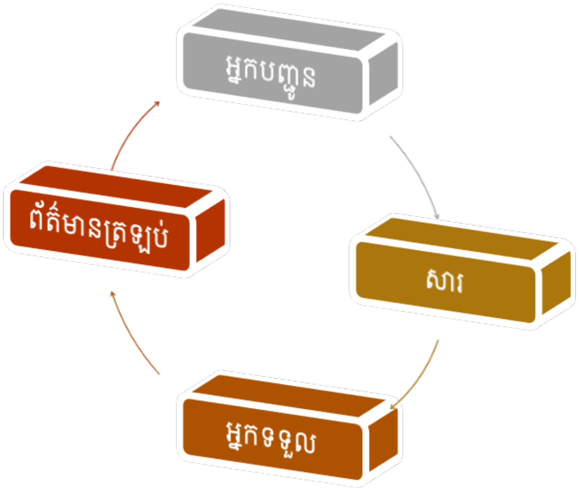

ដើម្បីឱ្យការប្រាស្រ័យទាក់ទងមានប្រសិទ្ធភាពកើតឡើង ចាំបាច់ត្រូវមានកិច្ចការពីរយ៉ាង។ កិច្ចការទីមួយ ត្រូវមានភាគីចំនួនពីរ គឺ**អ្នកបញ្ជូនសារ** និង**អ្នកទទួលសារ** ពីព្រោះ**សារ** គឺជាព័ត៌មាន គោលគំនិត ដំបូន្មាន ឬក៏ជាបញ្ហា ដែលភាគីទាំងពីរត្រូវបញ្ជូន និងទទួល។ កិច្ចការទីពីរ តម្រូវឱ្យអ្នកបញ្ជូន និងអ្នកទទួលត្រូវយល់ច្បាស់អំពីសារត្រូវបញ្ជូន និងទទួល។

ក្នុងម៉ោងបង្រៀន គ្រូត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យការប្រាស្រ័យទាក់ទងមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ ព្រោះថាសិស្សទាំងអស់មានរបៀបរៀនខុសប្លែកពីគ្នា។ សិស្សខ្លះរៀនចេះតាមរយៈការមើល និងសិស្សខ្លះទៀតតាមរយៈការស្តាប់ ហើយប្រសិនបើគ្រូចេះប្រើវិធីផ្សេងៗនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងបានល្អសម្រាប់ការបង្រៀន គឺពិតប្រាកដណាស់ សិស្សនឹងទទួលបានលទ្ធផលសិក្សាល្អ ហើយគ្រូក៏អាចជួយសិស្សឱ្យរៀនសូត្របានច្រើនទៀតផង។

៦.៣ ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង

ដើម្បីឱ្យការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយសិស្សប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គ្រូបង្រៀនគួរអនុវត្តដូចជា ឈរកន្លែងណាដែលសិស្សទាំងអស់អាចមើលឃើញ បែរមុខទៅរកសិស្សហើយចល័តចុះឡើង និងឈរឱ្យបានច្រើនជាងអង្គុយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គ្រូក៏ត្រូវអនុវត្តវិធីនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងទៅតាមប្រភេទពិការភាពរបស់សិស្សផងដែរ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើគ្រូមានសិស្សដែលមានបញ្ហាមើលនៅក្នុងថ្នាក់រៀន គ្រូត្រូវនិយាយពន្យល់ឱ្យបានច្រើនអំពីអ្វីៗដែលគ្រូកំពុងធ្វើ ដូចជា កិច្ចការផ្ទះដែលគ្រូកត់លើក្តារខៀនហើយឱ្យសិស្សចម្លង ដូច្នេះសិស្សអាចយល់នូវអ្វីដែលកំពុងកើតឡើងនៅក្នុងថ្នាក់រៀន។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គ្រូត្រូវនិយាយឱ្យបានច្បាស់ៗ ចំៗ នូវចំណុចអ្វីដែលចង់និយាយដោយប្រើសំឡេងខ្លាំង (ប៉ុន្តែមិនមែនស្រែកទេ) និងល្បឿននិយាយឱ្យបានសមស្រប សម្រួលពាក្យឱ្យងាយៗស្រួលស្តាប់ ប្រើប្រយោគខ្លីៗល្មម សម្រួលការពន្យល់ណែនាំរបស់គ្រូឱ្យបានខ្លី និងងាយយល់។ គ្រូគួរសួរសិស្សឱ្យបានញឹកញាប់ដើម្បីឱ្យប្រាកដថាសិស្សយល់ដែរឬទេ ដោយឱ្យសិស្សថាតាមនូវអ្វីដែលគ្រូបានប្រាប់ ឬនិយាយតាមគំនិតរបស់គេ។

គ្រូត្រូវចេះទាញចំណាប់អារម្មណ៍ពីសិស្សឱ្យចេះស្រង់យកព័ត៌មានសំខាន់ៗ និងឱ្យពួកគេផ្ទង់អារម្មណ៍ស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ តាមរយៈការប្រើកាយវិការ ទឹកមុខ និងក្រសែភ្នែកពេលនិយាយ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ការលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យចូលរួមបញ្ចេញយោបល់ និងសកម្មភាពថ្នាក់រៀននានា ការស្វែងយល់អំពីការលំបាកក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយសិស្សរួមថ្នាក់ ឬសិស្សដទៃទៀត ក៏ពិតជាមានសារៈសំខាន់ផងដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត គ្រូអាចប្រើវិធីផ្សេងៗ ក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយសិស្សប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពផងដែរ មាន

ការប្រើរូបភាព គំនូរ កាយវិការ ភាសាសញ្ញា គំនូសផ្សេងៗបន្ថែមលើការនិយាយ ការអាន និងការសរសេរ។ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងទាំងការប្រើពាក្យសំដី និងមិនប្រើពាក្យសំដី ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដែលគ្រូចាំបាច់ត្រូវប្រើប្រាស់គ្រប់ពេលវេលានៃការបង្រៀន។ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពអាចឱ្យសិស្សងាយទទួលយកនូវចំណេះដឹង កាត់បន្ថយជាអតិបរមា ឬលុបបំបាត់នូវបញ្ហា និងឧបសគ្គផ្សេងៗដែលធ្វើឱ្យការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាគ្មានប្រសិទ្ធភាព។

ការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពិតជាការចាំបាច់ណាស់សម្រាប់គ្រូបង្រៀនពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើនគុណភាពនៃការបង្រៀនដែលជំរុញឱ្យឆ្ពោះទៅរកទំនាក់ទំនងវិជ្ជមាន និងលើកកម្ពស់ការសិក្សារបស់សិស្សមានពិការភាពគ្រប់កម្រិត។ ដើម្បីឱ្យការប្រាស្រ័យទាក់ទងកាន់តែប្រកបទៅដោយប្រសិទ្ធភាព គ្រូបង្រៀនគួរពិចារណាលើយុទ្ធសាស្ត្រដូចខាងក្រោម៖

- ប្រើភាសា និងនិយាយទៅកាន់សិស្សឱ្យច្បាស់ៗ ទៅតាមកម្រិតអាយុ និងសមត្ថភាពរបស់សិស្ស និងមិនគួរប្រើសំនួនវោហាសព្ទ ដែលអាចធ្វើឱ្យសិស្សមានការភាន់ច្រឡំ ឬមិនយល់ ឬអាចឱ្យសិស្សអាក់អន់ស្រពន់ចិត្តក៏មាន
- ផ្ដល់មតិស្ថាបនាកែលម្អដែលជាក់លាក់ និងទាន់ពេល រួមមានការលើកសរសើរពីចំណុចខ្លាំង និងសមិទ្ធផលរបស់សិស្ស ដូចគ្នានឹងផ្ដល់យោបល់កែលម្អដោយសេចក្ដីគោរព និងការគាំទ្រ
- ស្ដាប់សិស្សដោយយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីឱ្យដឹងអំពី តម្រូវការ កង្វល់ និងអ្វីដែលពួកគេចង់បានពិតប្រាកដ
- បង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍ និងភាពចង់ដឹងដូចគ្នានឹងសួរសំណួរបើកចំហ ដើម្បីបង្ហាញពីទឹកចិត្តគាំទ្រក្នុងកិច្ចសន្ទនា និងការយល់ចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក
- សម្របទៅតាមបរិបទទំនាក់ទំនង និងវិធីសាស្ត្រសមស្រប ដើម្បីបំពេញចំណង់ចំណូលចិត្ត និងតម្រូវការរបស់សិស្ស ឧទាហរណ៍ សិស្សខ្លះទទួលផលពីសម្ភារៈដែលអាចមើលឃើញ ហើយយល់បានច្បាស់ពីកាយវិការ ឬភាសាសញ្ញា ខណៈដែលសិស្សផ្សេងទៀតពេញចិត្តធ្វើការទំនាក់ទំនងតាមរយៈពាក្យសំដី និងការសរសេរ
- សហការជាមួយគ្រូបង្រៀនរួមអាជីព ឪពុកម្ដាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាល គ្រូជំនាញឯកទេស ដទៃទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងការអប់រំរបស់សិស្ស
- ចែករំលែកព័ត៌មាន ធនធាន និងការអនុវត្តល្អ ដើម្បីស្វែងរកមតិយោបល់ និងដំបូន្មានចាំបាច់ ដើម្បីពង្រឹងទំនាក់ទំនងល្អ

សារគន្លឹះក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

- ឈរឱ្យសមរម្យនៅមុខកុមារនៅពេលនិយាយទៅកាន់ពួកគេដើម្បីឱ្យកុមារទាំងអស់អាចមើលឃើញ
- និយាយឱ្យឮច្បាស់
- ប្រើប្រាស់ពាក្យសាមញ្ញ និងប្រយោគខ្លីៗ
- ផ្ដល់ការណែនាំម្ដងមួយៗ
- ប្រើប្រាស់វិធីប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្សេងៗ
- និយាយព័ត៌មានសារឡើងវិញ
- ធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងឱ្យសាមញ្ញបំផុត ជាមួយសិស្សមានបញ្ហាសិតិបញ្ញា និងអូទីស៊ឹម
- ត្រូវអនុវត្តការនិយាយ បើទោះបីនៅក្នុងករណីកុមារនិយាយមិនច្បាស់ក៏ដោយ
- ប្រសិនបើកុមារនិយាយមិនច្បាស់ ត្រូវលើកទឹកចិត្តឱ្យកុមារប្រើប្រាស់កាយវិការ ឬសញ្ញាអមជាមួយការនិយាយ
- ប្រាប់សារៈសំខាន់ទៅកាន់កុមារ ដោយនិយាយថា "ស្ដាប់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន"
- ពិនិត្យការយល់ដឹងរបស់កុមារ ដោយឱ្យពួកគេនិយាយសាឡើងវិញនូវអ្វីដែលគ្រូបានពន្យល់
- លើកទឹកចិត្តកុមារឱ្យសួរ ប្រសិនបើពួកគេមិនយល់ ដោយលើកដៃសួរ
- ឱ្យមិត្តរួមថ្នាក់ និងបងប្អូនប្រុសស្រីប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកុមារ ដែលមានការពិបាកក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទង
- ប្រើប្រាស់កាយវិការ ឬភាសាសញ្ញាអមនឹងការនិយាយ
- ផ្ដល់ពេលវេលាសមស្របដល់សិស្សឱ្យឆ្លើយសំណួររាល់ពេលសួរសំណួរម្ដងៗ
- សិស្សនឹងមានទំនុកចិត្តកាន់តែខ្លាំងក្នុងការឆ្លើយសំណួរ ប្រសិនបើពួកគេមិនត្រូវបានសើចចំអកដាក់ទណ្ឌកម្ម ឬធ្វើឱ្យទទួលរងនូវការអាម៉ាស់ ចំពោះសិស្សដទៃទៀតនៅក្នុងថ្នាក់រៀន
- និយាយសរសើរ និងលើកទឹកចិត្តដល់សិស្សគ្រប់ពេល
- មានមូលហេតុជាច្រើននាំឱ្យមានការប្រាស្រ័យទាក់ទង ហើយត្រូវចងចាំថាការប្រាស្រ័យទាក់ទងនេះគឺជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃជីវិតរបស់យើង ប្រសិនបើកុមារដែលមិនយល់អាចបង្កឱ្យមានការលំបាកក្នុងការយល់មេរៀន។

មេរៀនទី៧៖ ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនសិស្សមានពិការភាព

ខ្លឹមសារ

វត្ថុបំណង

នៅក្នុងមេរៀននេះបង្ហាញអំពីរបៀបនៃការរៀបចំថ្នាក់រៀនប្រកបដោយភាពទាក់ទាញ និងប្រាប់អំពីប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងអាកប្បកិរិយា និងការបង្រៀនតាមបែបវិជ្ជមានចំពោះសិស្សមានពិការភាព។

ខ្លឹមសារ

៧.១ ថ្នាក់រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការមើល

ការរៀបចំថ្នាក់រៀនចាំបាច់ត្រូវពិចារណាលើភាពសមស្រប ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការរៀនសូត្ររបស់សិស្សពិបាកក្នុងការមើល ដូចនេះសំខាន់បំផុតគ្រូបង្រៀនត្រូវធ្វើការកែសម្រួលថ្នាក់រៀនឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់សិស្ស កុំឱ្យពួកគេមានអារម្មណ៍ថា គាត់ត្រូវបានគេផាត់ចេញពីមិត្តរួមថ្នាក់ និងឱ្យពួកគេចេះបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងឱ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយគ្នា។

- អនុវត្តប្រព័ន្ធមិត្តជួយមិត្ត ក្នុងនោះអាចឱ្យសិស្សពិបាកក្នុងការមើលអង្គុយជាដៃគូជាមួយសិស្សបាត់បង់គំហើញទាំងស្រុង ដោយថ្នាក់រៀនត្រូវតុបតែងកែលម្អ ហើយមិត្តរបស់គាត់អាចប្រាប់អំពីព័ត៌មានថ្មីៗ និងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងថ្នាក់រៀន
- គ្រូក៏ត្រូវបង្រៀនសិស្សផងដែរអំពីរបៀបការពារខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងការសង្គ្រោះបន្ទាន់ ដូចជាករណីភ្លើងឆេះ និងករណីអាចនឹងមានគ្រោះថ្នាក់នៅទីធ្លាលេងរបស់សិស្ស ជាដើម
- គែមជណ្តើរ និងជ្រុងណាមួយនៅក្នុងថ្នាក់រៀនត្រូវលាបពណ៌ភ្លឺល្អ
- សរសេរចំណងជើងមេរៀនធំៗ ដើម្បីឱ្យសិស្សអាចស្វែងយល់ខ្លឹមសារមេរៀន
- រៀបចំថ្នាក់រៀនឱ្យបានល្អដើម្បីបង្កភាពងាយស្រួលដល់សិស្សក្នុងការចល័ត ឬធ្វើការបំលាស់ទីបានយ៉ាងងាយស្រួល ជាពិសេសចំពោះសិស្សពិបាកក្នុងការមើល និងសិស្សពិបាកធ្វើចលនាដែលពួកគេអាចប្រើប្រាស់ឈើច្រត់ ឬរទេះរុញបាន
- ចំពោះសិស្សដែលពិបាកក្នុងការមើល គ្រូបង្រៀនអាចរៀបចំបង្គុយតាមតម្រូវរបស់សិស្ស

៧.២ ថ្នាក់រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់

ថ្នាក់រៀនត្រូវរៀបចំឱ្យមាននូវសោភ័ណភាពទាក់ទាញ និងដាក់តាំងស្នាដៃរបស់សិស្សលើជញ្ជាំង ដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគេមានមោទនភាព និងចង់មករៀន ក៏ដូចជាសណ្តាប់ធ្នាប់នៅក្នុងថ្នាក់រៀនផងដែរ។ ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនសម្រាប់សិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់អាចមានការលំបាក ប៉ុន្តែអ្វីដែលអាចជួយសិស្សឱ្យរៀនសូត្របាននៅក្នុងថ្នាក់រៀន គ្រូគប្បីត្រូវប្រើយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការជួយពង្រឹងសមត្ថភាពដល់សិស្សឱ្យទទួលបានលទ្ធផលល្អពីការរៀនសូត្រ ដើម្បីធានាថាសិស្សមានទំនុកចិត្តកាន់តែខ្ពស់លើសមត្ថភាពរៀនសូត្ររបស់ពួកគេ។

យុទ្ធសាស្ត្រដែលគ្រូបង្រៀនគួរពិចារណាក្នុងការប្រើប្រាស់

- ប្រើប្រាស់សម្ភារៈជំនួយការស្តាប់ការបង្រៀន និងទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍
- ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាមានដូចជា ថាប់ប្លេត ទូរទស្សន៍ និងស្លាយ ជាដើម
- មានគ្រូជំនួយបកប្រែភាសាសញ្ញា (ភាសាសញ្ញាកម្ពុជាត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មថ្មីៗ)
- សរសេរចំណងជើងមេរៀនធំៗ ដើម្បីឱ្យសិស្សអាចស្វែងយល់ខ្លឹមសារមេរៀន
- តម្រូវឱ្យសិស្សធ្វើការងារជាក្រុមតូច និងក្រុមធំ
- ទម្លាប់ឱ្យសិស្សរៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមកតាមរយៈដៃគូ
- ប្រើប្រាស់ភាសានិយាយឱ្យបានសមរម្យជាផ្នែកមួយជួយសិស្សក្នុងការរៀននិយាយ
- រៀបចំកៀន ឬជ្រុងបណ្ណាល័យសម្រាប់ដាក់សៀវភៅរឿង ទស្សនាវដ្ដីសម្រាប់អាន ឬល្បែងសាមញ្ញមួយចំនួនដែលកុមារអាចយកមកអាន និងលេងបាននៅពេលធ្វើកិច្ចការចប់សព្វគ្រប់
- ព្យួរផ្ទាំងរូបភាពស្នាដៃសិស្ស រូបមន្ត ពាក្យស្លោក និងតារាងផ្សេងៗ នៅលើជញ្ជាំងក្នុងកម្រិតកម្ពស់ដែលកុមារអាចមើលឃើញ ចៀសវាងជ្រើសរើសយកតែស្នាដៃដែលជាគំរូល្អបំផុតមកដាក់តាំងបង្ហាញ
- ឱ្យសិស្សមានតម្រូវការពិសេសអង្គុយជិតគ្រូ និងជិតក្ដារខៀន
- រៀបចំតុសិស្សតាមលទ្ធភាពដាក់ស្តែងដូចជា កន្លះរង្វង់ ឬអក្សរ (U) ឬតាមភាពបត់បែនជាក់ស្តែង

៧.៣ ថ្នាក់រៀនសិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្ស៊ីម

ការគ្រប់គ្រងអាកប្បកិរិយាគឺជាសមាសភាពមួយដ៏សំខាន់នៅក្នុងប្រសិទ្ធភាពនៃការបង្រៀន និងរៀននៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស ក្នុងនោះផងដែរ សំដៅទៅលើយុទ្ធសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសដែលគ្រូប្រើប្រាស់ដើម្បីបង្កើត និងរក្សានូវបរិយាកាសសិក្សារៀនសូត្រប្រកបដោយភាពសប្បាយរីករាយ សម្រាប់សិស្សមានតម្រូវការពិសេស និងសមត្ថភាពផ្សេងៗគ្នា។

ការគ្រប់គ្រងអាកប្បកិរិយាអាចជួយសិស្សឱ្យចេះអភិវឌ្ឍខ្លួន ជំនាញសង្គម ជំនាញសិក្សា និងសុខុមាលភាពផ្លូវចិត្ត ហើយអត្ថប្រយោជន៍ខាងក្រោមនេះ គឺគ្រូបង្រៀនត្រូវយកចិត្តទុកដាក់មានដូចជា៖

- ត្រូវផ្តល់នូវភាពច្បាស់លាស់ និងការណែនាំច្បាស់ៗដល់សិស្សនៅក្នុងថ្នាក់រៀន
- ត្រូវកំណត់សេចក្តីរំពឹងទុកឱ្យបានច្បាស់លាស់
- ត្រូវពង្រឹងភាពវិជ្ជមានគ្រប់ពេលវេលា
- ត្រូវចេះប្រើប្រាស់ពេលវេលា និងមានវិធានការលើវិន័យ ទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង
- ឱ្យសិស្សរៀន និងលេងជាមួយគ្នាដោយភាពសប្បាយរីករាយក្នុងបរិយាកាសថ្នាក់រៀនល្អ
- នៅក្នុងថ្នាក់រៀនត្រូវរៀបចំឱ្យមានភាពទាក់ទាញ និងមានសម្ភារៈសម្រាប់លេង និងរៀនសម្បូរបែប
- ប្រើប្រាស់កម្មវិធីសិក្សារបស់កុំព្យូទ័រដើម្បីទាញចំណាប់អារម្មណ៍ពីសិស្ស
- កំណត់តុរៀនជារាងសៀគ្វី ដើម្បីឱ្យសិស្សអាចអង្គុយជុំវិញ
- បិទកាលវិភាគសកម្មភាពរបស់សិស្សដែលត្រូវធ្វើនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ដើម្បីបង្រៀនដល់សិស្សឱ្យចេះបង្កើតទម្លាប់ប្រចាំថ្ងៃ
- បង្រៀនជំនាញសង្គមដូចជាការលើកដៃហ៊ានសួរ ហ៊ានឆ្លើយ និងដាក់វេនគ្នាម្នាក់ម្តងៗ
- ផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សបានសម្រាកចេញលេង ដែលពួកគេអាចអានរឿង លេងល្បែងសប្បាយរួមគ្នា និងជជែកគ្នាលេង
- ថ្នាក់រៀនត្រូវមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់ ប៉ុន្តែចៀសវាងកុំឱ្យមានពន្លឺចាំងលើក្តារខៀនដែលរំខានដល់ការមើលរបស់សិស្ស និងគ្មានសំឡេងរំខានពីខាងក្រៅ
- ថ្នាក់រៀនត្រូវរៀបចំឱ្យបានស្អាត និងមានអនាម័យស្អាតជានិច្ច
- ពេលធ្វើកិច្ចការជាក្រុម ប្រសិនបើកន្លែងអង្គុយមិនអាចផ្លាស់ប្តូរបាន គ្រូគ្រាន់តែឱ្យសិស្សដែលអង្គុយតុមុខ បែរមករកសិស្សដែលអង្គុយតុក្រោយបន្ទាប់
- ការរៀនសូត្រនៅក្រៅថ្នាក់ក៏មានលក្ខណៈប្រសើរផងដែរ ព្រោះសិស្សបានឃើញជាក់ស្តែង ឧទាហរណ៍ នៅពេលបង្រៀនពីដើមឈើ គ្រូអាចនាំសិស្សទៅមើល និងស្ទាបដើមឈើ ជាដើម
- ប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបាន គួរយកវត្ថុពិតៗមកបង្ហាញ និងឱ្យកុមារកាន់ ឬប៉ះស្ទាបដើម្បីជួយដល់កុមារដែលពិបាកក្នុងការមើល និងពិបាកក្នុងការរៀនសូត្រ
- គ្រូគប្បីឱ្យសិស្សធ្វើសកម្មភាព (ជាបុគ្គល ជាដៃគូ ឬជាក្រុម) ឱ្យបានច្រើនជាជាងឱ្យសិស្សអង្គុយស្តាប់ ឬមើលដែលនាំឱ្យគាត់ធុញទ្រាន់ក្នុងការសិក្សា
- គ្រប់សកម្មភាពសិក្សាត្រូវអមដោយសំណួរ និងសម្ភារៈឧបទេសគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចជោគជ័យក្នុងការពិភាក្សា និងដំណោះស្រាយបញ្ហា។

មេរៀនទី៨៖ កម្មវិធីសិក្សាសិស្សមានពិការភាព

ទស្សនៈ

ក្នុងមេរៀននេះប្រាប់ពីរបាយមុខវិជ្ជា និងម៉ោងសិក្សា នៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស និងបង្ហាញពីគំរូលើភាពបត់បែននៃកម្មវិធីសិក្សាឱ្យបានសមស្រប ដើម្បីឆ្លើយតបតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់សិស្ស។

ខ្លឹមសារ

ការអប់រំនៅកម្រិតបឋមសិក្សាមានគោលបំណងបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកលក្ខណៈល្អប្រពៃ និងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពទាំងផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត និងប្រាជ្ញាគ្រប់សិស្សទាំងអស់ ដើម្បីធានាឱ្យពួកគេទទួល និងអាចប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងបំណិនមូលដ្ឋានដំបូងចាំបាច់ រួមមាន ការពង្រឹងនូវសេចក្តីស្រឡាញ់លើការរៀនសូត្រ ដែលពួកគេអាចនឹងបន្តការសិក្សានៅថ្នាក់បន្ទាប់។ ម៉្យាងវិញទៀត គ្រូបង្រៀនត្រូវជំរុញឱ្យសិស្សមានការរីកចម្រើនលើសេរីភាពខាងគំនិត និងការអភិវឌ្ឍព្រមៗគ្នាខាងទេពកោសល្យ ឥរិយាបថ តម្លៃ ការច្នៃប្រឌិត សីលធម៌សង្គម និងសិល្បៈសោភ័ណ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គ្រូបង្រៀនត្រូវតែជំរុញឱ្យមានកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ រវាងគ្រូ និងសិស្ស រវាងសាលារៀន គ្រួសារ និងសហគមន៍ផងដែរ។ ជាក់ស្តែង ផ្អែកលើកម្មវិធីសិក្សា តម្រូវឱ្យសិស្សអាចប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរបានត្រឹមត្រូវ មានបំណិនមូលដ្ឋានខាងគណិតវិទ្យា និងមានសញ្ញាណដំបូងនៃជីវភាសា។ បន្ទាប់មកទៀត សិស្សក៏ត្រូវ ចេះអនុវត្តអនាម័យថែទាំសុខភាពឱ្យបានល្អ ចេះវិភាគរកហេតុផល មានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង និងចូលចិត្តរៀនសូត្រជាប្រចាំ។

ក្នុងនោះគ្រូបង្រៀនក៏ត្រូវយល់ដឹងអំពីគោលការណ៍អប់រំទៅតាមកម្រិតការសិក្សារបស់សិស្ស ធ្វើយ៉ាងណាជំរុញសិស្សឱ្យចេះភាសាខ្មែរឱ្យបានត្រឹមត្រូវ មានលក្ខណៈបត់បែនក្នុងសកម្មភាពបង្រៀន និងរៀនស្របតាមបរិស្ថានសិក្សាកុមារមេត្រី ផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សសម្តែងមតិយោបល់ ចំណាប់អារម្មណ៍ បំណិនជីវិត និងគំនិតច្នៃប្រឌិត ផងដែរ។ គ្រូបង្រៀនក៏ត្រូវពង្រីក និងពង្រឹងបទពិសោធ និងចំណេះដឹងដើម្បីឱ្យ សិស្សបានយល់អំពីគោលបំណងនៃភាសា និងការប្រើប្រាស់ភាសា ដើម្បីទាក់ទងតាមរយៈរបៀបផ្សេងៗ ម៉្យាងទៀតសិស្សត្រូវប្រើភាសាជាឧបករណ៍ ឬជាយានសម្រាប់ឱ្យសិស្សអាចសិក្សាមុខវិជ្ជាដទៃទៀត។ ក្នុងការស្តាប់ និងការនិយាយ គ្រូត្រូវបង្រៀនសិស្សឱ្យដឹងពីរបៀបនៃការនិយាយ នៅក្នុងស្ថានភាពនានាក្នុងសង្គម ហើយសិស្សអាចអភិវឌ្ឍបំណិនស្តាប់ និងនិយាយដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងបានច្បាស់លាស់ ប្រកបដោយទំនុកចិត្ត និងសេចក្តីក្លាហាន។ ក្នុងអំណាន និងសំណេរ សិស្សអាចអភិវឌ្ឍការយល់ដឹងអំពីគោលបំណងផ្សេងៗនៃភាសាក្នុងសំណេរ ដើម្បីឱ្យសិស្សអាចរៀនអានអត្ថបទងាយៗ និងអត្ថបទដែលអាចស្មានបាននូវការវិវត្តនៃដំណើររឿងនៅក្នុងខ្លឹមសារដែលធ្លាប់ដឹង។ សិស្សក៏អាចភ្ជាប់ពាក្យសំណេរ និងពាក្យក្នុងការនិយាយបាននៅពេលអានអត្ថបទងាយៗ ដោយឱ្យសិស្សរៀនជ្រើសរើសអត្ថបទសម្រាប់អានដោយខ្លួនឯងផ្តើមចេញពីអត្ថបទខ្លីៗដែលធ្លាប់ដឹង។

តាមរយៈការបង្រៀនសំណេរ និងអំណាន គ្រូត្រូវណែនាំសិស្សក្នុងការហាត់ធ្វើចលនាដៃ ហាត់កាន់វត្ថុផ្សេងៗ ចាប់កាន់ខ្មៅដៃ ឬស្តែឡាស់ សរសេរតាមរបៀបត្រឹមត្រូវ ដូចជា ហាត់សរសេរអក្សរផ្ចង់ និងសរសេរតាមអាន ដើម្បីឱ្យសិស្សអាចតាក់តែង និងកត់ត្រាអត្ថបទងាយៗស្តីពីអ្វីៗដែលគេធ្លាប់ឃើញ។ នៅពេលផ្គុំពាក្យ គ្រូត្រូវបង្រៀនសិស្សឱ្យចេះសរសេរអក្សរឱ្យត្រូវតាមអក្ខរក្រម អក្ខរាវិរុទ្ធ និងក្បួនខ្នាតវេយ្យាករណ៍ និងទំនាក់ទំនងនៃស្វរសំឡេង សញ្ញា ក្រុមនៃតួអក្សរ និងការប្រើប្រាស់សញ្ញាសម្ព័ន្ធងាយៗមួយចំនួន ដើម្បីបញ្ជាក់ន័យសេចក្តី។

សមត្ថភាពសំខាន់ៗទាំងបួន		កំណត់សម្គាល់
ការស្ដាប់	សមត្ថភាពស្ដាប់	- ដាក់ស្ដែងគ្រូឱ្យសិស្សគថ្លង់ អាន មើលវីដេអូ និងមើលរូបភាព
ការនិយាយ	សមត្ថភាពនិយាយ	- សម្រាប់សិស្សគថ្លង់ប្រើភាសាសញ្ញាជំនួសឱ្យការនិយាយ
អំណាន	សមត្ថភាពអាន	- សម្រាប់សិស្សគថ្លង់ប្រើភាសាសញ្ញា និងមើលជំនួសឱ្យការអាន - សម្រាប់សិស្សពិការភ្នែកប្រើប្រាស់ការស្ទាបដើម្បីអាន
សំណេរ	សមត្ថភាពសរសេរ	- សិស្សគថ្លង់គឺអាចសរសេរជាអក្សរបាន

ដើម្បីឱ្យការបង្រៀន និងរៀននៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេសទទួលបានការអប់រំមានគុណភាពប្រកបដោយសមធម៌ បរិយាបន្ន និងលើកកម្ពស់ឱកាសសិក្សាពេញមួយជីវិតសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា លើវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា ចរិយាសម្បទា និងគុណសម្បទាពេញលេញ តម្រូវឱ្យការរៀនសូត្ររបស់សិស្សដែលមានពិការភាពរៀនទាន់កម្មវិធីសិក្សាគោលរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានរៀបចំជារបាយម៉ោងកំណត់ច្បាស់លាស់លើមុខវិជ្ជាសម្រាប់ការបង្រៀន និងរៀនដូចខាងក្រោម៖

៨.១ កម្មវិធីសិក្សាសិស្សពិបាកក្នុងការមើល

របាយមុខវិជ្ជា និងម៉ោងសិក្សា ផ្នែកពិការភ្នែក

ល.រ	មុខវិជ្ជា	ថ្នាក់ទី					
		១	២	៣	៤	៥	៦
១	ភាសាខ្មែរ	១៧	១៩	៩	៩	៩	៩
២	គណិតវិទ្យា	៩	១១	៦	៦	៦	៦
៣	វិទ្យាសាស្ត្រ	៤	៤	២	២	២	២
៤	កុំព្យូទ័រ	១	១	១	២	២	២
៥	សិក្សាសង្គម	៤	៤	២	២	២	២
៦	អប់រំសិល្បៈ/ភ្លេង	១	១	១	១	១	១
៧	អប់រំកាយ និងកីឡា	២	២	១	១	១	១
៨	ភាសាបរទេស	២	២	២	២	២	២
៩	បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន	០	០	០	០	០	០
១០	តម្រង់ទិស	២	០	០	០	០	០
១១	ស្លេត/ស្ដៃយ៍ឡាស់	២	០	០	០	០	០
១២	បណ្ណាល័យ	១	១	១	០	០	០
សរុបម៉ោងប្រចាំសប្ដាហ៍		**៤៥**	**៤៥**	**២៥**	**២៥**	**២៥**	**២៥**

- ✓ *សិស្សចាប់ពីថ្នាក់ទី១ ដល់ទី២ ត្រូវរៀនពេញ១ថ្ងៃ នៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស ចំណែកឯសិស្សចាប់ពីថ្នាក់ទី៣ ដល់ទី៦ តម្រូវឱ្យរៀន ១ពេលនៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេសផ្ទាល់ និង ១ពេលទៀតរៀននៅថ្នាក់អប់រំបរិយាបន្ន។*
- ✓ *១សប្តាហ៍មាន៥ថ្ងៃ ក្នុង១ថ្ងៃមាន៩ម៉ោង ហើយក្នុង១ម៉ោងមានរយៈពេល៤០នាទី។*

៨.២ កម្មវិធីសិក្សាសិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់

របាយមុខវិជ្ជា និងម៉ោងសិក្សា ផ្នែកគថ្លង់

ល.រ	មុខវិជ្ជា	ថ្នាក់ទី					
		១	២	៣	៤	៥	៦
១	ភាសាខ្មែរ	២០	១៨	១៨	១៨	៨	៨
២	គណិតវិទ្យា	១២	១២	១២	១២	៥	៥
៣	វិទ្យាសាស្ត្រ	៣	៤	៤	៤	៣	៣
៤	កុំព្យូទ័រ	០	០	១	១	១	១
៥	សិក្សាសង្គម	៣	៤	៤	៤	៣	៣
៦	អប់រំសិល្បៈ	១	១	១	១	១	១
៧	អប់រំកាយ និងកីឡា	១	១	១	១	១	១
៨	ភាសាបរទេស	០	០	១	១	២	២
៩	បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន	០	០	០	០	១	១
១០	សញ្ញា	២	២	០	០	០	០
១១	ស្តាប់/និយាយ	២	២	២	២	០	០
១២	បណ្ណាល័យ	១	១	១	១	០	០
សរុបម៉ោងប្រចាំសប្តាហ៍		៤៥	៤៥	៤៥	៤៥	២៥	២៥

- ✓ *សិស្សចាប់ពីថ្នាក់ទី១ ដល់ទី៤ ត្រូវរៀនពេញ១ថ្ងៃ នៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស ចំណែកឯសិស្សចាប់ពីថ្នាក់ទី៥ ដល់ទី៦ តម្រូវឱ្យរៀន ១ពេលនៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេសផ្ទាល់ និង១ពេលទៀតរៀននៅថ្នាក់អប់រំបរិយាបន្ន។*
- ✓ *១សប្តាហ៍មាន៥ថ្ងៃ ក្នុង១ថ្ងៃមាន៩ម៉ោង ហើយក្នុង១ម៉ោងមានរយៈពេល៤០នាទី។*

៨.៣ កម្មវិធីសិក្សាសិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

របាយមុខវិជ្ជា និងម៉ោងសិក្សា ផ្នែកសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

ល.រ	មុខវិជ្ជា	ថ្នាក់ទី					
		១	២	៣	៤	៥	៦
១	ភាសាខ្មែរ	៦	៦	៦	៨	៨	៨
២	គណិតវិទ្យា	៦	៦	៦	៨	៨	៨
៣	វិទ្យាសាស្ត្រ	៥	៥	៥	៥	៥	២
៤	កុំព្យូទ័រ	១	១	១	១	១	១
៥	សិក្សាសង្គម	៥	៥	៥	៥	៥	៤
៦	អប់រំសិល្បៈ/ភ្លេង	១	១	១	១	១	១
៧	អប់រំកាយ និងកីឡា	២	២	២	១	១	១
៨	អប់រំសុខភាព	១	១	១	១	១	០
៩	បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន	២	២	២	៣	៣	៤
១០	ហ្វឹកហាត់និយាយ	៥	៥	៥	៣	៣	៣
១១	គ្រប់គ្រងអាកប្បកិរិយា	៥	៥	៥	២	២	២
១២	តម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ	០	០	០	១	១	៥
១៣	បណ្ណាល័យ	១	១	១	១	១	១
សរុបម៉ោងប្រចាំសប្តាហ៍		៤០	៤០	៤០	៤០	៤០	៤០

១សប្តាហ៍មាន៥ថ្ងៃ ក្នុង១ថ្ងៃមាន៨ម៉ោង ហើយក្នុង១ម៉ោងមានរយៈពេល៤០នាទី

៨.៤ ឧទាហរណ៍កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតភាសាខ្មែរ ថ្នាក់ទី១

មានកត្តាជាច្រើនដែលគ្រូបង្រៀនត្រូវពិចារណាក្នុងការសម្របសម្រួលលើកម្មវិធីសិក្សាឱ្យបានសមស្រប ដោយផ្អែកតាមឯកសារណែនាំប្រតិបត្តិកម្មវិធីសិក្សាអប់រំពិសេសក្នុងន័យជួយបំពេញនូវតម្រូវការរៀនសូត្រជាពិសេសឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងប្រភេទពិការភាពផ្សេងៗគ្នារបស់សិស្ស (ពិការភ្នែក គថ្លង់ និងពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម)។ ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពគ្រូត្រូវដឹងពីខ្លឹមសារទាំងមូលរបស់កម្មវិធី ខ្លឹមសារគន្លឹះសំខាន់ៗ វិធីសាស្ត្រ ម៉ោងសិក្សា សម្ភារៈឧបទេស ការវាយតម្លៃ និងតម្រូវការពិសេសជាក់ស្តែងរបស់សិស្សមានពិការភាព ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងភាពច្នៃប្រឌិតលើការអនុវត្តម៉ោងសិក្សាឱ្យមានភាពបត់បែន និងត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់ ទើបការបង្រៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ខាងក្រោមនេះ ជាឧទាហរណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីបង្រៀនដើម្បីបំពេញទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់សិស្សមានពិការភាព៖

មុខវិជ្ជា៖ ភាសាខ្មែរ ថ្នាក់ទី១៖		
ចំនួនម៉ោង	**ប្រចាំសប្ដាហ៍**	**ប្រចាំឆ្នាំ**
ពិការភ្នែក	១៧ ម៉ោង	៥៩៥ ម៉ោង
គថ្លង់	២០ ម៉ោង	៧០០ ម៉ោង
ពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម	៦ ម៉ោង	២១០ ម៉ោង

កម្មវិធីសិក្សាត្រូវកំណត់មួយឆ្នាំសិក្សាមាន ៣៥ សប្ដាហ៍

ខ្លឹមសារមេរៀន

សិស្សមិនមានពិការភាព (ម៉ោងសរុបប្រចាំឆ្នាំ ៤៩៤ ម៉ោង)	សិស្សពិការភ្នែក (ម៉ោងសរុបប្រចាំឆ្នាំ ៥៩៥ ម៉ោង)	សិស្សគថ្លង់ (ម៉ោងសរុបប្រចាំឆ្នាំ ៧០០ម៉ោង)	សិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម (ម៉ោងសរុបប្រចាំឆ្នាំ ២១០ ម៉ោង)
មេរៀនទី១៖ រៀនគូសបន្ទាត់ និងខ្សែកោង	• ឱ្យស្គាល់ដូមីណូ (មានប្រាំមួយចំណុច) តាមរយៈការប្រើប្រាស់ ឧបករណ៍ស្លេត និងស្ដែយ៍ឡាស់	• ចេះប្រើចលនាដៃបានត្រឹមត្រូវក្នុងការប្រើប្រាស់សម្ភារៈសរសេរនានាដើម្បីចម្លង និងគូសរូបភាព • ចេះគូសបន្ទាត់តាមទិសដៅនីមួយៗ ដោយនិយាយបណ្ដោយគូសបណ្ដោយ • ចេះប្រើចលនាដៃគូសខ្សែកោងពីឆ្វេងទៅស្ដាំ ពីលើចុះក្រោម ឬឡើងចុះ	• មិនទាន់ប្រើប្រាស់ឯកសារគោលរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡានៅឡើយ • សម្ភារៈផលិតផ្ទាល់និងទិញ ដូចជា ខ្មៅដៃ ប៊ិក ហ្វឺត • ប្រើប្រាស់កាលវិភាគសកម្មភាព៖ ការផ្ទង់អារម្មណ៍ ការប្រើភាសា និងការបញ្ចេញសំឡេង និងពាក្យ • ភាសាខ្មែរ៖ បង្រៀនសិស្សឱ្យចេះសរសេរព្យញ្ជនៈ និងស្រៈ • រូបភាពជំនួយសម្រាប់ចំណាំ
មេរៀនទី២៖ ចម្រៀងស្រៈ (លំនាំបទសត្វទីទុយ)	• ឱ្យស្គាល់ពីចំណុចតួអក្សរនីមួយៗ • ហាត់ច្រៀងចម្រៀងស្រៈនិស្ស័យ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ទីតាំងនៃសញ្ញា • គ្រាន់តែរំឭកឡើងវិញតាមស្ថានភាពសិស្ស និងឱ្យសិស្សស្គាល់ទីតាំងនៃសញ្ញា	

		• រំឭកមេរៀនទី១ ឡើងវិញ	• គ្រូបង្រៀនសិស្សត្រូវផ្តោតលើ៖ ១. ទំនាក់ទំនងភាសា ២. ការយល់ដឹង ៣. ជំនាញសង្គម ៤. ចលនានៃរូបរាងកាយ និងញាណ ៥. សកម្មភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ
មេរៀនទី៣៖ ស្រៈនិស្ស័យចម្រៀងអក្ខរក្រម៤វគ្គ (លំនាំបទតាចាស់ចង់បានប្រពន្ធក្មេង)	• ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ស្លេត និងស្លេយ៍ឡាស់ • ស្គាល់ចំណុចស្រៈនិស្ស័យ	• អាច និងសរសេរស្រៈនិស្ស័យបានបន្តិចបន្តួច	
មេរៀនទី៤៖ ព្យញ្ជនៈ ៣៣តួ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ពីចំណុចតួអក្សរទាំង៣៣តួ • សិស្សរៀនច្រៀងចម្រៀងអក្ខរក្រម ៤វគ្គ	• សិស្សស្គាល់តួព្យញ្ជនៈ៣៣តួ ដោយប្រើសញ្ញា និងរូបរាង • សិស្សពុំអាចច្រៀងបានប៉ុន្តែសិស្សដឹងក្រុមព្យញ្ជនៈនៃអក្ខរក្រម៤វគ្គ	
មេរៀនទី៥៖ ព្យញ្ជនៈ ក ផ្សំស្រៈ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ពីចំណុចនៃ ព្យញ្ជនៈ ក ខ ច ឆ ផ្សំស្រៈ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប និងញែកសូរស្រៈ និងព្យញ្ជនៈ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរជាព្យាង្គ ពាក្យ និងឈ្មោះនៃសូរពួក "អ" • ឱ្យសិស្សចេះរំលង និងដកឃ្លា ចន្លោះនៃបន្ទប់ចំណុចអក្សរប្រៃយ៍ (ឧទាហរណ៍ អក្សរ "ក" មានចំណុច ១២៣៤ ដូច្នេះសិស្ស	• សិស្សចេះពីរបៀបសរសេរព្យញ្ជនៈ និងស្រៈតាមលំដាប់លំដោយនៃចលនានីមួយៗ • សិស្សចេះសញ្ញាពាក្យដែលមានព្យញ្ជនៈពួក អ ផ្សំ ស្រៈតាមរយៈ បណ្ណពាក្យ រូបភាព និងអក្ខរវិទ្យាបានដែលមានព្យញ្ជនៈផ្សំស្រៈ • ចេះកំណត់បានរូបរាង និងទំហំតួអក្សរដែលត្រូវសរសេរ • មានទម្លាប់សរសេរអក្សរតាមទម្រង់អក្សរ	
មេរៀនទី៦៖ ព្យញ្ជនៈ ខ ផ្សំស្រៈ			
មេរៀនទី៧៖ ព្យញ្ជនៈ ច ផ្សំស្រៈ			
មេរៀនទី៨៖ ព្យញ្ជនៈ ឆ ផ្សំស្រៈ រៀនសារឡើងវិញ៖ ក ខ ច ឆ អក្សរផ្ទង់អំពីព្យញ្ជនៈ "ក"			

	ត្រូវរំលង ១ ឬ២ បន្ទប់)	ផ្ទង់ដោយផ្ចិតផ្ចង់ បានស្អាត និង ត្រឹមត្រូវ	
មេរៀនទី៩៖ ព្យញ្ជនៈ ដ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី១០៖ ព្យញ្ជនៈ ឋ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី១១៖ ព្យញ្ជនៈ ណ ផ្សំស្រៈ រៀនសារឡើងវិញ៖ ដ ឋ ណ អក្សរផ្ចង់អំពីព្យញ្ជនៈ "ដ"	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ពី ចំណុចនៃ ព្យញ្ជនៈ ដ ឋ ណ ផ្សំស្រៈ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប និងញែកសូរស្រៈ និង ព្យញ្ជនៈ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរជា ព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះ នៃសូរពួក "អ" • ឱ្យសិស្សចេះរំលង និង ដកឃ្លា ចន្លោះនៃ បន្ទប់ចំណុចអក្សរ ប្រៃយ៍ (ឧទាហរណ៍ អក្សរ "ដ" មានចំណុច ១៤៥ ដូច្នេះសិស្សត្រូវ រំលង ១បន្ទប់ ឬ២ បន្ទប់)	• សិស្សចេះពីរបៀប សរសេរព្យញ្ជនៈ និង ស្រៈតាមលំដាប់ លំដោយនៃចលនា នីមួយៗ • សិស្សចេះសញ្ញាពាក្យ ដែលមានព្យញ្ជនៈ ពួក អ ផ្សំស្រៈតាម រយៈបណ្ណពាក្យរូបភាព និងអក្ខរវិទ្យាបាន ដែលមានព្យញ្ជនៈផ្សំ ស្រៈបានត្រឹមត្រូវ • ចេះកំណត់បានរូប រាង និងទំហំតួអក្សរ ដែលត្រូវសរសេរ • មានទម្លាប់សរសេរ អក្សរតាមទម្រង់អក្សរ ផ្ចង់ដោយផ្ចិតផ្ចង់ ស្អាត និងត្រឹមត្រូវ	
មេរៀនទី១២៖ ព្យញ្ជនៈ ត ថ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី១៣៖ ព្យញ្ជនៈ ប ផ ផ្សំស្រៈ រៀនសាឡើងវិញ៖ ត ថ ប ផ មេរៀនទី១៤៖ ព្យញ្ជនៈ ស ហ ផ្សំស្រៈ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ពី ចំណុចនៃព្យញ្ជនៈ ត ថ ប ផ ស ហ ឡ អ ផ្សំស្រៈ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប និងញែកសូរស្រៈ និង ព្យញ្ជនៈ	• ចេះសរសេរអក្សរនៃ អក្ខរក្រម • ចេះសញ្ញាតួអក្សរ និងពាក្យបានតាមរយៈ បណ្ណរូបភាព បណ្ណពាក្យ និងវត្ថុ ជាក់ស្តែងបាន ត្រឹមត្រូវ	

មេរៀនទី១៥៖ ព្យញ្ជនៈឡ អ ផ្សំស្រៈ រៀនសាឡើងវិញ៖ ក ខ ច ឆ ជ ឋ ណ ត ថ ប ផ ស ហ ឡ អ	• ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរជា ព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះ នៃសូរពួក "អ"		
មេរៀនទី១៦៖ ព្យញ្ជនៈ គ ផ្សំស្រៈ និស្ស័យទាំង២៣តួ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ចំណុច • ឱ្យសិស្សស្គាល់សូរពួក "អ៊" • ឱ្យសិស្សស្គាល់ការផ្សំស្រៈជាមួយពួក "អ៊" ដោយប្តូរសំឡេងស្រៈ លើកលែងតែស្រៈ ូ ឿ ៀ និង េ ដែលមិនប្តូរសូរ • ឱ្យសិស្សចេះអាន ប្រកប សរសេរ ព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះ នៃសូរពួក "អ៊"	• ស្គាល់ក្រុមពួកអ៊ និង ពួក អ និងអាចធ្វើ សញ្ញា និងសរសេរ ព្យញ្ជនៈផ្សំស្រៈបាន តាមរយៈបណ្ណរូបភាព បណ្ណពាក្យ វត្ថុ ជាក់ស្តែង និងអាចធ្វើ អក្ខរាវិរុទ្ធបានត្រឹមត្រូវ	
មេរៀនទី១៧៖ ព្យញ្ជនៈ ឃ ផ្សំស្រៈ និស្ស័យទាំង២៣តួ		• សិស្សអាចស្គាល់ក្រុម ពួកអ៊ និងពួកអ និងអាច ធ្វើសញ្ញា និងសរសេរ ព្យញ្ជនៈផ្សំស្រៈបាន តាមរយៈបណ្ណរូបភាព បណ្ណពាក្យ និង វត្ថុជាក់ស្តែង • សិស្សអាចធ្វើសញ្ញា និងអាចធ្វើអក្ខរាវិរុទ្ធ បានត្រឹមត្រូវ	
មេរៀនទី១៨៖ ព្យញ្ជនៈ ង ផ្សំស្រៈ និស្ស័យទាំង២៣តួ			
មេរៀនទី១៩៖ ព្យញ្ជនៈ ជ ផ្សំស្រៈ និស្ស័យទាំង២៣តួ			
មេរៀនទី២០៖ ព្យញ្ជនៈ ឈ ផ្សំស្រៈ និស្ស័យទាំង២៣តួ			
មេរៀនទី២១៖ ព្យញ្ជនៈ ញ ផ្សំស្រៈ និស្ស័យទាំង២៣តួ រៀនសាឡើងវិញ៖ គ ឃ ង ជ ឈ ញ			
មេរៀនទី២២៖ ព្យញ្ជនៈ ឌ ផ្សំស្រៈ			

និស្ស័យទាំង២៣តួ			
មេរៀនទី២៣៖ ព្យញ្ជនៈ ឍ ផ្សំស្រៈ និស្ស័យទាំង២៣តួ			
មេរៀនទី២៤៖ ព្យញ្ជនៈ ទ ធ អំណាន និងសំណេរផ្សំស្រៈ និស្ស័យទាំង២៣តួ រៀនសាឡើងវិញ៖ ឌ ឍ ទ ធ			
មេរៀនទី២៥៖ ព្យញ្ជនៈ ន ព ផ្សំស្រៈ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ចំណុច • ឱ្យសិស្សស្គាល់សូរពួក “អ៊” • ឱ្យសិស្សស្គាល់ការផ្សំស្រៈជាមួយពួក “អ៊” ដោយប្តូរសំឡេងស្រៈ លើកលែងតែស្រៈ ូ ឿ ៀ និង េ ដែលមិនប្តូរសូរ • ឱ្យសិស្សចេះអានប្រកប សរសេរ ព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះ នៃសូរពួក “អ៊” • ឱ្យសិស្សប្រាប់ពីចំណុចនៃតួអក្សរ ព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះ • រំឭកការប្រកប អាន និងសរសេរ ព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះ	• សិស្សអាចស្គាល់ក្រុមពួកអ៊ និងពួកអ និងអាចធ្វើសញ្ញាពាក្យ និងសរសេរបំពេញពាក្យក្រោមរូបភាពនីមួយៗបាន • សិស្សអាចសរសេរពាក្យក្រោមរូបភាពបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈបណ្ណពាក្យ រូបភាព និងវត្ថុជាក់ស្តែង	
មេរៀនទី២៦៖ ព្យញ្ជនៈ ភ ម ផ្សំស្រៈ រៀនសាឡើងវិញ៖ ន ព ភ ម			
មេរៀនទី២៧៖ ព្យញ្ជនៈ យ រ ផ្សំស្រៈ			
មេរៀនទី២៨៖ ព្យញ្ជនៈ ល វ ផ្សំស្រៈ រៀនសាឡើងវិញ៖ ព្យញ្ជនៈពួក អ៊ រៀនសាឡើងវិញ៖ ព្យញ្ជនៈពួក អ និងពួក អ៊ អក្សរផ្ទង់ “យ” អក្សរផ្ទង់ “ទ”		• សិស្សអាចស្គាល់ពីក្រុមពួកអ៊ និងពួកអ និងអាចធ្វើសញ្ញា និងសរសេរពាក្យបាន • សិស្សអាចសរសេរពាក្យ និងសញ្ញាព្យញ្ជនៈ និងអាចធ្វើអក្ខរវិទ្យាបានត្រឹមត្រូវ	

	• ឱ្យសិស្សប្រាប់ពីចំណុចនៃតួអក្សរ ព្យាង្គ ពាក្យ និងឈ្មោះនៃស្វរពួក "អ" និង ពួក "អ៊" • រំឭកការប្រកប អាន និងសរសេរ ព្យាង្គ ពាក្យ និងឈ្មោះនៃស្វរ ពួក "អ" និង ពួក "អ៊" • ឱ្យសិស្សចេះរំលង និង ដកឃ្លា ចន្លោះនៃបន្ទប់ចំណុចអក្សរ ប្រៃយ៍ (ឧទាហរណ៍ អក្សរ "ឃ" មាន ចំណុច៦១៣៤៥៦ ដូច្នេះសិស្សត្រូវរំលង ១បន្ទប់ ឬ២បន្ទប់) • ឱ្យសិស្សចេះរំលង និង ដកឃ្លាចន្លោះនៃបន្ទប់ចំណុចអក្សរប្រៃយ៍ (ឧទាហរណ៍ អក្សរ "ទ" មានចំណុច ៦២៣៤៥ ដូច្នេះ សិស្សត្រូវរំលង ១ បន្ទប់ ឬ២បន្ទប់)	• ស្គាល់ក្រុមព្យញ្ជនៈពួកអ និងពួកអ៊ • ចេះធ្វើសញ្ញា សរសេរ ពាក្យ និងចេះព្យញ្ជនៈ ៣៣តួ • សិស្សអាចធ្វើសញ្ញា បានតាមអក្ខរក្រមនៃព្យញ្ជនៈបានត្រឹមត្រូវ • សិស្សចេះកំណត់ បានរូបរាង និងទំហំតួ អក្សរនិងទីតាំង ចលនាដែលត្រូវ សរសេរ • សិស្សមានទម្លាប់ សរសេរអក្សរតាម ទម្រង់អក្សរផ្ចង់ដោយ ផ្ចិតផ្ចង់បានស្អាត និង ត្រឹមត្រូវ • ចេះកំណត់បានរូបរាង និងទំហំតួអក្សរ និងទីតាំងដែលត្រូវ សរសេរ • មានទម្លាប់សរសេរ អក្សរតាមទម្រង់អក្សរ ផ្ចង់ដោយផ្ចិតផ្ចង់ បានស្អាត និង ត្រឹមត្រូវ	

មេរៀនទី២៩៖ បទចម្រៀង "សារិកាកែវអើយ"	• ឱ្យសិស្សរៀនទន្ទេញចម្រៀងម្តងមួយល្បះរហូតចាំស្ទាត់ • ឱ្យសិស្សរៀនធ្វើបទម្តងមួយល្បះៗ • ឱ្យសិស្សរៀនច្រៀងរហូតដល់ចប់	• សិស្សអាចធ្វើសញ្ញា និងស្គាល់សត្វតាមរយៈរូបភាព និងការពន្យល់របស់គ្រូ	
មេរៀនទី៣០៖ ង៉ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៣១៖ ញ៉ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៣២៖ ប៉ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៣៣៖ ម៉ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៣៤៖ យ៉ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៣៥៖ រ៉ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៣៦៖ វ៉ ផ្សំស្រៈ រៀនសាឡើងវិញ ង៉ ញ៉ ប៉ ម៉ យ៉ រ៉ វ៉	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ពីចំណុចតួអក្សរ និងសញ្ញាធ្មេញកណ្តុរ (ចំណុច ៤) • ប្រាប់ពីសញ្ញាធ្មេញកណ្តុរហៅថាសញ្ញាសម្លាប់ពីរប្តូរពីពួក "អ៊" ទៅសំឡេង "អ" លើកលែងតែអក្សរ "ប" សូរ "អ" ដដែល • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកបអាន និងសរសេរជាមួយនឹងតួអក្សរផ្សំនឹងសញ្ញាធ្មេញកណ្តុរ ឬមូសិកទន្ត • ឱ្យសិស្សប្រាប់ពីចំណុចនៃតួអក្សរព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះផ្សំនឹងសញ្ញាធ្មេញកណ្តុរ ឬមូសិកទន្ត ពួក "អ៊" មកសូរពួក "អ" លើកលែងអក្សរ "ប" សូរ "អ" ដដែល • រំឭកការប្រកប អាន និងសរសេរ ព្យាង្គ	• សិស្សចេះសញ្ញាពាក្យផ្សំជាមួយស្រៈនិងមូលសិកទន្ត ឬធ្មេញកណ្តុរ (៉) បានត្រឹមត្រូវ • សិស្សអាចសរសេរ និងធ្វើអក្ខរវិរុទ្ធបានត្រឹមត្រូវ • សិស្សចេះសញ្ញាពាក្យផ្សំជាមួយស្រៈនិងមូសិកទន្ត ឬធ្មេញកណ្តុរ (៉) • សិស្សអាចសរសេរ និងធ្វើអក្ខរវិរុទ្ធបានត្រឹមត្រូវ	

	ពាក្យ និងល្បះនៃសូរ ពួក "អ៊" និង ពួក "អ"		
មេរៀនទី៣៧៖ ប៊ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៣៨៖ ស៊ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៣៩៖ ហ៊ ផ្សំស្រៈ មេរៀនទី៤០៖ អ៊ ផ្សំស្រៈ រៀនសាឡើងវិញ ប៊ ស៊ ហ៊ អ៊	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ពីចំណុចតួអក្សរ និងសញ្ញាត្រីស័ព្ទ (ចំណុច ៣ ៦) • ប្រាប់ពីសញ្ញាត្រីស័ព្ទប្តូរពីពួក "អ" ទៅសំឡេង "អ៊" • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរជាមួយនឹងតួអក្សរផ្សំនឹងសញ្ញាត្រីស័ព្ទ • ឱ្យសិស្សប្រាប់ពីចំណុចនៃតួអក្សរ ព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះផ្សំនឹងសញ្ញាត្រីស័ព្ទ ពួក "អ" មកសូរពួក "អ៊" • រំឭកការប្រកប អាន និងសរសេរ ព្យាង្គ ពាក្យ និងល្បះនៃសូរ ពួក "អ" និង ពួក "អ៊"	• សិស្សអាចស្គាល់ត្រីស័ព្ទជាវណ្ណយុត្តសម្រាប់ប្រើលើព្យញ្ជនៈ៤តួ គឺ ប ស ហ អ • សិស្សអាចធ្វើអក្ខរវិទ្យាបានត្រឹមត្រូវ • សិស្សអាចសញ្ញានិងសរសេរព្យញ្ជនៈផ្សំស្រៈបានត្រឹមត្រូវ • សិស្សប្រាប់បានពីសញ្ញាត្រីស័ព្ទ និង • អាចបំពេញស្រៈ ឬវណ្ណយុត្តបានត្រឹមត្រូវ និងអាចធ្វើសញ្ញាពាក្យបាន	
មេរៀនទី៤១៖ ម៉ែឪមានគុណ	• ឱ្យសិស្សរៀនទន្ទេញចម្រៀងម្តងមួយល្បះ រហូតចាំស្ទាត់ • ឱ្យសិស្សរៀនធ្វើបទម្តងមួយល្បះៗ • ឱ្យសិស្សរៀនច្រៀងរហូតដល់ចប់	• សិស្សអាចធ្វើសញ្ញាបាន និងយល់ន័យបទចម្រៀងតាមរយៈគ្រូពន្យល់	

មេរៀនទី៤២៖ ប្រកប នឹង ក ក់	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ចំណុច តួអក្សរ និងបន្តក់ (ចំណុច ៣ ៥) • ឱ្យសិស្សស្គាល់សញ្ញាបន្តក់ដែលសង្កត់សូរព្យាង្គ (ឧទាហរណ៍ "ក" និង "ក់" ទៅជា "កក់") • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរពាក្យ ព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹងសញ្ញាបន្តក់	• សិស្សអាចស្គាល់សញ្ញាបន្តក់(់) សិស្សអាចសរសេរ និង សញ្ញាជាពាក្យដែលមានសញ្ញាបន្តក់បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈ គ្រូបង្ហាញ អក្សរចល័ត រូបភាព និងបណ្ណពាក្យ • សិស្សអាចធ្វើអក្ខរវិទ្យាបានត្រឹមត្រូវ	
មេរៀនទី៤៣៖ ប្រកប នឹង ក ក់ (ត)			
មេរៀនទី៤៤៖ ប្រកប នឹង ង ង់			
មេរៀនទី៤៥៖ ប្រកប នឹង ង ង់ (ត)			
មេរៀនទី៤៦៖ ប្រកប នឹង ច ច់			
មេរៀនទី៤៧៖ ប្រកប នឹង ច ច់ (ត) ➢ រៀនសាឡើងវិញ៖ ក ក់ ង ង់			
មេរៀនទី៤៨៖ ប្រកប នឹង ញ ញ់			
មេរៀនទី៤៩៖ ប្រកប នឹង ញ ញ់ (ត)			
មេរៀនទី៥០៖ ប្រកប នឹង ត ត់			
មេរៀនទី៥១៖ ប្រកប នឹង ត ត់ (ត)			
មេរៀនទី៥២៖ ប្រកប នឹង ន ន់		• សិស្សអាចស្គាល់សញ្ញាបន្តក់ (់) សិស្សអាចសរសេរ និង ធ្វើសញ្ញាជាពាក្យដែលមានសញ្ញាបន្តក់បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈ គ្រូបង្ហាញ • អក្សរចល័ត រូបភាព និងបណ្ណពាក្យ	
មេរៀនទី៥៣៖ ប្រកប នឹង ន ន់ (ត)			

រៀនសាឡើងវិញ៖ ញ ញ់ ត ត់ ន ន់ មេរៀនទី៥៤៖ ប្រកប នឹង ប ប់ មេរៀនទី៥៥៖ ប្រកប នឹង ប ប់ (ត)		• សិស្សអាចធ្វើអក្ខរវិទ្យាបាន	
មេរៀនទី៥៦៖ ប្រកប នឹង ម មេរៀនទី៥៧៖ ប្រកប នឹង ម (ត) មេរៀនទី៥៨៖ ប្រកប នឹង យ មេរៀនទី៥៩៖ ប្រកប នឹង យ (ត) រៀនសាឡើងវិញ៖ ប ប់ ម យ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ចំណុចនៃតួអក្សរ • ឱ្យសិស្សប្រកប អាន និងសរសេរ ប្រកបជាមួយអក្សរ "ម" និង "យ" (ឧទាហរណ៍ ចោមពោម និងបាយ) • ការប្រកបនឹងអក្សរ ម និង យ មិនអាចប្រើជាមួយសញ្ញាបន្តក់បានទេ	• សិស្សអាចរកពាក្យដែលបញ្ចប់ដោយព្យញ្ជនៈ ម និងយ បានត្រឹមត្រូវ និងអាចធ្វើសញ្ញាពាក្យ និងសរសេរបានតាមរយៈគ្រូបង្ហាញ អក្សរចល័ត បណ្ណពាក្យ និងរូបភាព	
មេរៀនទី៦០៖ ប្រកប នឹង ល ល់	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ចំណុចតួអក្សរ និងបន្តក់ (ចំណុច ៣ ៥) • ឱ្យសិស្សស្គាល់សញ្ញាបន្តក់ដែលសង្កត់សូរព្យាង្គ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរពាក្យព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹងសញ្ញាបន្តក់ ឧទាហរណ៍ កល ---> កល់	• សិស្សអាចស្គាល់ព្យញ្ជនៈដែលនៅក្រុមពួក អ បាន • សិស្សអាចសរសេរ និងធ្វើសញ្ញាពាក្យបានត្រឹមត្រូវនិងធ្វើអក្ខរវិទ្យាបាន	

មេរៀនទី៦១៖ ប្រកប នឹង ល ល់	• សិស្សស្គាល់ចំណុចតួអក្សរ និងបន្តក់ (ចំណុច ៣ ៥) • ឱ្យសិស្សស្គាល់សញ្ញាបន្តក់ដែលសង្កត់សូរព្យាង្គ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរពាក្យព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹងសញ្ញាបន្តក់ ឧទាហរណ៍ គល -> គល់	• សិស្សអាចស្គាល់ព្យញ្ជនៈដែលនៅក្រុមពួក អ បាន • សិស្សអាចសរសេរ និងធ្វើសញ្ញាពាក្យបានត្រឹមត្រូវនិងធ្វើអក្ខរវិទ្យាបាន	
មេរៀនទី៦២៖ ប្រកប នឹង វ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ចំណុចតួអក្សរ • ឱ្យសិស្សស្គាល់ពីការប្រកបសូរពួក “អ” ផ្សំនឹងអក្សរ “វ” • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរពាក្យព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹងអក្សរ “វ” ឧទាហរណ៍ កែវ	• សិស្សស្គាល់ព្យញ្ជនៈដែលនៅក្រុមពួក • សិស្សអាចធ្វើអក្ខរវិទ្យាបានត្រឹមត្រូវ និងអាចសរសេរ សញ្ញាពាក្យនិងបង្កើតល្បះតាមរយៈគ្រូ បង្ហាញរូបភាព អក្សរចល័ត បណ្ណពាក្យ	
មេរៀនទី៦៣៖ ប្រកប នឹង ស ស់	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ចំណុចតួអក្សរ • ឱ្យសិស្សស្គាល់ពីការប្រកបសូរពួក “អ” ផ្សំនឹងអក្សរ “ស” • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរពាក្យព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹង		

	អក្សរ "ស" ឧទាហរណ៍ ចាស		
មេរៀនទី៦៤៖ ប្រកប នឹង ស ស់ (ត) រៀនសាឡើងវិញ៖ ល ល់ វ ស ស់	• សិស្សស្គាល់ចំណុចតួអក្សរ និងបន្តក់ (ចំណុច ៣ ៥) • ឱ្យសិស្សស្គាល់សញ្ញាបន្តក់ដែលសង្កត់សូរព្យាង្គ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរពាក្យ ព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹងសញ្ញាបន្តក់ ឧទាហរណ៍ រស់	• សិស្សស្គាល់ព្យញ្ជនៈដែលនៅក្រុមពួក (អ៊ិ) • សិស្សអាចធ្វើអត្ថវិទ្យាបានត្រឹមត្រូវនិងអាចសរសេរពាក្យ អាចធ្វើសញ្ញា និងបង្កើតល្បះតាមរយៈគ្រូ បង្ហាញ រូបភាព អក្សរចល័ត បណ្ណពាក្យ និងវត្ថុជាក់ស្តែង	
មេរៀនទី៦៥៖ ស្រៈពេញតួ អ អា ឥ ឦ ឧ ឩ ឪ	• ឱ្យសិស្សស្គាល់ចំណុចស្រៈពេញតួ • ឱ្យសិស្សប្រកប អាន និងសរសេរ ផ្សំជាមួយស្រៈពេញតួ	• សិស្សចេះសញ្ញា សរសេរពាក្យ និងស្គាល់ស្រៈពេញតួបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈបណ្ណពាក្យ រូបភាពដែលគ្រូបង្ហាញ	
មេរៀនទី៦៦៖ ស្រៈពេញតួ ឫ ឬ ឭ ឮ ឯ ឰ ឱ ឳ ➢ រៀនសាឡើងវិញ៖ អ អា ឥ ឦ ឧ ឩ ឪ ឫ ឬ ឭ ឮ ឯ ឰ ឱ ឳ		• សិស្សចេះសញ្ញា និងសរសេរពាក្យដែលមានស្រៈពេញតួ ឫ ឬឭ ឮ ឯ ឰ ឱ ឳ ដែលមានបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈបណ្ណពាក្យ រូបភាពតាមរយៈគ្រូ	
មេរៀនទី៦៧៖ ព្យញ្ជនៈ និងជើងព្យញ្ជនៈ	• ឱ្យសិស្សរៀនស្គាល់ពីចំណុចនៃសញ្ញាជើងព្យញ្ជនៈ • ឱ្យសិស្សរៀនអាន	• សិស្សអាចសរសេរសញ្ញាព្យញ្ជនៈ និងជើងជើងព្យញ្ជនៈ	

		បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈអក្សរចល័ត ប័ណ្ណព្យញ្ជនៈ • សិស្សដឹងពីជើងព្យញ្ជនៈ ញ គឺ ្ញ និង ញ • ចំពោះជើងឡមិនមានជើងទេ • សិស្សអាចគូសភ្ជាប់តួព្យញ្ជនៈ នឹងជើងព្យញ្ជនៈបានត្រឹមត្រូវ	
មេរៀនទី៦៨៖ ផ្ញើជើង ក្ត ក្ប ក្ស ក្អ	• សិស្សស្គាល់ចំណុចតួអក្សរ និងសញ្ញាជើង • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកបអាន និងសរសេរពាក្យព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹងសញ្ញាជើង ឧទាហរណ៍ ក្ងាន ក្បែរ • តួអក្សរពួក អ ផ្សំសញ្ញាជើងពួក អ៊ ប្តូរទៅជា សូរ ពួក អ	• សិស្សអាចសរសេរពាក្យ និងសញ្ញាពាក្យដែលមានជើងព្យញ្ជនៈបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈអក្សរចល័តបណ្ណរូបភាពបណ្ណពាក្យ និងសិស្សអាចធ្វើអក្ខរវិទ្យាបាន • សិស្សអាចបំពេញជើងព្យញ្ជនៈពីក្រោម • សិស្សអាចរៀបពាក្យបង្កើតជាល្បះបានត្រឹមត្រូវ	
មេរៀនទី៦៩៖ ផ្ញើជើង ក្ង ក្ន ក្ម ក្រ ក្ល ➢ រៀនសាឡើងវិញ			
មេរៀនទី៧០៖ ផ្ញើជើង ខ្ជ ខ្ច ខ្ត ខ្ន			
មេរៀនទី៧១៖ ផ្ញើជើង ខ្ម ខ្យ ខ្ល ខ្វ ខ្ស			
មេរៀនទី៧២៖ ផ្ញើជើង គ្ន គ្ម គ្រ	• សិស្សស្គាល់ចំណុចតួអក្សរ និងសញ្ញាជើង • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកបអាន និងសរសេរពាក្យព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹងសញ្ញាជើង ឧទាហរណ៍ គ្រែ ្នំ • តួអក្សរពួក អ៊ ផ្សំសញ្ញាជើងពួក អ៊ នៅតែសូរពួក អ៊ ដដែល		
មេរៀនទី៧៣៖ ផ្ញើជើង ឃ្ល ឃ្ន ្ន ្ល ្វ រៀនសាឡើងវិញ			

<table>
<tr><td>មេរៀនទី៧៤៖
ចម្រៀង ពេលដើរទៅសាលា</td><td>• ឱ្យសិស្សរៀនទន្ទេញចម្រៀងម្ដងមួយល្បះរហូតចាំស្ទាត់
• ឱ្យសិស្សរៀនធ្វើបទម្ដងមួយល្បះៗ
• ឱ្យសិស្សរៀនច្រៀងរហូតដល់ចប់</td><td>• សិស្សអាចចេះសញ្ញា និងយល់ពីន័យបទចម្រៀងតាមរយៈគ្រូពន្យល់ណែនាំ</td><td rowspan="12"></td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៧៥៖ ផ្ញើជើង ប្ប ប្ន ប្យ ប្រ</td><td rowspan="11">• សិស្សស្គាល់ចំណុចតួអក្សរ និងសញ្ញាជើង
• ឱ្យសិស្សរៀនប្រកបអាន និងសរសេរពាក្យព្យាង្គ និងល្បះ ផ្សំនឹងសញ្ញាជើង
• តួអក្សរពួក អ ផ្សំសញ្ញាជើងពួក អ៊ ប្ដូរទៅជា សូរ ពួក អ
• តួអក្សរពួក អ៊ ផ្សំសញ្ញាជើងពួក អ៊ នៅសូរពួក អ៊ ដដែល</td><td rowspan="11">• សិស្សចេះ សរសេរ និងសញ្ញា ពាក្យតាមរយៈអក្សរចល័តបណ្ណពាក្យរូបភាព
• សិស្សអាចស្គាល់ពីព្យញ្ជនៈ ជើងព្យញ្ជនៈ និងស្រៈ បានត្រឹមត្រូវ
• សិស្សអាចសរសេរពាក្យផ្សំដែលមានព្យញ្ជនៈ ជើងព្យញ្ជនៈ ផ្សំជាមួយស្រៈបានត្រឹមត្រូវ
• សិស្សអាចធ្វើអក្ខរវិទ្យាបានត្រឹមត្រូវ
• សិស្សអាចសរសេរបំពេញពាក្យបានត្រឹមត្រូវ
• សិស្សអាចបង្កើតល្បះដែលមានពាក្យផ្ញើជើងបានត្រឹមត្រូវ</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៧៦៖ ផ្ញើជើង ឆ្ក ឆ្ង ឆ្ព ឆ្ន</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៧៧៖ ផ្ញើជើង ឆ្ម ឆ្ល ឆ្វ ឆ្អ
រៀនសាឡើងវិញ</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៧៨៖ ផ្ញើជើង ជ្រ ជ្វ</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៧៩៖ ផ្ញើជើង ឈ្ង ឈ្ន ឈ្ម ឈ្វ</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៨០៖ ផ្ញើជើង ត្ប ត្ន ត្រ
រៀនសាឡើងវិញ</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៨១៖ ផ្ញើជើង ថ្ក ថ្ង ថ្ន ថ្ម ថ្ល ថ្វ</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៨២៖ ផ្ញើជើង ទ្រ ទ្វ
រៀនសាឡើងវិញ</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៨៣៖ ធ្វ ធ្ន ធ្ម</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៨៤៖ ប្ដ ប្រ ប្ល ប្អ</td></tr>
<tr><td>មេរៀនទី៨៥៖
ផ្ក ផ្ង ផ្ទ ផ្ល
រៀនសាឡើងវិញ</td></tr>
</table>

មេរៀនទី៨៦៖ ផ្ញើជើង ផ្គ ផ្ន ផ្ល ផ្ស ផ្អ		• សិស្សអាចបំពេញពាក្យពីក្រោមរូបភាពបាន	
មេរៀនទី៨៧៖ ផ្ញើជើង ព្ន ព្យ ព្រ ព្ល			
មេរៀនទី៨៨៖ ផ្ញើជើង ភ្ទ ភ្ជ ភ្ព ភ្ន ភ្ល រៀនសាឡើងវិញ			
មេរៀនទី៨៩៖ ផ្ញើជើង ម្ក ម្ខ ម្ច ម្គ			
មេរៀនទី៩០៖ ផ្ញើជើង ម្ទ ម្ជ ម្ព ម្ភ			
មេរៀនទី៩១៖ ផ្ញើជើង ម្ន ម្ក ម្យ ម្រ ម្ល រៀនសាឡើងវិញ			
មេរៀនទី៩២៖ ផ្ញើជើង ល្ខ ល្ប ល្ហ ល្អ			
មេរៀនទី៩៣៖ ផ្ញើជើង ស្ក ស្គ ស្ដ ស្ប ស្រ			
មេរៀនទី៩៤៖ ផ្ញើជើង ស្ទ ស្ន ស្ម ស្ល ស្វ ស្អ រៀនសាឡើងវិញ			
មេរៀនទី៩៥៖ ព្យាង្គតម្រួត ង្ក ង្ខ ង្វ ង្ស ង្ហ ង្អ		• សិស្សអាចសរសេរ និងចេះសញ្ញាបានពីព្យាង្គតម្រួត ង្ក ង្ខ ង្វ • សិស្សអាចសរសេរពាក្យក្រោមរូបភាពបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈបណ្ណពាក្យ អក្សរចល័ត វត្ថុជាក់ស្តែង និងរូបភាព	
មេរៀនទី៩៦៖ ព្យាង្គតម្រួត ង្គ ង្ឃ ង្រ រៀនសាឡើងវិញ			
មេរៀនទី៩៧៖ ព្យាង្គតម្រួត ញ្ច ញ្ជ ញ្ឆ ញ្ឈ ញ្ញ			

មេរៀនទី៩៨៖ ព្យាង្គតម្រួត ណ្ដ ណ្ណ ណ្ឋ			
មេរៀនទី៩៩៖ ព្យាង្គតម្រួត ន្យ ន្ទ ន្ល ន្ស			
មេរៀនទី១០០៖ ព្យាង្គតម្រួត ម្ត ម្ភ ម្ន ម្រ ម្ល រៀនសាឡើងវិញ			
មេរៀនទី១០១៖ ព្យាង្គតម្រួត ង្ក្រ ង្គ្រ		• សិស្សអាចសរសេរ និងសញ្ញាបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈ អក្សរចល័ត បណ្ណពាក្យ រូបភាព វត្ថុជាក់ស្តែង • សិស្សអាចសរសេរតាមអានត្រួតពិនិត្យបានត្រឹមត្រូវ	
មេរៀនព្យាង្គតម្រួតទី១០២៖ ញ្ច្រ ញ្ជ្រ រៀនសាឡើងវិញ៖ ចង្ក្រាន សង្គ្រាម សង្គ្រោះ បង្ក្រាប កញ្ច្រែង កញ្ជ្រោង			
មេរៀនទី១០៣៖ អ្នកគ្រូខ្ញុំ	• គ្រូអានអត្ថបទឱ្យសិស្សស្តាប់ បន្ទាប់មកសួរសំណួរទៅកាន់សិស្ស • ឱ្យសិស្សស្គាល់ពីចំណុចនៃពាក្យសំខាន់ៗនៅក្នុងអត្ថបទ • ឱ្យសិស្សរៀនប្រកប អាន និងសរសេរពាក្យសំខាន់ៗនៅក្នុងអត្ថបទ	• សិស្សអាចធ្វើសញ្ញាអត្ថបទ មេរៀន និងយល់ន័យមេរៀនបានតាមរយៈគ្រូបង្ហាញរូបភាព និងសញ្ញាពន្យល់អត្ថន័យមេរៀន • សិស្សចេះគោរព ស្រឡាញ់ និងដឹងគុណចំពោះគ្រូ • សិស្សចេះ ជួយបោសសំអាតថ្នាក់រៀន និងថែទាំបរិស្ថានសាលារៀន	
មេរៀនទី១០៤៖ សាលារៀនខ្ញុំ			

មេរៀនទី៩៖ វិធីបង្រៀនសិស្សមានពិការភាព

វត្ថុបំណង

នៅក្នុងមេរៀននេះប្រាប់ពី វិធីបង្រៀន និងរៀនបែបសកល វិធីបង្រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការមើល វិធីបង្រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការស្ដាប់ វិធីបង្រៀនសិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម និងបង្ហាញពីការផលិតសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនតាមប្រព័ន្ធឌីជីថល។

ខ្លឹមសារ

៩.១ វិធីបង្រៀន និងរៀនបែបសកល សម្រាប់ការអប់រំបរិយាបន្ន

ក) ការយល់ដឹងអំពីការប្រើប្រាស់ខួរក្បាល និងវិធីបង្រៀន

យោងតាមការស្រាវជ្រាវផ្នែកបញ្ញា បានបង្ហាញថា មនុស្សម្នាក់ៗប្រើខួរក្បាលខុសៗគ្នា នៅពេលកំពុងរៀន។ ប្រភពដដែលបង្ហាញថា សិស្សត្រូវការយល់ដឹងច្រើន ជាងអ្វីដែលពួកគេរៀននៅក្នុងថ្នាក់ ដើម្បីទទួលបានភាពជោគជ័យនៅក្នុងជីវិត។ ប្រសិនបើសិស្សអាចជ្រើសរើសរបៀបរៀនដែលល្អសម្រាប់គេ នោះដំណើរការសិក្សាកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ វិទ្យាសាស្ត្រផ្នែកបញ្ញា ក៏ប្រាប់យើងផងដែរអំពី មូលហេតុដែលគ្រូ ត្រូវផ្ដល់ឱ្យសិស្សនូវវិធីផ្សេងៗគ្នា ក្នុងការកំណត់គោលដៅនៃការសិក្សា ការទទួលបាននូវព័ត៌មាន បំណិន និងការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងថ្មីៗ។ ដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ គ្រូបង្រៀនប្រហែលគិតថាវាហាក់ដូចជាកិច្ចការច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ ព្រោះថាគ្រូមានសិស្សជាច្រើននៅក្នុងថ្នាក់។ ក៏ប៉ុន្តែមានក្របខណ្ឌមួយ ដែលហៅថា វិធីបង្រៀន និងរៀនបែបសកល (Universal Design for Learning) ដែលអាចជួយគ្រូក្នុងការអនុវត្តការបង្រៀនឆ្លើយតបទៅនឹងកម្រិតបញ្ញារបស់សិស្ស។

ការបង្រៀន និងរៀនបែបសកល (UDL) គឺជាក្របខណ្ឌមួយ ដែលគេប្រើសម្រាប់រៀបចំកិច្ចតែងការបង្រៀន រៀបចំ ឬបង្កើតបរិស្ថានសិក្សា និងអនុវត្តការបង្រៀន ដើម្បីធានាថាសិស្សគ្រប់រូប ទទួលបានការគាំទ្រផ្នែកអារម្មណ៍ ផ្នែករាងកាយ និងការសិក្សារៀនសូត្រ និងទទួលបានឱកាសជាបន្តបន្ទាប់ ហើយដើម្បីឱ្យសិស្សបានចូលរួមក្នុងដំណើរការរៀនប្រកបដោយបរិយាបន្ន។ គោលការណ៍ណែនាំអំពី UDL ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីផ្ដល់ការណែនាំដល់គ្រូបង្រៀន។ គោលការណ៍នីមួយៗមានព័ត៌មានអំពីអ្វីដែលគ្រូអាចអនុវត្តក្នុងការបង្រៀនដើម្បីជួយសិស្សម្នាក់ៗដែលមានតម្រូវការសិក្សាផ្សេងៗគ្នា។ គោលបំណងដើម្បីជួយសិស្សឱ្យទទួលបាននូវចំណេះដឹង និងបំណិនផ្សេងៗក្រៅពីខ្លឹមសារមេរៀនដែលបានរៀន។

- <u>គោលការណ៍ទី១៖ ការចូលរួម</u>

គោលការណ៍នេះ ផ្ដោតទៅលើការទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ និងការផ្ទង់អារម្មណ៍របស់សិស្ស ក្នុងការជួយពួកគេឱ្យចេះផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ និងរៀននូវរបៀបដែលពួកគេគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍ ដើម្បីផ្ដោតលើការសិក្សាបានល្អ។ ហេតុផលដែលគ្រូផ្ដល់នូវជម្រើសផ្សេងៗគ្នាក្នុងការរៀនសូត្រដើម្បីជួយសិស្សឱ្យចេះផ្សារភ្ជាប់នូវគោលបំណង និងការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ការសិក្សា។ តើជម្រើសផ្សេងៗទាំងនេះមានលក្ខណៈដូចម្ដេច? ឧទាហរណ៍មួយចំនួននៃគោលការណ៍ក្នុងការចូលរួម៖

- ពេលលើកឧទាហរណ៍ និងនិយាយរឿងរ៉ាវ ដែលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងជីវភាពរស់នៅរបស់សិស្ស គឺជួយសិស្សឱ្យរកឃើញនូវគោលបំណង និងការលើកទឹកចិត្ត។
- នៅពេលដែលសិស្សមានជម្រើសជាច្រើន ដូចជា ការជ្រើសរើសសៀវភៅរឿងដែលត្រូវអាន ប្រធានបទដែលត្រូវសរសេរ ឬដៃគូមួយណាដែលពួកគេត្រូវធ្វើការជាមួយដោយខ្លួនឯង វាបានជួយឱ្យពួកគេរកឃើញគោលបំណង និងការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ការសិក្សា។
- នៅពេលដែលគ្រូបង្ហាញជាគំរូមួយថា ការប្រព្រឹត្តខុស គឺជាសកម្មភាពមួយនៃការរៀនសូត្រ។
- លើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យចេះតាមដានការរីកចម្រើននៃការរៀនសូត្រ កំណត់គោលដៅ និងតាមដាននូវការរីកចម្រើនដើម្បីសម្រេចគោលដៅ។
- ណែនាំសិស្សឱ្យចេះអត់ធ្មត់ នៅពេលប្រឈមនឹងការលំបាកក្នុងការធ្វើកិច្ចការ។
- ការផ្ដល់ព័ត៌មានត្រឡប់បែបស្ថាបនា ដោយប្រាប់នូវចំណុចដែលគេធ្វើបានល្អ បន្ទាប់មក ប្រាប់ពីចំណុចដែលត្រូវកែលម្អ និងចុងក្រោយ ប្រាប់ពីវិធីក្នុងការកែលម្អឱ្យបានជាក់លាក់។

❖ <u>គោលការណ៍ទី២៖ ការផ្ទេរចំណេះដឹង</u>

គោលការណ៍នេះផ្ដោតទៅលើការផ្ដល់ចំណេះដឹងតាមរយៈការស្ដាប់ និងការមើលឃើញដើម្បីឱ្យសិស្សងាយយល់ ហើយនឹងការផ្ដល់វិធី និងជម្រើសផ្សេងៗដើម្បីជួយឱ្យសិស្សយល់ពីខ្លឹមសារផងដែរ។ ហេតុផលដែលយើងផ្ដល់ជម្រើសផ្សេងៗក្នុងការរៀនសូត្រ ដើម្បីជួយសិស្សប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងថ្មី ក៏ដូចជាចំណេះដឹងមានស្រាប់ និងចេះប្រើធនធាននៅជុំវិញពួកគេ ដើម្បីសម្រេចវត្ថុបំណងមេរៀន។ តើជម្រើសផ្សេងៗទាំងនេះមានលក្ខណៈដូចម្ដេច? ឧទាហរណ៍មួយចំនួននៃគោលការណ៍នៃការផ្ទេរចំណេះដឹង៖

- ពេលសិស្សរៀនពីផ្កា យើងឱ្យសិស្សចង្អុលរូបភាពផ្កានៅលើជញ្ជាំង ឬសិស្សយកផ្កាពីខាងក្រៅមកចូលក្នុងថ្នាក់ ឬសិស្សចេញទៅមើលផ្កានៅខាងក្រៅថ្នាក់ នោះយើងបានជួយពួកគេឱ្យបង្កើនចំណេះដឹង និងចេះប្រើប្រាស់ធនធាននៅជុំវិញខ្លួន
- ពេលសិស្សធ្វើលំហាត់គណិតវិទ្យាដោយប្រើក្រដាស ខ្មៅដៃ ចង្កឹះ ឬធ្វើការជាមួយដៃគូ គ្រូឱ្យសិស្សជ្រើសរើសវិធីផ្សេងៗដែលគេចូលចិត្តក្នុងការដោះស្រាយលំហាត់
- ពេលគ្រូឱ្យសិស្សផ្សារភ្ជាប់នូវមុខវិជ្ជាដែលគេកំពុងរៀនឧទាហរណ៍មុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រ និងមុខវិជ្ជាគណិតវិទ្យា ដូចជាមេរៀនអំពីការលូតលាស់នៃរុក្ខជាតិ ផ្សារភ្ជាប់នឹងការវាស់កម្ពស់រុក្ខជាតិ
- គ្រូអាចទាញចំណាប់អារម្មណ៍សិស្សគឺការប្រើសញ្ញាជាសូរសំឡេង ឧទាហរណ៍សូរសំឡេងនាឡិការោទិ៍ លើកក្រដាស ញាក់ភ្លើង ចុចកុងតាក់ភ្លើងបិទ ឬបើកធ្វើជាសញ្ញា ឬធ្វើសូរសញ្ញាផ្សេងៗបីនាទីមុនម៉ោងកំណត់ដើម្បីឱ្យសិស្សត្រៀមបញ្ចប់កិច្ចការតាមសម្រួល
- ពេលសិស្សរៀនកំណាព្យឬមេសូត្រ គ្រូអាចលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យគោះតុតិចៗ (ឬទះដៃ) នៅពេលដែលឮពាក្យចុងចួនម្ដងៗ ជាការសង្កត់ទៅលើបែបបទនៃកំណាព្យឬមេសូត្រ
- គ្រូបង្រៀនមេរៀនមួយដែលចាប់ផ្ដើមដោយបំផុសសិស្សចែករំលែកអ្វីដែលបានដឹងទាក់ទងនឹងប្រធានបទរួចផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងមេរៀនថ្មី (ដូចជាការបង្កើតផែនទីពាក្យទៅនឹងការនេសាទ ឬសាលាកុមារមេត្រី)

❖ គោលការណ៍ទី៣៖ ការធ្វើសកម្មភាព និងការបង្ហាញ

គោលការណ៍នេះផ្តោតទៅលើវិធីផ្សេងៗ ដើម្បីឱ្យសិស្សបង្ហាញនូវអ្វីដែលពួកគេបានដឹង និងជួយពួកគេឱ្យចេះកំណត់គោលដៅ ចេះធ្វើផែនការ និងតាមដានការរីកចម្រើន។ ហេតុផលដែលគ្រូផ្តល់នូវជម្រើសផ្សេងៗគ្នាក្នុងការរៀនសូត្រដើម្បីជួយសិស្សឱ្យក្លាយទៅជាគ្រូមានយុទ្ធវិធី និងមានគោលដៅនៅពេលសិក្សា ក៏ដូចជានៅក្នុងជីវិតផ្ទាល់ខ្លួន។ តើវាមានលក្ខណៈដូចម្តេច? ឧទាហរណ៍មួយចំនួននៃគោលការណ៍ក្នុងការធ្វើសកម្មភាព និងការបង្ហាញ៖

- ពេលសិស្សត្រូវសរសេរអត្ថបទ ហើយឱ្យសិស្សជ្រើសរើសការធ្វើការជាដៃគូ ឬធ្វើការជាបុគ្គល។ ពួកគេត្រូវគិតថា តើជម្រើសមួយណាល្អ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅ
- ពេលគ្រូឱ្យសិស្សធ្វើផែនការកំណត់គោលដៅ ហើយគ្រូជួយពួកគេរក និងប្រើប្រាស់ធនធាន ដែលនៅជុំវិញខ្លួន
- ពេលគ្រូឱ្យសិស្សព្រាងគំនិតរកវិធីផ្សេងៗ ដូចជាការតែងកំណាព្យ ការច្រៀងចម្រៀង គូររូបភាព ឬការកសាងរបស់អ្វីមួយជាគំរូ ដើម្បីបង្ហាញប្រធានបទណាមួយដែលពួកគេបានយល់
- គ្រូឱ្យសិស្សអានអត្ថបទ រួចធ្វើការសង្ខេប ហើយកត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅកិច្ចការរបស់ខ្លួន។
- ឱ្យសិស្សគិតនូវជម្រើសផ្សេងៗគ្នាក្នុងការបង្ហាញចំណេះដឹង និងផ្តល់ចម្លើយដូចជាប្រើប្រាស់រូបភាព ធ្វើការពន្យល់ ឬសង្ខេបដោយផ្ទាល់មាត់ បង្ហាញកិច្ចការនោះ ប្រាប់ទៅសិស្សដទៃទៀត។ អ្វីដែលសំខាន់នោះគឺគ្រូឱ្យសិស្សឆ្លុះបញ្ចាំង ថាតើហេតុអ្វីបានជាយកជម្រើសនោះ
- ពេលរៀនបំណិនថ្មីគ្រូផ្តល់ការគាំទ្រជាជំហានខ្លីៗ ឬជាផ្នែកខ្លីៗ (ហៅថាការឈានឡើងជាដំណាក់ៗ) ឧទាហរណ៍៖ ការបង្រៀនបូកលេខ គឺត្រូវចាប់ផ្តើមពីរូបី ពាក់កណ្តាលរូបី និងអរូបី។ សិស្សពូកែអាចចាប់ផ្តើមពីអរូបី សិស្សមធ្យមចាប់ផ្តើមពីពាក់កណ្តាលរូបី ហើយសិស្សខ្សោយគឺចាប់ផ្តើមពីរូបីរហូតដល់អរូបី
- ឧទាហរណ៍៖ ការសរសេរកថាខណ្ឌ ដំបូងឡើយគ្រូជួយសិស្សក្នុងការបង្កើតផែនទីពាក្យ បន្ទាប់មកគ្រូជួយសិស្សក្នុងការសរសេរឃ្លាខ្លីៗ រួចចុងក្រោយជួយសិស្សក្នុងការសរសេរជាកថាខណ្ឌ។

ខ) ធាតុផ្សំគោលការណ៍បង្រៀន និងរៀនបែបសកល

មានធាតុផ្សំ៤ រួមមានគោលដៅ វិធីសាស្ត្រ ឯកសារ និងការវាយតម្លៃ

គោលដៅ	• ការរំពឹងទុកនូវចំណេះដឹង បំណិន និងទស្សនទាន ដើម្បីឱ្យសិស្សគ្រប់រូបសម្រេចបាននូវលទ្ធផលរៀនសូត្រ • ការផ្តោតលើការបង្កើតខ្លឹមសារ ឬការរៀនសូត្ររបស់សិស្សដោយមានការកំណត់នូវសេចក្តីរំពឹងទុកខ្ពស់របស់សិស្ស គ្រប់រូបសម្រេចបាន • ការដាក់បញ្ចូលនូវលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នារបស់សិស្ស និងរបៀប ឬមធ្យោបាយញែកគោលដៅចេញ • គ្រូបង្រៀនចេះផ្តល់ជម្រើសកាន់តែច្រើនមានគោលវិធី ឧបករណ៍ និងការគាំទ្រផ្សេងៗ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងដល់សិស្ស។

វិធីសាស្ត្រ	• សំដៅលើការសម្រេចចិត្ត គោលវិធី គោលការណ៍ ឬទម្លាប់ក្នុងការបង្រៀនរបស់គ្រូដើម្បីពន្លឿន ឬជំរុញការរៀនសូត្ររបស់សិស្ស • គ្រូប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រផ្អែកលើបេកគំហើញដើម្បីឱ្យសម្រេចគោលដៅនៃការបង្រៀន • ការដាក់បញ្ចូលវិធីសាស្ត្រចម្រុះផ្អែកតាមលក្ខណៈរបស់សិស្សក្នុងបរិបទ កិច្ចការធនធាន ចិត្តសង្គម និងបរិយាកាសក្នុងថ្នាក់រៀន • ការរៀបចំគោលការណ៍បង្រៀន និងរៀនមានលក្ខណៈបត់បែន និងចម្រុះដែលអាចកែសម្រួលបានទៅតាមការពិនិត្យតាមដានជាប្រចាំលើវឌ្ឍនភាពរបស់សិស្ស ឧទាហរណ៍ក្នុងមេរៀនស្ដីពីការវិវត្តរបស់ សកម្មភាពរៀនសូត្ររួមមាន៖ ➢ គ្រូបង្រៀនបង្ហាញឃ្លីបវីដេអូដែលរៀបរាប់ពីដំណាក់កាល ផ្សេងៗនៃការវិវត្តរបស់មេអំបៅ ➢ សិស្សគិត ធ្វើកិច្ចការជាដៃគូ និងចែករំលែកគំនិតស្ដីពីពេលវេលាចុងក្រោយដែលពួកគេបានឃើញមេអំបៅ ឬដង្កូវមេអំបៅ ➢ សិស្សអានអត្ថបទខ្លីដែលរៀបរាប់ពីដំណាក់កាលនីមួយៗនៃការវិវត្តរបស់មេអំបៅ ➢ សិស្សអានកម្រងអត្ថបទដែលបំបែកដោយផ្អែកស្ដីពីការវិវត្ត ហើយធ្វើការកត់ត្រា ➢ សិស្សបង្ហាញពីការយល់ដឹងរបស់ខ្លួនដោយសរសេរកថាខណ្ឌ រៀបរាប់ពីជំហាននីមួយៗ ➢ រៀបចំប្លង់សកលសម្រាប់ការរៀនបន្ថែមដើម្បីដោះស្រាយឧបសគ្គក្នុងការរៀនសូត្ររបស់សិស្ស ➢ បង្ហាញពីចំណេះដឹងដែលមានលក្ខណៈចម្រុះ និងបត់បែន។
ឯកសារ	• គោលការណ៍បង្រៀន និងរៀនបែបសកលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាឧបករណ៍ផ្សេងៗគ្នាសម្រាប់បង្ហាញនូវចំណេះដឹង និងទស្សនទាន • ចំណេះដឹង និងមេរៀនបទពិសោធន៍ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវិភាគ និងសំយោគព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងគោលវិធីជួយសិស្ស និងការរៀនសូត្ររបស់សិស្សត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវាយតម្លៃដើម្បីកំណត់លើកម្រិតចំណេះដឹង បំណិន និងការជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់សិស្ស • គ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃ ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តគ្រប់ជ្រុងជ្រោយពាក់ព័ន្ធនឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការបង្រៀន និងរៀន។
ការវាយតម្លៃ	• ការផ្ដោតលើលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងច្បាស់លាស់សម្រាប់ជួយដល់ការបង្រៀនសិស្សទាំងអស់ • ការវាយតម្លៃជួយកាត់បន្ថយឧបសគ្គជាមធ្យោបាយវាស់វែងត្រឹមត្រូវលើចំណេះដឹង បំណិន និងការចូលរួមរបស់សិស្សដែលមានលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នា។

៩.២ វិធីបង្រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការមើល

ដំបូងសិស្សត្រូវរៀនធ្វើចលនា និងបំលាស់ទីជាមុន បន្ទាប់មកទើបចាប់ផ្តើមរៀនស្គាល់ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ក្នុងការរៀនសរសេរ និងអាន។ ជំហានដំបូងការចល័តពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់សិស្សពិបាកក្នុងការមើលព្រោះថាកុមារដែលមកសាលារៀនជាលើកដំបូងគឺមិនអាចស្គាល់ទីតាំង និងដើរបាននោះទេ ដោយសារតែពួកគេស៊ាំនឹងទីកន្លែងនៅផ្ទះសូម្បីតែការងូតទឹកក៏ជាបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់ពួកគេដែរ ហើយនៅពេលដែលពួកគេរៀនពីរបៀបផ្លាស់ទីដោយខ្លួនឯងវាគឺជាជោគជ័យដ៏អស្ចារ្យរួចទៅហើយ។ ដំបូងគ្រូបង្រៀនធ្វើតាមពួកគេ និងបង្រៀនពួកគេឱ្យចេះថែរក្សាគ្នា ដើម្បីឱ្យកុមារបង្ហាញពីសាមគ្គីភាពពិតប្រាកដចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក។

ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ គ្រូបង្រៀនពីរបៀបអាន និងសរសេរជាភាសាខ្មែរដោយប្រើប្រាស់អក្សរប្រៃយ៍ជាមួយនឹងឧបករណ៍ស្លេត ស្លៃយ៍ឡាស់ និងសម្ភារៈសិក្សាផ្សេងទៀតដែលសមស្របដើម្បីជួយដល់ការរៀនសូត្ររបស់ពួកគេបាន។ កុមារពិបាកក្នុងការមើលអាចទទួលបានព័ត៌មានតាមរយៈការស្តាប់ ប៉ះ ឬស្ទាប និងមើលឃើញដោយប្រើឧបករណ៍ជំនួយ។ ដូចនេះគ្រូចាំបាច់ត្រូវផលិតសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនឱ្យបានច្រើន។ ក្នុងនោះម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពអក្សរប្រៃយ៍ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាប្រយោជន៍សម្រាប់ធ្វើការចងក្រងនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធជាពិសេសស្របទៅនឹងសៀវភៅសិក្សាគោលរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ ក្នុងនាមជាគ្រូបង្រៀន អាទិភាពចម្បងគឺធានាថាសិស្សទាំងអស់មានឱកាសស្មើគ្នាក្នុងការទទួលបានសម្ភារៈសិក្សា និងជោគជ័យលើការរៀនសូត្រ។ ដើម្បីបង្រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការមើល គ្រូគួរតែកែប្រែវិធីបង្រៀន និងអនុញ្ញាតឱ្យមានការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយ បច្ចេកវិទ្យាជំនួយ និងបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។

៩.២.១ វិធីសាស្ត្រទី១៖ យុទ្ធវិធីបង្រៀន

ក) ការពន្យល់អំពីរូបភាព	• ពិតជាសំខាន់ណាស់ក្នុងអំឡុងពេលកំពុងបង្រៀនគ្រូ ត្រូវពន្យល់ឱ្យបានច្បាស់នូវគ្រប់សម្ភារៈទាំងអស់ដែលមានទៅកាន់សិស្ស • ឧទាហរណ៍គ្រូបង្រៀនមេរៀនពណ៌នាអំពីរូបភាព គ្រូអាចនិយាយថា ខ្ញុំបានដាក់រូបភាពម្ចាស់ក្សត្រី Elizabeth I នៅលើក្តារខៀន គាត់ស្លៀកឈុតធំដែលមានប៉ាក់ឱន និងត្បូង៖ ➢ ត្រង់នេះគឺបង្ហាញពីទ្រព្យសម្បត្តិ និងអំណាចរបស់ម្ចាស់ក្សត្រី ហើយបន្ទាប់មកគ្រូឱ្យសិស្សពណ៌នាឡើងវិញ នូវអ្វីដែលគ្រូកំពុងសរសេរ ឬនិយាយ ➢ វិធីនេះជួយសិស្សពិបាកក្នុងការមើល ដឹងអំពីរូបភាពតាមរយៈការពណ៌នារបស់គ្រូ និងអាចកត់ត្រាបាន។
ខ) ការណែនាំផ្ទាល់មាត់	• គ្រូអាចផ្តល់ការណែនាំផ្ទាល់មាត់គ្រប់កិច្ចការ និងសកម្មភាពទាំងអស់។
គ) ការសុំឱ្យសិស្សទះដៃ ឬលើកដៃសួរសំណួរ	• ដើម្បីសួរសំណួរ ឬទទួលបានការចាប់អារម្មណ៍ពីគ្រូសិស្សត្រូវលើកដៃឡើងប្រសិនបើពួកគេចង់និយាយ ឬសួរសំណួរក្នុងពេលរៀន

	• សម្រាប់សិស្សពិបាកក្នុងការមើលគ្រូគួរតែជំនួសសញ្ញាដែលមើលឃើញដោយសញ្ញាជាសំឡេង ឧទាហរណ៍ គ្រូអាចឱ្យសិស្សទះដៃពីរដង ឬលើកដៃជាសញ្ញា ប្រសិនបើពួកគេចង់សួរសំណួរ។
ឃ) ការផ្តល់បទពិសោធន៍នៃការរៀនដោយប្រើកាយវិញ្ញាណ	• គ្រូព្យាយាមប្រើមធ្យោបាយណាមួយដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីឱ្យសិស្សទទួលបានបទពិសោធន៍ដឹងដោយការប្រើកាយវិញ្ញាណ • ឧទាហរណ៍ថាគ្រូបង្រៀនមេរៀនអំពីដុំថ្មៈ ➢ គ្រូត្រូវបង្ហាញរូបភាពដុំថ្ម ដែលមានរូបរាងជាដុំថ្មជារូបភាពពក ឱ្យសិស្សកាន់ ឬស្ទាបក្នុងន័យឱ្យសិស្សទទួលអារម្មណ៍ដឹងពីរូបរាងរបស់ដុំថ្ម ➢ គ្រូអាចប្រើប្រាស់ដុំថ្មពិតប្រាកដឱ្យសិស្សកាន់ ឬប៉ះស្ទាប ដើម្បីឱ្យសិស្សស្វែងយល់ពីរូបរាងតាមរយៈកាយវិញ្ញាណថា ដុំថ្មមានរូបរាងបែបហ្នឹង។
ង) ការប្រាប់សិស្សដោយនិយាយឈ្មោះ	• គ្រូត្រូវហៅឈ្មោះសិស្សជានិច្ចគ្រប់ការទំនាក់ទំនងជាមួយសិស្ស ព្រោះតាមវិធីនេះសិស្សដែលពិបាកក្នុងការមើល អាចកំណត់អត្តសញ្ញាណមិត្តភក្តិរបស់ពួកគេដោយផ្អែកលើសំឡេង។
ច) ការផ្តល់ពេលបន្ថែមដើម្បីបំពេញការងារ	• ក្នុងករណីខ្លះសិស្សអាចត្រូវការពេលវេលាបន្ថែម ដើម្បីបំពេញកិច្ចការ ឬធ្វើតេស្តប្រឡង ព្រោះពួកគេត្រូវការពេលអាន ឬសរសេរជាអក្សរប្រែយ៍ ឬប្រើជំនួយបច្ចេកវិទ្យាណាមួយ • បើទោះបីជាគ្រូចង់បញ្ចប់កិច្ចការណាមួយជាមួយសិស្ស ដូច្នេះគ្រូគួរតែផ្តល់ពេលវេលាសមរម្យសម្រាប់ពួកគេ។
ឆ) ការប្រព្រឹត្តចំពោះសិស្សដោយស្មើភាពគ្នា	• គ្រូត្រូវអនុវត្តគ្រប់សិស្សទាំងអស់ ដោយឈរលើអព្យាក្រឹតរួមទាំងការបង្រៀន រចនាសម្ព័ន្ធថ្នាក់រៀន និងវិន័យថ្នាក់រៀនជាដើម ដោយមិនមានការរើសអើង • លើកទឹកចិត្តសិស្សទាំងអស់ឱ្យរាប់អានគ្នាជាមិត្តភក្តិ និងចេះជួយគ្នាដោយមិនប្រកាន់ថាមាន ឬក្រ និងការរៀនឆាប់ចេះ និងរៀនយឺត • គ្រូបង្រៀនត្រូវជៀសវាងការផ្តោត ឬយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើសិស្សណាម្នាក់ដែលខ្លួនពេញចិត្តជាង។

៩.២.២ វិធីសាស្ត្រទី២៖ ការផ្តល់បរិយាកាសសិក្សាសមស្រប

ក) ការរៀបចំបង្គុយសិស្ស	• គ្រូបង្រៀនរៀបចំបង្គុយសិស្សឱ្យនៅខាងមុខងាយស្រួលស្តាប់គ្រូពន្យល់មេរៀន • អំឡុងពេលបង្រៀនគ្រូគួរតែឈរក្បែរសិស្ស និងចាំជួយសិស្ស ឬអាចឱ្យសិស្សផ្សេងទៀតអង្គុយក្បែរ

	• គ្រូអាចប្រើប្រាស់ក្តារខៀនចល័ត
ខ) ការរៀបចំសិស្សនៅក្បែរពន្លឺ	• គ្រូរៀបចំសិស្សឱ្យអង្គុយនៅក្បែរបង្អួច ដើម្បីឱ្យមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់ដែលផ្តល់ជាប្រយោជន៍សម្រាប់ការរៀនសូត្រ • គ្រូត្រូវរៀបចំតាមប្រភេទពិការ និងតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់សិស្ស
គ) ការរៀបចំទីកន្លែងសមស្របក្នុងថ្នាក់រៀន	• គ្រូត្រូវរៀបចំតុ កៅអី ទូ និងធ្វើឱ្យបានសមស្រប និងត្រឹមត្រូវនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ព្រោះការធ្វើបែបនេះបង្កនូវភាពងាយស្រួលក្នុងការបំលាស់ទីរបស់សិស្សដោយមិនប៉ះទង្គិច ឬបុកវត្ថុផ្សេងៗ • គ្រូត្រូវបិទរុំព័ទ្ធជ្រុងណាមួយ ដែលអាចនាំឱ្យគ្រោះថ្នាក់ដល់សិស្សលើទ្វារ ទូដាក់អីវ៉ាន់ តុ និងកៅអីជាដើមឱ្យបានស្អាត • គ្រូត្រូវផ្តល់ការណែនាំគ្រប់សម្ភារៈទាំងអស់នៅក្នុងថ្នាក់រៀន និងពន្យល់ពីទីកន្លែងដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរដល់សិស្ស ហើយប្រសិនបើមានឧបករណ៍មុតស្រួចនៅទីតាំងណាមួយគ្រូត្រូវតែប្រាប់ពីទីតាំងច្បាស់លាស់ដល់សិស្ស • គ្រូត្រូវប្រាប់ពីទីតាំងទុកសម្ភារៈ ហើយលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យទុកនៅកន្លែងដដែលវិញក្រោយពួកគេប្រើប្រាស់រួច ដើម្បីកុំឱ្យមានការភ័ន្តច្រឡំនូវរាល់ការផ្លាស់ប្តូរទីតាំង

៩.៣ វិធីបង្រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់

ប្រសិទ្ធភាពនៃការបង្រៀនសិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់គឺអាស្រ័យលើតម្រូវការជាក់ស្តែង សេវាកម្ម និងបរិស្ថានសិក្សារបស់សិស្សម្នាក់ៗ ហើយគ្រូបង្រៀនចាំបាច់ត្រូវបំពេញតម្រូវការរបស់ពួកគេឱ្យបានល្អបំផុតតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន។ បញ្ហាប្រឈមលើការអប់រំសិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់ គឺពាក់ព័ន្ធទៅនឹងវិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងជាមួយសិស្សដើម្បីឱ្យគ្រូងាយស្រួលក្នុងការផ្ទេរចំណេះដឹង។

ភាសាសញ្ញា គឺជាភាសាមួយប្រភេទដែលប្រើកាយវិការដៃ និងទឹកមុខតំណាងឱ្យទាំងអក្សរ និងពាក្យដើម្បីឱ្យសិស្សពិបាកក្នុងការស្តាប់អាចទំនាក់ទំនងបាន។ សិស្សអាចចូលចិត្តប្រើភាសាសញ្ញាជាមធ្យោបាយចម្បងក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាជំនួសឱ្យការនិយាយ ឬការសរសេរដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា។

៩.៣.១ វិធីសាស្ត្រទី១៖ ទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូ និងសិស្ស

ក) ការជៀសវាងការសន្មត	• សិស្សត្រូវពាក់ឧបករណ៍ជំនួយការស្តាប់ ដើម្បីទំនាក់ទំនងតាមរយៈការនិយាយ ប្រើភាសាសញ្ញា គ្រូបកប្រែដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការទាក់ទង • សួរសិស្សពីរបៀបដែលពួកគេចង់ប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយគ្រូ • គ្រូត្រូវគិតថាសិស្សអាចនឹងចូលចិត្តរបៀបទំនាក់ទំនងផ្សេងគ្នា នៅក្នុងស្ថានភាពខុសគ្នា
ខ) ការនិយាយដោយ ផ្ទាល់ទៅកាន់សិស្ស	• គ្រូត្រូវឈរនៅទល់មុខសិស្សដើម្បីឱ្យសិស្សមើលឃើញបបូរមាត់គ្រូ និងមិនមានសំឡេងរំខាន • ការផ្លាស់ប្តូរកម្រិតសំឡេងរបស់គ្រូអាចមានប្រយោជន៍ • ការបាត់បង់ការស្តាប់មានកម្រិតផ្សេងៗគ្នា ➢ បញ្ចេញសម្លេង និងធ្វើឱ្យចលនាបបូរមាត់របស់គ្រូដើម្បីឱ្យសិស្សងាយស្រួលកត់សម្គាល់៖ កុំឈរនៅមុខប្រភពពន្លឺព្រោះវានឹងធ្វើឱ្យពិបាកមើលបបូរមាត់របស់គ្រូ ➢ គ្រូត្រូវចងសក់មុខឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ➢ កុំបិទ ឬខ្ទប់មាត់
គ) ជំនួយរបស់គ្រូបកប្រែ	• គ្រូបកប្រែនឹងជួយសិស្សឱ្យយល់ពីអ្វីដែលកំពុងរៀននៅក្នុងថ្នាក់ • គ្រូបកប្រែត្រូវធ្វើសញ្ញាទៅតាមអ្វីដែលគ្រូបង្រៀនកំពុងនិយាយនៅក្នុងថ្នាក់រៀន • គ្រូបកប្រែត្រូវឈរចំមុខសិស្ស ដើម្បីឱ្យសិស្សងាយស្រួលមើលសញ្ញាទុកពេលសម្រាប់គ្រូបកប្រែដើម្បីបញ្ចប់ការបកប្រែអ្វីដែលគ្រូបាននិយាយ

ឃ) ការប្រើប្រាស់សម្ភារៈជំនួយបន្សុីទៅនឹងមេរៀន	• សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនមានប័ណ្ណពាក្យ ស្រៈ រូបភាពភាសាសញ្ញាជាដើម • សម្ភារៈបច្ចេកវិទ្យាមានទូរទស្សន៍ ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំងស្លាយ ថាប់ប្លេត ជាដើម
ង) ការប្រើប្រាស់វីដេអូ	• មុនពេលគ្រូបង្ហាញវីដេអូក្នុងថ្នាក់ សូមពិនិត្យមើលឱ្យប្រាកដថាវាមានចំណងជើង • សូមពិនិត្យមើលវីដេអូ មុនពេលចូលរៀន ដើម្បីកុំឱ្យសិស្សមានអារម្មណ៍ឯកោ ប្រសិនបើគ្រូមិនអាចបង្ហាញវីដេអូបានទេ ព្រោះវាមិនមានចំណងជើង
ច) ការប្រាប់ពីការផ្លាស់ប្តូរមេរៀន សកម្មភាព និងទីកន្លែង	• ប្រាប់សិស្សពីការផ្លាស់ប្តូរមេរៀន សកម្មភាពដែលត្រូវធ្វើ ឬការផ្លាស់ប្តូរថ្នាក់រៀន ដើម្បីឱ្យសិស្សដឹងពីការផ្លាស់ជាមុន និងប្រាប់ព័ត៌មាននៃការផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់សិស្សផ្សេងៗទៀត
ឆ) ការជៀសវាងការបង្កើតសញ្ញាក្រៅផ្លូវការ	• គ្រូត្រូវប្រើប្រាស់ភាសាសញ្ញាកម្ពុជា • លើសពីនេះទៀត គ្រូគ្រប់គ្នាដែលធ្វើការជាមួយសិស្សគួរតែប្រើសញ្ញាដូចគ្នាសម្រាប់ពាក្យ និងគោលគំនិតដូចគ្នា • នៅពេលសិស្សប្រកបពាក្យដោយម្រាមដៃ ពួកគេទំនងជាមិនយល់ពាក្យនោះ ហើយត្រូវការជំនួយបន្ថែមជាមួយវា

៩.៣.២ វិធីសាស្ត្រទី២៖ ទំនាក់ទំនងជាមួយមិត្តរួមថ្នាក់

ក) ការចាប់ដៃគូសិស្សដើម្បីជួយសិស្ស	• សិស្សនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីមិត្តភក្តិ ដែលពួកគេអាចនិយាយជាមួយគ្នាបានពេញមួយថ្ងៃ • ដៃគូរបស់ពួកគេអាចជួយពង្រឹងភាសាប្រចាំថ្ងៃ និងការលំបាកក្នុងការយល់មេរៀនរបស់សិស្ស
ខ) ការលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយក្រុមធំ	• ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនៅក្នុងក្រុមធំជួយដល់សិស្សទាំងអស់ឱ្យរៀនកាន់តែប្រសើរ • សិស្សខ្លះដែលមិនសូវយល់អាចសុំជំនួយពីគ្រូដើម្បីឱ្យជួយពន្យល់បន្ថែម និងមិត្តរួមថ្នាក់ ឬគ្រូជំនួយនៅក្នុងថ្នាក់

៩.៣.៣ វិធីសាស្ត្រទី៣៖ ការបង្រៀនភាសា និងការអាន

ក) ការរៀនភាសាតាមរយៈការនិទានរឿង	• សិស្សទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍តាមរយៈការនិទានរឿង ដោយប្រើភាសាសញ្ញាព្រោះពួកគេអាចមើលឃើញពីរបៀបដែលគ្រូនិទាន ឬពន្យល់សាច់រឿងទាំងមូលរួមបញ្ចូលទាំងកាយវិការផងដែរ • គ្រូអាចលើកទឹកចិត្ត និងណែនាំដល់ឪពុកម្តាយជួយបង្រៀនកូនបន្ថែមនៅផ្ទះ

ខ) ការបំបែកពាក្យទៅជាព្យាង្គ៖	• ការបំបែកពាក្យទៅជាព្យាង្គអាចជួយសិស្សឱ្យយល់ពីរបៀបនៃការផ្សំពាក្យ ទៅនឹងអត្ថន័យទាំងមូល ហើយគ្រូអាចបង្ហាញព្យាង្គដោយប្រើចង្វាក់ ចលនាមាត់ និងប្រើសញ្ញាលើម្រាមដៃ
គ) ការប្រើវិធីពីរភាសា	• គ្រូបង្រៀនត្រូវជួយសិស្សឱ្យស្ទាត់ជំនាញទាំងភាសាសញ្ញា និងភាសាសរសេរ ដែលជាភាសាពីរផ្សេងគ្នា • សិស្សអាចរៀនភាសាសញ្ញាជាពាក្យ និងសរសេរតាមអ្វីដែលពួកគេបានមើលឃើញ • គ្រូបង្រៀនត្រូវនិយាយស្របគ្នានឹងការបង្ហាញជាភាសាសញ្ញា • គ្រូត្រូវទុកពេលឱ្យសិស្សធ្វើឡើងវិញឱ្យបានច្រើនដង

៩.៨ វិធីបង្រៀនសិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម

វិធីសាស្ត្របង្រៀនសិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម ពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ទោះបីបរិស្ថាននៃការរៀនសូត្រលំបាកក៏ពិតមែន ក៏កុមារនៅតែអាចរៀនចេះ ព្រមទាំងមានសមត្ថភាពទទួលបាន និងប្រើប្រាស់ព័ត៌មានថ្មីៗផងដែរ តាមរយៈវិធីសាស្ត្របង្រៀនតាមបែបអប់រំបរិយាបន្ន។

វិធីសាស្ត្របង្រៀនសិស្សពិការសតិបញ្ញា
• បង្ហាញអំពីខ្លឹមសារសំខាន់ៗតាមលំដាប់លំដោយនៃមេរៀនដែលត្រូវរៀន និងបង្រៀនដោយបញ្ជាក់ពីគោលគំនិតសំខាន់ និងផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវជំនាញ និងគោលគំនិតថ្មីៗ • ផ្តល់ឯកសារ ឬមេរៀនឱ្យបានច្បាស់លាស់មុនពេលចាប់ផ្តើមបង្រៀនដើម្បីឱ្យពួកគេបានអានជាមុន • ផ្តល់ឯកសារ ឬមេរៀនជាផ្នែកៗ និងណែនាំដល់សិស្សពីរបៀបអានឯកសារ ឬមេរៀនគន្លឹះបានស៊ីជម្រៅប្រសើរជាងពួកគេសិក្សាឯកសារ ឬមេរៀនទូទៅច្រើន • គ្រូត្រូវណែនាំសិស្សឱ្យបានច្បាស់ តាមលំដាប់លំដោយ ទាំងការនិយាយពន្យល់ ការសរសេរ និងការអនុវត្ត។ ឧទាហរណ៍ ពេលធ្វើលំហាត់ ធ្វើពិសោធន៍ ឬប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ • សិស្សអាចរៀនបានច្រើន និងទទួលបានលទ្ធផលកាន់តែល្អប្រសិនបើមានការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាជំនួយ • ពិពណ៌នាជាពាក្យសម្តីឱ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបានដើម្បីបន្ថែមទៅលើខ្លឹមសារឯកសារ ឬមេរៀននានាដែលបានបង្ហាញនៅលើក្តារខៀន ឬផ្ទាំងរូបភាព • ប្រើភាសាដែលមានលក្ខណៈខ្លីច្បាស់ និងងាយយល់ • ពង្រឹងការរៀនសូត្រ ដោយប្រើប្រាស់ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង និងផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងជីវិតរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ • បង្ហាញព័ត៌មានទៅតាមទម្រង់ផ្សេងៗដូចជាឯកសារ សន្លឹកកិច្ចការផ្ទាំងរូបភាព និងវីដេអូដើម្បីឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងរបៀបនៃការរៀនខុសៗគ្នារបស់កុមារ • ប្រើប្រាស់វិធីបង្រៀនផ្សេងៗដើម្បីឱ្យសិស្សទទួលបានព័ត៌មានដោយមិនចាំបាច់តែតាមរយៈការអានតែមួយមុខប៉ុណ្ណោះ មានដូចជាការប្រើប្រាស់ តារាង ដ្យាក្រាម បញ្ជីក្រាប និងគោលគំនិតជាដើម សម្រាប់បង្ហាញខ្លឹមសារមេរៀនដល់សិស្ស

- រៀបចំដ្យាក្រាមឱ្យមានរបៀបរៀបរយ និងប្រើប្រាស់ពណ៌ដែលសមស្របដើម្បីបង្ហាញពីភាពខុសគ្នា និងបញ្ជាក់ពីចំណុចសំខាន់ៗ
- ត្រូវប្រាកដថា មានបញ្ជីពាក្យបច្ចេកទេសដែលសិស្សចាំបាច់ត្រូវរៀនមុនពេលបង្រៀន
- គ្រូត្រូវមានកំណត់ត្រា និងផែនការជួយសិស្សទាំងឡាយដែលមានបញ្ហាក្នុងការសរសេរ ការស្តាប់ និងការផ្ទង់អារម្មណ៍
- សិស្សអាចចាប់បានខ្លឹមសារមេរៀនត្រឹមត្រូវតាមលំដាប់លំដោយ ប្រសិនបើពួកគេបានអាន និងសិក្សាមេរៀននោះ លើសពី១ដង
- បញ្ជាក់សារឡើងវិញចំពោះឃ្លា និងការណែនាំសំខាន់ៗក្នុងពេលបង្រៀន
- ការបង្រៀនជាលក្ខណៈបុគ្គលមានសារៈសំខាន់ រួមទាំងមិត្តអប់រំមិត្តផងដែរ
- សិស្សអាចផ្តល់ចម្លើយតាមរយៈពាក្យសំដីជាជាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរសម្រាប់កិច្ចការសំណេររបស់ពួកគេ
- ការណែនាំជាលក្ខណៈបុគ្គលមានប្រយោជន៍សម្រាប់សិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹមអំពីការប្រើឧបករណ៍ក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ឬកុំព្យូទ័រ ដើម្បីកាត់បន្ថយការព្រួយបារម្ភរបស់កុមារ។

វិធីសាស្ត្របង្រៀនសិស្សពិបាកសិក្សាមុខវិជ្ជា

- ចែកជូនឯកសារ ឬមេរៀនសម្រាប់អានឱ្យបានច្បាស់លាស់មុនពេលចាប់ផ្តើមបង្រៀនដើម្បីឱ្យសិស្សបានអានជាមុន
- ផ្តល់ការណែនាំដល់សិស្សអាននូវចំណុចសំខាន់ៗនៃឯកសារ ឬរៀនប្រសើរជាជាងការអានអត្ថបទទាំងស្រុង
- គ្រូត្រូវណែនាំ ឬពន្យល់សិស្សឱ្យបានច្បាស់អំពីនីតិវិធី និងជំហាននីមួយៗ តាមរយៈការនិយាយ និងការសរសេរ ឧទាហរណ៍នៅពេលធ្វើលំហាត់នៅក្នុងបន្ទប់ពិសោធន៍ ឬធ្វើកិច្ចការនៅក្នុងកុំព្យូទ័រ
- សិស្សអាចទទួលផលប្រយោជន៍ច្រើនពីការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាជំនួយ
- ប្រើប្រាស់ការពិពណ៌នាជាពាក្យសម្តីឱ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបានដើម្បីបំពេញបន្ថែមទៅលើខ្លឹមសារឯកសារ ឬមេរៀនដែលបានបង្ហាញនៅលើក្តារខៀន ឬផ្ទាំងរូបភាព។ សិស្សលំបាកក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជា តែងចូលចិត្តរៀនតាមរយៈការស្តាប់
- បង្ហាញព័ត៌មានទៅតាមទម្រង់ផ្សេងៗដូចជាឯកសារ សន្លឹកកិច្ចការ ផ្ទាំងរូបភាព វីដេអូ ដើម្បីឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងរបៀបនៃការរៀនខុសៗគ្នារបស់កុមារ
- ពន្យល់សារឡើងវិញពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់សិស្សពិបាកក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជាដែលគ្រូត្រូវតែរំឭក និងណែនាំពីចំណុចសំខាន់ៗតាមមធ្យោបាយផ្សេងៗ
- បង្រៀនបំប៉នបន្ថែម ជាតម្រូវការចាំបាច់របស់កុមារពិបាកក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជា
- សិស្សពិបាកក្នុងការសិក្សាមុខវិជ្ជាអាចផ្តល់ចម្លើយតាមរយៈពាក្យសំដីជាជាងលាយលក្ខណ៍អក្សរសម្រាប់កិច្ចការសំណេររបស់ពួកគេ
- កុំធ្វើឱ្យសិស្សមានការបារម្ភពីការធ្វើខុសឆ្គង ការសួរសំណួរ ឬការធ្វើកិច្ចការ ជាដើម

- ណែនាំជាលក្ខណៈបុគ្គលមានប្រយោជន៍សម្រាប់សិស្សពិបាកសិក្សាមុខវិជ្ជាអំពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ឬកុំព្យូទ័រ ដើម្បីកាត់បន្ថយការព្រួយបារម្ភរបស់កុមារ

វិធីសាស្ត្របង្រៀនកុមារអូទីស្សឹម

- **កុមារអូទីស្សឹមត្រូវការធ្វើកិច្ចការដែលជាទម្លាប់ដដែលៗ និងមានរបៀបរៀបរយតាមលំដាប់លំដោយ៖** កិច្ចការដែលជាទម្លាប់ដដែលៗ និងមានរបៀបរៀបរយតាមលំដាប់លំដោយប្រៀប បីដូចជាកញ្ចក់មួយសម្រាប់កុមារអូទីស្សឹមដែលមានបញ្ហាពិបាកក្នុងការមើល ឬហាក់បីដូចជា ឧបករណ៍ជំនួយស្ដាប់សម្រាប់កុមារអូទីស្សឹមដែលមានបញ្ហាខ្សោយក្នុងការស្ដាប់ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់នៅពេលដែលបរិស្ថានសិក្សា និងរបៀបបង្រៀនមានការរៀបចំ និងស៊ីសង្វាក់គ្នាល្អធ្វើឱ្យការសិក្សារបស់កុមារកាន់តែប្រសើរ
- **ការរៀបចំតាមលំដាប់លំដោយនៃពេលវេលាសម្រាប់កុមារអូទីស្សឹម៖**
  - កាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃគឺជាឧបករណ៍មួយសម្រាប់ការរៀបចំពេលវេលាសម្រាប់កុមារអូទីស្សឹម
  - គ្រូបង្រៀនត្រូវមានកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួននៅលើក្ដារខៀន ប៉ុន្តែវាមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេសម្រាប់ជួយកុមារអូទីស្សឹម
  - កុមារទាំងនេះភាគច្រើនទាមទារឱ្យមានកម្មវិធីប្រចាំថ្ងៃផ្ទាល់ខ្លួនដោយមានលក្ខណៈលម្អិត
  - ជាទូទៅពួកគេត្រូវការការវិភាគខ្លីៗសម្រាប់រយៈពេលជាក់លាក់
- **ការរៀបចំទីកន្លែងសម្រាប់កុមារអូទីស្សឹម៖**
  - កុមារអូទីស្សឹមអាចរៀនបានប្រសើរនៅក្នុងថ្នាក់ដែលមានការរៀបចំតុបតែង និងកំណត់ទីកន្លែងឱ្យបានច្បាស់លាស់ដោយបិតសញ្ញាសម្គាល់លើគ្រឿងសង្ហារឹម សម្ភារៈ និងកម្រាល
  - គ្រូត្រូវរៀបចំឱ្យមានកន្លែងសម្រាប់សិស្សធ្វើកិច្ចការជាបុគ្គល ដៃគូ និងក្រុម
  - គ្រូត្រូវរៀបចំកិច្ចការសិស្សដាក់តាមប្រភេទ និងទីកន្លែងដាច់ពីគ្នាចំពោះកិច្ចការដែលត្រូវធ្វើ និងកិច្ចការដែលបានធ្វើរួចហើយ
- **រៀបចំកុមារអូទីស្សឹមឱ្យផ្លាស់ប្ដូរទម្លាប់ប្រចាំថ្ងៃ ទោះបីជាការរៀបចំថ្នាក់រៀនភាគច្រើនពុំមានការផ្លាស់ប្ដូរក៏ដោយ ក៏ប៉ុន្តែកាលវិភាគត្រូវតែមានការផ្លាស់ប្ដូរជានិច្ច**
- **គ្រូត្រូវគិតពីព្រឹត្តិការណ៍ទាំងអស់ដែលអាចកើតមាន ហើយដែលអាចប៉ះពាល់ទៅលើសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ឧទាហរណ៍៖ ការប្រមូលផ្ដុំគ្នា និងការប្រកាសអាសន្នពេលមានអគ្គីភ័យ វាតែងតែបង្កឱ្យមានភាពភ័យខ្លាចសម្រាប់កុមារអូទីស្សឹម**
- **ប្រើប្រាស់កាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ ឬការបង្កើតជាសាច់រឿងនិទានបែបសង្គមអាចមានប្រយោជន៍ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពភ័យខ្លាចរបស់កុមារអូទីស្សឹម**
- **កុមារអូទីស្សឹមមានការលំបាកក្នុងការយល់ភាសា៖**
  - ការលំបាកផ្នែកភាសាគឺជាសញ្ញាសម្គាល់របស់កុមារអូទីស្សឹម
  - កុមារអូទីស្សឹមមានការលំបាកក្នុងការយល់ពាក្យពេចន៍ដែលវែង
  - គ្រូផ្ដល់ការណែនាំមួយ ឬពីរចំណុចម្ដងច្បាស់ៗ និងសាមញ្ញ
  - កុមារលំបាកខ្លាំង បើសិនជាគ្រូផ្ដល់ការណែនាំច្រើនដងក្នុងពេលតែមួយ

- ជាធម្មតា បរិមាណព័ត៌មានដែលគេអាចវិភាគបានមានលក្ខណៈខុសគ្នាពីកុមារម្នាក់ទៅកុមារម្នាក់ទៀត ប៉ុន្តែចូរចងចាំថាកុមារអូទីស្សឹមមានការលំបាកក្នុងការវិភាគភាសានិយាយ

- **កុមារអូទីស្សឹមប្រើចក្ខុវិញ្ញាណក្នុងការយល់ភាសា៖**
  - ទោះបីជាផ្នែកភាសារបស់ខួរក្បាលទទួលរងផលប៉ះពាល់ក៏ដោយ ក៏ផ្នែកចក្ខុវិញ្ញាណនៅធម្មតា ឬមានករណីជាច្រើនអាចមានការលូតលាស់ល្អទៀតផង
  - កុមារអូទីស្សឹមវិភាគព័ត៌មានតាមរយៈចក្ខុវិញ្ញាណបានល្អប្រសើរជាងតាមការនិយាយផ្ទាល់មាត់
  - ខ្លឹមសារព័ត៌មានត្រូវអមជាមួយការបង្ហាញដោយរូបភាព
- **កុមារអូទីស្សឹមមានការលំបាកក្នុងការយល់ភាសាសញ្ញា៖**
  - គ្រូបង្រៀនត្រូវដឹងពីការអនុញ្ញាត ឬមិនអនុញ្ញាតនៅពេលដែលថ្នាក់រៀនមានការឡូឡាខ្លាំងពេក
  - គ្រូចាំថា សិស្សអូទីស្សឹមទំនងជាមិនយល់ពីការក្រឡេកមើលរបស់គ្រូក្នុងន័យចង់ឱ្យសិស្សរក្សាភាពស្ងៀមស្ងាត់
  - ក្នុងពេលដែលសិស្សផ្សេងយល់ និងឈប់ជជែកគ្នា កុមារអូទីស្សឹមនៅតែបន្តជជែកគ្នា ហើយពេលនោះពួកគេនឹងមានការងឿងឆ្ងល់ថាហេតុអ្វីបានជាពួកគេមានបញ្ហា
  - គ្រូចាំបាច់ត្រូវនិយាយត្រង់ៗប្រាប់កុមារអំពីអ្វីដែលគ្រូចង់ឱ្យគេធ្វើ
- **កុមារអូទីស្សឹមមានការពិបាកក្នុងការយល់ទំនាក់ទំនងសង្គមមនុស្ស៖**
  - ពិបាកយល់ពីគំនិតមនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀត
  - ពួកគេប្រហែលជាមិនយល់ថាតើយោបល់ ឬសកម្មភាពអាចប៉ះពាល់ទៅលើអារម្មណ៍របស់អ្នកដទៃយ៉ាងដូចម្ដេចទេ
  - បង្រៀនបំណិនផ្នែកសង្គមដល់កុមារអូទីស្សឹម ដូចជា ការស្វាគមន៍ ការប្តូរវេនរង់ចាំ និងការចែករំលែកគំនិតយោបល់ជាដើម
- **កុមារអូទីស្សឹមជាទូទៅត្រូវគោរពច្បាប់ទម្លាប់៖**
  - សិស្សអូទីស្សឹមដែលមានសមត្ថភាពខ្ពស់ ជាធម្មតាគ្រូតែងតាំងជាប្រធានថ្នាក់ព្រោះគេជាគំរូល្អក្នុងការពង្រឹងច្បាប់ទម្លាប់ ឬវិន័យដែលតែងតែអនុវត្តតាមជារឿយៗ
  - បើមិនមានការគោរពច្បាប់ទម្លាប់ទេនឹងបង្កឱ្យមានជម្លោះជាមួយមិត្តភក្តិដោយសារកុមារអូទីស្សឹមជាមនុស្សពូកែទូលពិត (និយាយរអេចរអូច ឬរាយការណ៍)
- **កុមារអូទីស្សឹមជាច្រើនមានបញ្ហាទាក់ទងនឹងញាណ៖**
  - កុមារអូទីស្សឹមជាច្រើនធាប់មានរំញោចទាក់ទងនឹងការប៉ះ ការមើល ឬការស្តាប់សំឡេង
  - ពួកគេប្រហែលជាធាប់បានរំញោច (លើសញ្ញាណ) ចំពោះពន្លឺនៅក្នុងបន្ទប់រៀន ឬកន្លែងផ្សេងៗនៅក្នុងសាលារៀន
  - ញាណដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាខាងលើអាចមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរខ្លាំងដែលបណ្ដាលឱ្យកុមាររគេចេញពីស្ថានភាពទាំងនោះ ឬអាចនឹងបង្កឱ្យមានអាកប្បកិរិយាមិនល្អកាន់តែខ្លាំងឡើងថែមទៀត

- ការព្យាបាលដោយឱ្យកុមារអូទីស្សឹមធ្វើសកម្មភាពនៅក្នុងសាលារៀនអាចមានប្រយោជន៍ក្នុងការកំណត់ពីគន្លឹះនានាដែលទាក់ទងនឹងញាណរបស់ពួកគេ
    - ឪពុកម្តាយរបស់កុមារអាចផ្តល់នូវព័ត៌មានសំខាន់ៗ ថាតើកូនរបស់ខ្លួនមានការយល់ឃើញដូចម្តេចចំពោះបរិស្ថានជាក់លាក់នានា
- **កុមារអូទីស្សឹមផ្តោតលើចំណុចលម្អិតជាជាងចំណុចរួម៖**
    - កុមារអូទីស្សឹមមានទំនោរផ្តោតទៅលើចំណុចលម្អិតជាក់លាក់ជាជាងទៅលើរូបភាពធំទូលាយ ឧទាហរណ៍ ការពិភាក្សាពីគំនិតសំខាន់ៗរបស់សាច់រឿង វាមានការលំបាកសម្រាប់កុមារ
    - នៅពេលបង្រៀនអក្សរ ឬពាក្យ គឺគ្រាន់តែប្រើបណ្ណអក្សរ ឬបណ្ណពាក្យធម្មតាដោយមិនចាំបាច់មានស៊ុមក្បាច់ក្បូររចនាព័ទ្ធជុំវិញទេ
- **កុមារអូទីស្សឹមមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការវិភាគព័ត៌មានទូទៅ៖**
    - បំណិនក្នុងការរៀនសូត្រនៅក្នុងស្ថានភាពមួយមិនទំនងជាអាចអនុវត្តបាន ដូចនេះគ្រូត្រូវបង្រៀនបំណិនច្រើនដែលអាចយកទៅអនុវត្តបាន ដូចជាបំណិនសង្គម ភាសា និងការសិក្សា
- **គ្រូវគិត និងនិយាយត្រង់ៗចំពោះកុមារអូទីស្សឹម៖**
    - ភាសាប្រៀបធៀបដូចជា "ភ្លៀងដូចគេចាក់ទឹក" គឺមិនអាចស្តាប់យល់ទេសម្រាប់កុមារអូទីស្សឹម ដូចនេះគ្រូចាំបាច់ត្រូវបង្រៀនកុមារពីន័យត្រង់របស់ប្រយោគដែលមិត្តរួមថ្នាក់ និងគ្រូប្រើប្រាស់ជាទូទៅដូចជា "ភ្លៀងដូចគេចាក់ទឹក" ទៅជា "ភ្លៀងខ្លាំង" វិញ
- **កុមារអូទីស្សឹមជាទូទៅគឺជាជនរងគ្រោះតាមរយៈការសម្លុតធ្វើបាបពីកុមារដទៃដើម្បីជាការលេងសើចសប្បាយ**
- **កុមារអូទីស្សឹមគឺជាកុមារដែលមានលក្ខណៈពិសេស និងអស្ចារ្យ៖**
    - កុមារអូទីស្សឹមគឺជាប្រភេទកុមារតែមួយគត់ដែលគិត និងយល់ឃើញថាពិភពលោកមានលក្ខណៈដាច់ដោយឡែកជាងកុមារភាគច្រើន

គោលការណ៍គ្រឹះទាំង៤ ដែលគ្រូបង្រៀនត្រូវចងចាំ

ពីងាយទៅពិបាក	ការចាប់ផ្តើមពីជំហានមួយដែលនាំកុមារឆ្ពោះទៅរកភាពជោគជ័យ គឺការលើកទឹកចិត្តឱ្យកុមារខំប្រឹងរៀនបន្ថែមទៀត។ គ្រូបង្រៀនត្រូវជៀសវាងការកំណត់គោលដៅខ្ពស់ពេកសម្រាប់កុមារ។ នៅពេលដែលកុមាររៀនពីជំហានសាមញ្ញៗ ហើយត្រូវណែនាំពី ជំហានដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ ឬពិបាកៗ បន្តិចម្តងៗ។ ឧទាហរណ៍ នៅពេលបង្រៀន ពីរបៀបដុសធ្មេញ ត្រូវចាប់ផ្តើមពីធ្មេញមុខហើយបន្តយឺតៗទៅធ្មេញនៅផ្នែកម្ខាងទៀត និងបន្ទាប់មកទៅធ្មេញផ្នែកខាងក្នុង។
ពីអ្វីដែលដឹងទៅអ្វីដែលមិនធ្លាប់ដឹង	ចំណេះដឹងមានស្រាប់របស់កុមារជាចំណុចចាប់ផ្តើមសម្រាប់ការបង្រៀនបំណិនផ្សេងៗ ឧទាហណ៍ គ្រូបង្រៀនត្រូវបង្រៀនកុមារ ឱ្យអានពាក្យ "ឆ្កែ" ត្រូវចាប់ផ្តើមដោយការសម្គាល់រូបភាពរបស់សត្វឆ្កែដោយផ្ទួរផ្គងជាមួយពាក្យ "ឆ្កែ" ហើយបន្ទាប់មកឱ្យមានកុមាររកពាក្យដែលសរសេរថា "ឆ្កែ" ដោយធ្វើការជ្រើសរើសក្នុងចំណោមពាក្យពីរ និងច្រើនជាងពីរ។
ពីរូបីទៅអរូបី	កុមារមានការលំបាកក្នុងការធ្វើតាមគោលគំនិតអរូបី។ ការបង្រៀនត្រូវមានឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងអមជាមួយ។ ឧទាហរណ៍ដើម្បីឱ្យកុមារយល់ពីគោលគំនិតរបស់ "ថ្ងៃអាទិត្យ" ដែលមានលក្ខណៈអរូបី សូមភ្ជាប់ជាមួយសកម្មភាពផ្សេងៗដែលគេធ្វើនៅថ្ងៃអាទិត្យ ដូចជា "ប៉ាមិនទៅធ្វើការទេ" ដូច្នេះកូននឹងមិនចាំបាច់ទៅសាលារៀនដែរ។
ពីចំណុចរួមទៅជាចំណុចជាក់លាក់	គោលគំនិតនៃការបង្រៀន គ្រូត្រូវតែណែនាំជារួមសិន។ ឧទាហរណ៍មុនពេលបង្រៀនពីផ្នែកផ្សេងៗនៃរាងកាយរបស់មនុស្ស គ្រូបង្រៀនត្រូវណែនាំពីរាងកាយទាំងមូលជាមុនសិន "នេះគឺជាមនុស្ស" "នេះគឺជាភ្នែករបស់គាត់"។ល។ ដូចគ្នានេះដែរគ្រូបង្រៀនត្រូវតែបង្ហាញពាក្យទាំងមូលសិនមុនពេលបង្ហាញអក្សរផ្សេងៗ ដែលផ្សំបានជាពាក្យដែលត្រូវបង្រៀន (ករណីបង្រៀនអំពីវាក្យសព្ទ ការញែកព្យាង្គ និងសូររបស់ពាក្យ)។

៩.៨ ការផលិតសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន

សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ដែលអាចជួយដោះស្រាយលើតម្រូវការសិក្សាពិសេសស្របតាមកម្រិតពិការភាពរបស់សិស្ស។ ដើម្បីជាជំនួយដល់ប្រសិទ្ធភាពនៃកាបង្រៀន និងរៀនសម្រាប់សិស្សមានពិការភាព លោកគ្រូអ្នកគ្រូក៏ត្រូវចេះផលិតសម្ភារៈងាយៗផងដែរ ហើយវិធីដ៏ល្អបំផុតក្នុងការអភិវឌ្ឍសម្ភារៈបង្រៀនគឺត្រូវចាប់ផ្តើមដោយការពិនិត្យមើលផែនការបណ្តុះបណ្តាល និងធនធានដែលមានស្រាប់ដូចជា សៀវភៅការងារ សៀវភៅណែនាំ បណ្តុះបណ្តាល បណ្តុំរូបភាពផ្អែកលើមេរៀនជាក់ស្តែងជាក្រដាស ឬនៅក្នុងកុំព្យូទ័រ ឬប្រព័ន្ធអនឡាញក្តី និងជំនួយផ្នែកសោតទស្សន៍។

សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន

ពិបាកក្នុងការមើល	ពិបាកក្នុងការស្ដាប់	ពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម
• រូបភាពផុសសម្រាប់សិស្សប៉ះស្ទាប • អក្សរប្រៃយ៍បិទលើរូបភាព • សម្រាប់សិស្សខ្សោយគំហើញមានពណ៌ឆ្អាស់ (ខៀវ លឿង ក្រហម) • វត្ថុពិតជាក់ស្ដែង (ឆ្នាំង ចាន កែវ) • រូបតំណាងសត្វ រុក្ខជាតិ បន្លែ និងផ្លែឈើជាដើម	• សម្ភារៈរូបី (វត្ថុជាក់ស្ដែង) • សម្ភារៈពាក់កណ្ដាលរូបីមានរូបភាពតំណាងសត្វ រុក្ខជាតិ និងបន្លែផ្លែឈើជាដើម • សម្ភារៈរូបី មានបណ្ណពាក្យ បណ្ណលេខ និងបណ្ណល្បះ	• កាលវិភាគរូបភាពអំពីសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ • បណ្ណរូបភាព • បណ្ណព្យញ្ជនៈ • បណ្ណស្រៈ

៩.៦ ការប្រើប្រាស់សម្ភារៈការបង្រៀន និងរៀនតាមប្រព័ន្ធឌីជីថល

ការបង្រៀនសិស្សតម្រូវឱ្យប្រើប្រាស់សម្ភារៈបង្រៀនដើម្បីបំពេញតម្រូវការរៀនសូត្ររបស់ពួកគេ ព្រោះសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀនអាចផ្ដល់ជាបទពិសោធន៍ដ៏មានអត្ថន័យ និងឱ្យសិស្សរៀនបានល្អបំផុតតាមរយៈការយល់ដឹងដោយផ្ទាល់អំពីអ្វីមួយ ហើយមិនមែនគ្រាន់តែជាការពន្យល់ដោយពាក្យសំដី ឬភាសាសញ្ញាប៉ុណ្ណោះទេ។

- គ្រូបង្រៀនប្រើកម្រងវីដេអូមេរៀនបន្ស៊ីគ្នាទៅនឹងចំណងជើងមេរៀន
- គ្រូបង្រៀនប្រើប្រាស់រូបភាព ឬសញ្ញាសម្គាល់ណាដូចជាបណ្ណពាក្យ បណ្ណស្រៈ និងបណ្ណរូបភាព ដែលមាននៅក្នុងទូរស័ព្ទ ឬថាប់ប្លែត
- គ្រូបង្រៀនអាចប្រើម៉ាស៊ីនស្កេនឆ្លាតវៃសម្រាប់ជំនួយដល់ការរៀនអាន
- គ្រូបង្រៀនលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើឧបករណ៍ពង្រីកទំព័រ

សម្ភារៈឌីជីថល

សិស្សពិបាកក្នុងការមើល	សិស្សពិបាកក្នុងការស្ដាប់	សិស្សពិការសតិបញ្ញា និងអូទីស្សឹម
• ខ្សែអាត់សំឡេង • ម៉ាស៊ីនបោះពុម្ពអក្សរប្រៃយ៍ • កុំព្យូទ័រកម្មវិធី Jaw សម្រាប់សិស្សពិការភ្នែក • ម៉ាស៊ីនពង្រីកអក្សរ • ទូរស័ព្ទ/ថាប់ប្លែត/ទូរទស្សន៍ ឆ្លាតវៃ • អង្គចងចាំសម្រាប់ផ្ទុកឯកសារសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន	• ទូរស័ព្ទ/ថាប់ប្លែត/ទូរទស្សន៍ ឆ្លាតវៃ • ស្លាយបញ្ចាំងរូបភាព និងខ្សែវីដេអូ • អង្គចងចាំសម្រាប់ផ្ទុកឯកសារសម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន	• ទូរស័ព្ទ/ថាប់ប្លែត/ទូរទស្សន៍ឆ្លាតវៃ

មេរៀនទី១០៖ តេស្តវាយតម្លៃការសិក្សា

វត្ថុបំណង

ក្នុងមេរៀននេះ បង្ហាញអំពីកំណត់ត្រាភាពខុសគ្នាក្នុងកម្រងភារកិច្ចអនុរក្សតេស្ត និងប្រាប់អំពីខ្លឹមសារដែលមានក្នុងឧបករណ៍តេស្តវង្វាយតម្លៃអំណាន។

ខ្លឹមសារ

១០.១ តេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់

នីតិវិធីនៃការអនុវត្តតេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់ ដែលជាមូលដ្ឋានក្នុងការកែលម្អការបង្រៀន និងរៀនទាន់ពេលវេលា នៅកម្រិតបឋមសិក្សា តាមគ្រឹះស្ថានសិក្សាអប់រំពិសេសសាធារណៈ ដូចខាងក្រោម៖

- គាំទ្រ និងជំរុញការអនុវត្តតេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់ ប្រចាំខែ ត្រីមាស និងឆមាស ឱ្យបានទៀងទាត់
- ផ្សព្វផ្សាយផែនការធ្វើតេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងទូលំទូលាយ
- ប្រើប្រាស់ថវិកាដំណើរការសាសារៀន ដើម្បីជួយគាំទ្រដល់ការរៀបចំអនុវត្ត និងគ្រប់គ្រងដំណើរការតេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់
- រៀបចំសន្លឹកកិច្ចការ និងឧបករណ៍តេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់ ឱ្យបានរួចរាល់មុនថ្ងៃធ្វើតេស្ត
- អនុវត្តតេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់ ទៅតាមការណែនាំដែលមាននៅក្នុងឧបករណ៍តេស្តវង្វាយតម្លៃដោយត្រូវធ្វើតេស្តសិស្សម្តងម្នាក់ៗក្នុង រយៈពេលចន្លោះ៣០ ទៅ៤០នាទី
- វិភាគលទ្ធផលតេស្ត តាមកិច្ចការវងនីមួយៗរបស់សិស្សម្នាក់ៗ តាមកម្រិតថ្នាក់
- បូកសរុប និងផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលតេស្តវង្វាយតម្លៃ នៅរាល់ការប្រជុំប្រចាំខែ
- ប្រើប្រាស់លទ្ធផលតេស្តវង្វាយតម្លៃ ជាមូលដ្ឋានដើម្បីកែលម្អការបង្រៀន និងរៀន និងរៀបចំផែនការសាលារៀន
- រៀបចំ ចងក្រង រក្សាទុកឯកសារ និងលទ្ធផលនៃតេស្តវង្វាយតម្លៃប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស ដើម្បីទុកជាភស្តុតាងក្នុងការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ
- ពិភាក្សាជាមួយមាតាបិតា និងគ្រូពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីកៀរគរធនធាន សម្ភារៈ និងថវិកាបន្ថែម សម្រាប់គាំទ្រដំណើរការតេស្តវង្វាយតម្លៃ និងរៀបចំផែនការសកម្មភាពអន្តរាគមន៍ជួយសិស្ស ជាពិសេសសិស្សរៀនយឺត
- ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មឧបករណ៍តេស្តវង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់ ស្របតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងឱ្យឆ្លើយតបនឹងការអប់រំបរិយាបន្ន។

១០.២ កិច្ចការរងតេស្តរង្វាយតម្លៃអំណានថ្នាក់ដំបូងតាមដំណាក់

ថ្នាក់មត្តេយ្យកម្រិតខ្ពស់	ថ្នាក់ទី១	ថ្នាក់ទី២	ថ្នាក់ទី៣
កិច្ចការរងទី១៖ ការប្រាប់ពាក្យភាសាសញ្ញាដែលធ្លាប់ស្គាល់ (មិនកំណត់ម៉ោង) ១០វិនាទីធ្វើសញ្ញាបន្តទៀត	**កិច្ចការរងទី១៖ ការប្រាប់ពាក្យភាសាសញ្ញាដែលធ្លាប់ស្គាល់** (មិនកំណត់ម៉ោង) ប្រសិនកុមារមិនអាចប្រាប់បានឈ្មោះសត្វ ឬសកម្មភាពដំបូងក្នុងរយៈពេល១០វិនាទី អ្នកអាចឱ្យតម្រុយម្តង ដោយធ្វើសញ្ញា **មានទៀតទេ?**	**កិច្ចការរងទី១៖ ការប្រាប់ពាក្យភាសាសញ្ញាដែលធ្លាប់ស្គាល់** (មិនកំណត់ម៉ោង) ប្រសិនកុមារមិនអាចប្រាប់បាន ឈ្មោះ ផ្លែឈើ ឬសកម្មភាពដំបូង ក្នុងរយៈពេល១០ វិនាទី អ្នកអាចឱ្យតម្រុយម្តង ដោយធ្វើសញ្ញា **មានទៀតទេ?**	**កិច្ចការរងទី១៖ ការប្រាប់ពាក្យភាសាសញ្ញាដែលធ្លាប់ស្គាល់** (មិនកំណត់ម៉ោង) ប្រសិនកុមារមិនអាចប្រាប់បាន ឈ្មោះអាហារចូលចិត្ត ឬសកម្មភាពដំបូងក្នុងរយៈពេល១០វិនាទី អ្នកអាចឱ្យតម្រុយម្តង ដោយធ្វើសញ្ញា **មានទៀតទេ?**
កិច្ចការរងទី២៖ ការកំណត់ពាក្យភាសាសញ្ញាតំណាងរូបភាព (៤៥វិនាទី)១៥វិនាទីធ្វើសញ្ញាបន្តទៀត • ៣ពាក្យជាភាសាសញ្ញា	**កិច្ចការរងទី២៖ ការកំណត់ពាក្យភាសាសញ្ញាតំណាងរូបភាព** (៦០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សមិនអាចឆ្លើយបានក្នុងរយៈពេល១០វិនាទី បន្ទាប់ពីអនុរក្សតេស្តធ្វើសញ្ញាបង្ហាញពាក្យនីមួយៗរួចរាល់ អនុរក្សតេស្តត្រូវបើករូបភាពបន្ទាប់ក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ • ៥ពាក្យជាភាសាសញ្ញា	**កិច្ចការរងទី២៖ ការកំណត់ពាក្យភាសាសញ្ញាតំណាងរូបភាព** (៨០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្ស មិនអាចឆ្លើយបានក្នុងរយៈពេល៥វិនាទីបន្ទាប់ពីអនុរក្សតេស្តធ្វើសញ្ញាបង្ហាញពាក្យនីមួយៗរួចរាល់ អនុរក្សតេស្តត្រូវបើករូបភាពបន្ទាប់ក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ • ៨ពាក្យជាភាសាសញ្ញា	**កិច្ចការរងទី២៖ ការកំណត់ពាក្យភាសាសញ្ញាតំណាងរូបភាព** (១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សមិនអាចឆ្លើយបានក្នុងរយៈពេល៥វិនាទី បន្ទាប់ពីអនុរក្សតេស្តធ្វើសញ្ញាបង្ហាញពាក្យនីមួយៗរួចរាល់ អនុរក្សតេស្តត្រូវបើករូបភាពបន្ទាប់ក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ • ១០ពាក្យជាភាសាសញ្ញា
កិច្ចការរងទី៣៖ ការកំណត់រូបភាពជាពាក្យភាសាសញ្ញា (មិនកំណត់ម៉ោង) ១០វិនាទី ចង្អុលរូបភាពនីមួយៗ • ៥ រូបភាព	**កិច្ចការរងទី៣៖ ការកំណត់រូបភាពជាពាក្យភាសាសញ្ញា** (មិនកំណត់ម៉ោង) ប្រសិនបើសិស្សមិនអាចធ្វើសញ្ញាបានក្នុងរយៈពេល១០វិនាទី បន្ទាប់ពីអនុរក្សតេស្តចង្អុលរូបភាពនីមួយៗរួចរាល់ អនុរក្សតេស្តត្រូវចង្អុលរូបភាពបន្ទាប់ក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ • ១០ រូបភាព	**កិច្ចការរងទី៣៖ ការកំណត់រូបភាពជាពាក្យភាសាសញ្ញា** (មិនកំណត់ម៉ោង) ប្រសិនបើសិស្សមិនអាចធ្វើសញ្ញាបានក្នុងរយៈពេល១០វិនាទី បន្ទាប់ពីអនុរក្សតេស្តចង្អុលរូបភាពនីមួយៗរួចរាល់ អនុរក្សតេស្តត្រូវចង្អុលរូបភាពបន្ទាប់ក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ • ១០ រូបភាព	**កិច្ចការរងទី៣៖ ការកំណត់រូបភាពជាពាក្យភាសាសញ្ញា** (មិនកំណត់ម៉ោង) ប្រសិនបើសិស្សមិនអាចធ្វើសញ្ញាបានក្នុងរយៈពេល១០វិនាទី បន្ទាប់ពីអនុរក្សតេស្តចង្អុលរូបភាពនីមួយៗរួចរាល់ អនុរក្សតេស្តត្រូវចង្អុលរូបភាពបន្ទាប់ ក្នុងសន្លឹកកិច្ចការ • ១០ រូបភាព

កិច្ចការរងទី៤៖ ការអានយល់ន័យ មិនកំណត់ម៉ោង ស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ ក្នុងរយៈពេល ១០ វិនាទីនៅសំណួរ	**កិច្ចការរងទី៤៖ ការអានយល់ន័យ** មិនកំណត់ម៉ោង ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ក្នុងរយពេល ១០វិនាទី ចំពោះសំណួរណាមួយដែលអនុរក្សតេស្ត អាចធ្វើសញ្ញាសំណួរឡើងវិញ (បានតែម្តងគត់ក្នុងមួយសំណួរ)	**កិច្ចការរងទី៤៖ ការអានយល់ន័យ** មិនកំណត់ម៉ោង ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ក្នុងរយៈពេល ១០វិនាទីនៅសំណួរណាមួយដែលអនុរក្សតេស្ស អាចធ្វើសញ្ញាសំណួរឡើងវិញ (បានតែម្តងគត់ក្នុងមួយសំណួរ)	**កិច្ចការរងទី៤៖ ការអានយល់ន័យ** មិនកំណត់ម៉ោង ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ក្នុងរយៈពេល ១០វិនាទីនៅសំណួរណាមួយដែលអនុរក្សតេស្ស អាចធ្វើសញ្ញាសំណួរឡើងវិញ (បានតែម្តងគត់ក្នុងមួយសំណួរ)
កិច្ចការរងទី៥៖ ការកំណត់ឈ្មោះតួអក្សរ កិច្ចការរងទី៥.១.៖ ការកំណត់ឈ្មោះតួព្យញ្ជនៈ ⏱ មិនកំណត់ម៉ោង ក្នុងរយៈពេល ៨ វិនាទីសូមចង្អុលតួអក្សរបន្ទាប់ • ១០ (ព្យញ្ជនៈ)	**កិច្ចការរងទី៥៖ ការកំណត់ឈ្មោះតួអក្សរ** កិច្ចការរងទី៥.១.៖ ការកំណត់ឈ្មោះតួព្យញ្ជនៈ ⏱(១៤៥វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅតួអក្សរណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥វិនាទីសូមចង្អុលតួអក្សរបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា "**ទៅមុខទៀត**" • ២៩ (ព្យញ្ជនៈ)	**កិច្ចការរងទី៥៖ ការកំណត់ឈ្មោះតួអក្សរ** កិច្ចការរងទី៥.១៖ ការកំណត់ឈ្មោះព្យញ្ជនៈ ⏱(១៤៥ វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅតួអក្សរណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥ វិនាទីសូមចង្អុលតួអក្សរបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា "ទៅមុខទៀត" • ២៩ (ព្យញ្ជនៈ)	**កិច្ចការរងទី៥៖ ការកំណត់ឈ្មោះតួអក្សរ** កិច្ចការរង ទី៥.១៖ ការកំណត់ឈ្មោះព្យញ្ជនៈ ⏱(១៦៥វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅតួអក្សរណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥វិនាទីសូមចង្អុលតួអក្សរបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា "**ទៅមុខទៀត**" • ៣៣ (ព្យញ្ជនៈ)
កិច្ចការរងទី៥.២៖ ការកំណត់ឈ្មោះស្រៈនិស្ស័យ ⏱ មិនកំណត់ម៉ោង ក្នុងរយៈពេល ៨ វិនាទីសូមចង្អុលតួអក្សរបន្ទាប់ • ៥ស្រៈ	កិច្ចការរងទី៥.២៖ ការកំណត់ឈ្មោះជើងព្យញ្ជនៈ ⏱(១៣៥វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅជើងព្យញ្ជនៈណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥ វិនាទីសូមចង្អុលជើងព្យញ្ជនៈបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា "ទៅមុខទៀត" • ២៧ ជើងព្យញ្ជនៈ	កិច្ចការរងទី៥.២៖ ការកំណត់ឈ្មោះជើងព្យញ្ជនៈ ⏱(១៣៥វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅជើងព្យញ្ជនៈណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥ វិនាទីសូមចង្អុលជើងព្យញ្ជនៈបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា "ទៅមុខទៀត" • ២៧ ជើងព្យញ្ជនៈ	កិច្ចការរងទី៥.២៖ ការកំណត់ឈ្មោះជើងព្យញ្ជនៈ ⏱(១៣៥វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ ស្ទើរ ឬឈប់នៅជើងព្យញ្ជនៈណាមួយ ក្នុងរយៈពេល៥វិនាទីសូមចង្អុលជើងព្យញ្ជនៈបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា "ទៅមុខទៀត" • ២៧ ជើងព្យញ្ជនៈ
	កិច្ចការរងទី៥.៣៖ ការកំណត់ឈ្មោះស្រៈនិស្ស័យ ⏱(១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅស្រៈនិស្ស័យណាមួយ ក្នុង	កិច្ចការរងទី៥.៣ ៖ ការកំណត់ឈ្មោះស្រៈនិស្ស័យ ⏱(១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅស្រៈនិស្ស័យណាមួយ ក្នុង	កិច្ចការរងទី៥.៣៖ ការកំណត់ឈ្មោះស្រៈនិស្ស័យ ⏱(១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ត្រង់ស្រៈនិស្ស័យណាមួយ

	រយៈពេល ៥ វិនាទី សូមចង្អុលស្រៈនិស្ស័យបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝ទៅមុខទៀត˝ • ២៣ស្រៈ	រយៈពេល ៥ វិនាទី សូមចង្អុល ស្រៈ និស្ស័យបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝ទៅមុខទៀត˝ • ២៣ស្រៈ	ក្នុងរយៈពេល ៥ វិនាទី សូមចង្អុល ស្រៈនិស្ស័យ បន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝ទៅមុខទៀត˝ • ២៣ស្រៈ
	កិច្ចការរងទី៥.៤៖ ការកំណត់ឈ្មោះស្រៈពេញតួ ⏱(៦៥វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ត្រង់ស្រៈពេញតួណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៨វិនាទី សូមចង្អុល ស្រៈពេញតួបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝**ទៅមុខទៀត**˝ • ៨ស្រៈពេញតួ	កិច្ចការរងទី៥.៤៖ ការកំណត់ឈ្មោះស្រៈពេញតួ ⏱(១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ត្រង់ ស្រៈពេញតួណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៨វិនាទី សូមចង្អុល ស្រៈពេញតួបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝**ទៅមុខទៀត**˝ • ១៥ស្រៈពេញតួ	កិច្ចការរងទី៥.៤៖ ការកំណត់ឈ្មោះស្រៈពេញតួ ⏱(១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ត្រង់ ស្រៈពេញតួណាមួយក្នុងរយៈពេល ៨វិនាទី សូមចង្អុល ស្រៈពេញតួបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝**ទៅមុខទៀត**˝ • ១៥ស្រៈពេញតួ
	កិច្ចការរងទី៥.៥៖ ការកំណត់ឈ្មោះសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះ ⏱(៣០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥វិនាទីសូមចង្អុលសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝**ទៅមុខទៀត**˝ • ៦សញ្ញាវណ្ណយុត្តិ	កិច្ចការរងទី៥.៥៖ ការកំណត់ឈ្មោះសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះ ⏱(៣០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥វិនាទីសូមចង្អុលសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝**ទៅមុខទៀត**˝ • ៦សញ្ញាវណ្ណយុត្តិ	កិច្ចការរងទី៥.៥៖ ការកំណត់ឈ្មោះសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះ ⏱(៣០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ៥ វិនាទីសូមចង្អុលសញ្ញាវណ្ណយុត្តិ និងបញ្ចប់ល្បះបន្ទាប់ ហើយធ្វើសញ្ញា ˝**ទៅមុខទៀត**˝ • ៨សញ្ញាវណ្ណយុត្តិ
	កិច្ចការរងទី៦៖ ការប្រកបដោយប្រើម្រាមដៃ ⏱(១៦០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ត្រង់ពាក្យណាមួយក្នុងរយៈពេល ១០ វិនាទី សូមចង្អុលពាក្យបន្ទាប់ហើយនិយាយថា «**ទៅមុខទៀត**»	**កិច្ចការរងទី៦៖ ការប្រកបដោយប្រើម្រាមដៃ** ⏱(២០០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ត្រង់ពាក្យណាមួយក្នុងរយៈពេល១០ វិនាទី សូមចង្អុលពាក្យបន្ទាប់ហើយនិយាយថា «**ទៅមុខទៀត**»	**កិច្ចការរងទី៦៖ ការប្រកបដោយប្រើម្រាមដៃ** ⏱(១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ត្រង់ពាក្យណាមួយក្នុងរយៈពេល ១០ វិនាទី សូមចង្អុលពាក្យបន្ទាប់ហើយនិយាយថា «**ទៅមុខទៀត**»

	៦.១.ពាក្យព្យញ្ជនៈផ្សំស្រៈ ៥ពាក្យ (៥០វិនាទី) ៦.២.ពាក្យប្រកប ៥ ពាក្យ (៥០វិនាទី) ៦.៣.ពាក្យផ្ញើជើង ៣ពាក្យ (៣០ វិនាទី) ៦.៤.ពាក្យព្យាង្គតម្រួត ៣ពាក្យ (៣០វិនាទី) សរុប១៦ពាក្យ	៦.១.ពាក្យព្យញ្ជនៈផ្សំស្រៈ ៥ពាក្យ (៥០វិនាទី) ៦.២.ពាក្យប្រកប ៥ ពាក្យ (៥០វិនាទី) ៦.៣.ពាក្យផ្ញើជើង ៥ពាក្យ (៥០វិនាទី) ៦.៤.ពាក្យព្យាង្គតម្រួត ៥ពាក្យ (៥០វិនាទី) សរុប២០ពាក្យ	៦.១.ពាក្យព្យញ្ជនៈផ្សំស្រៈ ៥ពាក្យ (៥០វិនាទី) ៦.២.ពាក្យប្រកប ៥ ពាក្យ (៥០វិនាទី) ៦.៣.ពាក្យផ្ញើជើង ៥ពាក្យ (៥០វិនាទី) ៦.៤.ពាក្យព្យាង្គតម្រួត ៥ពាក្យ (៥០វិនាទី) សរុប ២០ពាក្យ
	កិច្ចការវង់ទី៧៖ ការអានស្ទាត់ ⏱(១២០វិនាទី) រយៈពេល១០វិទាទីប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅពាក្យណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ១០វិនាទី សូមចង្អុលពាក្យបន្ទាប់ហើយនិយាយថា «**ទៅមុខទៀត**»	**កិច្ចការវង់ទី៧៖ ការអានស្ទាត់** ⏱(១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់នៅពាក្យណាមួយ ក្នុងរយៈពេល១០វិនាទី សូមចង្អុលពាក្យបន្ទាប់ ហើយនិយាយថា «**ទៅមុខទៀត**»	**កិច្ចការវង់ទី៧៖ ការអានស្ទាត់** ⏱(១២០វិនាទី) ប្រសិនបើសិស្សស្ទាក់ស្ទើរ ឬឈប់ត្រង់ពាក្យណាមួយ ក្នុងរយៈពេល ១០ វិនាទី សូមចង្អុលពាក្យបន្ទាប់ ហើយនិយាយថា «**ទៅមុខទៀត**»

មេរៀនទី១១៖ ផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល

ខ្លឹមសារ

វត្ថុបំណង

នៅក្នុងមេរៀននេះបង្ហាញអំពី ការស្វែងយល់ពីតម្រូវការរបស់សិស្ស និងប្រាប់អំពីការរៀបចំផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល និងការអនុវត្តផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល។

ខ្លឹមសារ

១១.១ ការស្វែងយល់អំពីតម្រូវការរបស់សិស្ស

ដើម្បីឱ្យផែនការទទួលបានជោគជ័យ គ្រូបង្រៀនគួរគប្បីចេះស្វែងយល់ និងពិពណ៌នាឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីការលំបាករបស់សិស្សដែលបានជួបប្រទះទាំងនៅផ្ទះ និងនៅសាលារៀន រួចលើកផែនការសកម្មភាពដើម្បីដោះស្រាយរាល់ការលំបាកទាំងនេះដោយរៀបចំគម្រោងពេលវេលា ទិសដៅផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងសកម្មភាពឱ្យបានជាក់លាក់ និងធ្វើការវាយតម្លៃផែនការសកម្មភាពឱ្យបានច្បាស់លាស់។

គ្រូគួរចងចាំថា ផែនការអប់រំសិស្សជាបុគ្គលជាការបំពេញបន្ថែមលើកិច្ចតែងការបង្រៀនសម្រាប់សិស្សទាំងអស់នៅក្នុងថ្នាក់រៀន។ ផែនការអប់រំសិស្សជាបុគ្គលជួយកំណត់បានអំពីវិធីជួយឱ្យបានសមស្រប តាមសមត្ថភាព និងតម្រូវការ។

១១.២ ការរៀបចំផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល

គ្រូប្រចាំថ្នាក់ គប្បីធ្វើការកំណត់អត្តសញ្ញាណសិស្ស និងប្រមូលចងក្រងព័ត៌មានទាំងនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងប្រាកដពីការលំបាកនៅក្នុងថ្នាក់រៀនចំពោះសិស្សប្រភេទនេះ ដោយត្រូវបញ្ជាក់ពីឈ្មោះ ភេទ អាយុ ប្រភេទពិការ មូលហេតុពិការ និងថ្នាក់រៀនរបស់សិស្សនោះ ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវាផ្សេងៗក្នុងករណីចាំបាច់។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គ្រូត្រូវរៀបរាប់ពីការលំបាកឱ្យច្បាស់លាស់ គឺស្រង់ចេញពីអត្តបទព័ត៌មានរបស់សិស្សនោះថាតើគេមានការលំបាកអ្វីខ្លះ ដោយមូលហេតុអ្វី ឬពិការភាពអ្វី ហើយត្រូវការសេវាអ្វី? ចំពោះកាលបរិច្ឆេទវិញជាពេលដែលយើងចាប់ផ្តើមដំណើរការផែនការអប់រំកុមារជាបុគ្គលរួមមាន ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ។

១១.៣ ការអនុវត្តផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល

គោលដៅ គឺជាចំណុចដែលយើងចង់ឱ្យកុមារនោះទៅដល់ ឬលទ្ធផលដែលគេនឹងសម្រេចបានក្រោយពីយើងបានអនុវត្តតាមគម្រោងផែនការអប់រំកុមារជាបុគ្គលនោះរួច។ ផែនការសកម្មភាពជាសកម្មភាពលម្អិតដើម្បីឱ្យសម្រេចគោលដៅខាងលើ រួមជាមួយនឹងកាលបរិច្ឆេទទៅតាមសកម្មភាពទាំងនោះ ដែលត្រូវធ្វើឱ្យសម្រេចនៅពេលណាមួយ។ រីឯការវាយតម្លៃវិញគឺជាលទ្ធផលនៃសកម្មភាពនីមួយៗចំពោះសិស្សនោះតាមរយៈពេលកំណត់ ដើម្បីឱ្យប្រាកដថាតើ មានការប្រែប្រួលអ្វីខ្លះ និងទទួលបានលទ្ធផលសិក្សាយ៉ាងណា។

ខាងក្រោមនេះ គឺជាឧទាហរណ៍អំពីរបៀបធ្វើផែនការជួយសិស្សជាបុគ្គល៖

១ - អត្តសញ្ញាណទូទៅ	
ការប្រមូលព័ត៌មាន៖	ប៊ុនធឿន អាយុ ៦ឆ្នាំ គាត់ទើបចូលរៀន ហើយគាត់អង្គុយក្រោយគេបង្អស់តែម្នាក់ឯង នៅពេលគ្រូហៅឡើងក្តារខៀនម្តងៗ គាត់តែងដើរប៉ះទង្គិចតុ និងកៅអីជារឿយៗ។

	នៅពេលចម្លងអត្ថបទពីក្តារខៀន គាត់ពិតជាមានការលំបាកជាខ្លាំងតែងតែដើរទៅមុខ និងទៅក្រោយដើម្បីចម្លងមេរៀន ហើយនឹងពុំមានសិស្សផ្សេងទៀតអង្គុយក្បែរគាត់នោះទេក្រៅពីគាត់អង្គុយម្នាក់ឯង។
ការកំណត់អត្តសញ្ញាណសិស្ស៖	ឈ្មោះ៖ ឡូយ ប៊ុនធឿន
	អាយុ៖ ៦ឆ្នាំ
	ថ្នាក់ទី៖ ១ ‘គ’
ពិពណ៌នាអំពីការលំបាក៖	ម៉ោងមុខវិជ្ជាភាសាខ្មែរ ប៊ុនធឿន រៀន និងចម្លងមេរៀនមិនទាន់សិស្សផ្សេងទៀតទេ គាត់តែងតែសួរ និងដើរទៅជិតក្តារខៀនមើលអក្សរនៅលើក្តារខៀន។ សរុបសេចក្តីមកគាត់អាចមានការលំបាកក្នុងការមើល។
កាលបរិច្ឆេទ៖	១៥ កញ្ញា ២០២៣

២ - ផែនការសកម្មភាព

គោលដៅ	ផែនការសកម្មភាព	កាលបរិច្ឆេទចុងក្រោយ	ការវាយតម្លៃ
ពង្រឹងការរៀនអានដល់ ប៊ុនធឿន	១.ឱ្យប៊ុនធឿនអង្គុយតុមុខគេ	សីហា	គាត់អង្គុយតុមុខគេ និងមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់
	២.គ្រូសរសេរអក្សរធំៗនៅលើក្តារខៀន	សីហា	គាត់អាចចម្លងអក្សរបាន និងមានឧបសគ្គតិចតួច
	៣.ឱ្យប៊ុនធឿនអង្គុយជិតសិស្សពូកែដើម្បីឱ្យគាត់អាចចម្លងមេរៀនតាម និងជួយបង្រៀនគាត់	សីហា	គាត់មានមិត្តភក្តិរួមតុចាំជួយបង្រៀនគាត់ និងគាត់អាចចម្លងមេរៀនពីមិត្តភក្តិបាន
	៤.គ្រូប្រាប់ឪពុកម្តាយឱ្យនាំប៊ុនធឿន ទៅពិនិត្យភ្នែក	សីហា ដល់ កញ្ញា	ក្រោយការពិនិត្យភ្នែកគ្រូពេទ្យតម្រូវឱ្យគាត់ប្រើប្រាស់វ៉ែនតាជំនួយគំហើញ

<u>សកម្មភាពអន្តរាគមន៍ជួយសិស្ស</u>

សកម្មភាពគ្រូជួយសិស្ស	○ ជួយសិស្សតាមរយៈការសួរសំណួរឱ្យសិស្សឆ្លើយ ○ សួរសំណួរស្រដៀងដែលមាននៅក្នុងសន្លឹកកិច្ចការនីមួយៗ ○ អាចពន្យល់បន្ថែមនៅពេលដែលសិស្សមានចម្ងល់ ○ ផ្តល់ជាឧទាហរណ៍គំរូឱ្យបានច្រើន ○ ផ្តល់ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការហ្វឹកហាត់ និងអនុវត្តឱ្យបានច្រើន ○ ប្រើប្រាស់សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន ដើម្បីឱ្យសិស្សងាយយល់ និងបង្កើនការចងចាំ

	○ បង្កើតល្បែងសិក្សាដើម្បីឱ្យសិស្សលេងសប្បាយរីករាយ និងមានការចងចាំមេរៀន ឱ្យស្របតាមទ្រឹស្តីលេងគឺរៀន រៀនគឺលេង ○ ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រពីរូបី ទៅពាក់កណ្តាលរូបី និងអរូបី។
សកម្មភាពជាដៃគូ	○ សិស្សពូកែឱ្យអង្គុយជាមួយសិស្សរៀនយឺត និងឱ្យជួយបង្រៀនដល់ពួកគេ ○ សិស្សថ្នាក់ធំឱ្យជួយបង្រៀនសិស្សថ្នាក់តូច ដើម្បីបង្កើតជាទម្លាប់ការរៀនល្អ ○ ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រមិត្តជួយមិត្ត មានទាំងសកម្មភាពជួយក្នុងថ្នាក់ និងក្រៅថ្នាក់ ○ លើកទឹកចិត្តសិស្សគំរូដែលបានជួយសិស្សរៀនយឺត (អាចជាទស្សនៈកិច្ចសិក្សានៅទីរមនីយដ្ឋានផ្សេងៗ ពាក្យសម្តីលើកទឹកចិត្ត និងរង្វាន់តិចតួច) ○ រៀងរាល់ម៉ោងបណ្ណាល័យផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សធំ ឬសិស្សពូកែជួយបង្រៀនដល់សិស្សរៀនយឺត។
សកម្មភាពស្វ័យសិក្សា	○ បង្កើតសកម្មភាពឱ្យសិស្សរៀនសូត្រពីគ្នាទៅវិញទៅមក មុនពេលចូលគេងសម្រាប់សិស្សស្នាក់នៅក្នុងសាលាអន្តេវាសិកដ្ឋាន ○ ដាក់កិច្ចការផ្ទះសម្រាប់សិស្សស្នាក់នៅផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន ○ លើកទឹកចិត្តដល់ឪពុកម្តាយឱ្យជួយបង្រៀនកូនបន្ថែមនៅផ្ទះ។

មេរៀនទី១២៖ បណ្ណាល័យសមស្រប

ខត្ថុបំណង

នៅក្នុងមេរៀននេះបង្ហាញអំពីទិដ្ឋភាពទូទៅនៃបណ្ណាល័យ ការគ្រប់គ្រង កាលវិភាគ និងប្រាប់អំពីធនធានបណ្ណាល័យ។

ខ្លឹមសារ

១២.១ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃបណ្ណាល័យ

បណ្ណាល័យគឺជាកន្លែងតម្កល់ឯកសារ សម្ភារៈ និងបរិក្ខារ សម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពឆ្ពោះទៅរកការអាន និងបង្កើតទម្លាប់មូលដ្ឋាន។ គោលបំណងរួមរបស់បណ្ណាល័យ គឺអភិវឌ្ឍទម្លាប់អានដល់សិស្សានុសិស្ស ជំរុញការចង់ដឹងរបស់កុមារអំពីសៀវភៅ និងលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យចាប់ផ្តើមស្រឡាញ់ចូលចិត្ត និងថែរក្សាសៀវភៅ។ ក្នុងនេះ បណ្ណាល័យត្រូវមាន សៀវភៅសិក្សាគោល សៀវភៅរឿង សៀវភៅ និងឯកសារនានាជាច្រើនប្រភេទពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអក្សរប្រៃយ៍ ភាសាសញ្ញា និងសៀវភៅសកម្មភាពជារូបភាព និងរបស់របរលេងជាច្រើន ហើយសម្បូរបែបសមស្របទៅតាមសមត្ថភាព និងកម្រិតនៃការអានរបស់សិស្សដែលរៀននៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស។

បណ្ណាល័យមានច្រើនប្រភេទដូចជា បណ្ណាល័យជាអគារ បណ្ណាល័យជាបន្ទប់ បណ្ណាល័យជ្រុងថ្នាក់ បណ្ណាល័យទីចាត់ការ និងបណ្ណាល័យចល័ត ហើយបណ្ណាល័យទាំងអស់នេះត្រូវធានាឱ្យបាននូវដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព។ ម៉្យាងវិញទៀតបណ្ណាល័យមិនមែនគ្រាន់តែបង្កើតឡើងមួយរយៈពេលខ្លីហើយបិទទៅវិញនោះទេ ព្រោះនាំឱ្យខាតបង់ពេលវេលា ការប្រឹងប្រែង និងថវិកាសម្រាប់ចំណាយទៅលើការបង្កើត។

ដូច្នេះគ្រូពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ចាំបាច់ត្រូវរក្សាតម្លៃបណ្ណាល័យជាសារវន្ត ព្រោះបណ្ណាល័យជួយបណ្តុះទម្លាប់អានដល់សិស្សានុសិស្សគ្រប់ប្រភេទ ហើយទម្លាប់អាននេះគឺកើតឡើងនៅពេលដែលសិស្សអានដោយស្ម័គ្រចិត្ត អានជាញឹកញាប់ និងមានភាពសប្បាយរីករាយជាមួយនឹងការអាន រួមទាំងការអាននៅសាលារៀន នៅផ្ទះ និងនៅទីកន្លែងផ្សេងទៀតផងដែរ។ ជាការរំពឹងទុក សិស្សានុសិស្សនឹងយល់ថា ការអានជាសកម្មភាពគួរឱ្យរំភើប និងមានភាពសប្បាយរីករាយព្រមទាំងយល់នូវអ្វីដែលពួកគេបានអាន ហើយពួកគេនឹងក្លាយជាអ្នកអានដោយមានភាពម្ចាស់ការ។

បណ្ណាល័យដែលល្អត្រូវគិតទៅដល់ភាពធំទូលាយដែលសិស្សមានពិការភាពអាចធ្វើការបំលាស់ទីបាន ហើយគិតដល់ភាពសមស្រប និងចាំបាច់សម្រាប់សិស្សចូលមកអាន និងធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ។ បណ្ណាល័យមិនត្រូវតូចចង្អៀត រឺឯសម្ភារៈ និងឯកសារដែលពុំចាំបាច់មិនត្រូវស្តុកពេញក្នុងបណ្ណាល័យនោះឡើយ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះ រៀងរាល់ពេលចេញលេងម្តងៗ សិស្សានុសិស្សជាច្រើនបានធ្វើដំណើរតម្រង់ឆ្ពោះទៅបណ្ណាល័យនៅពេលចេញលេង និងម៉ោងសម្រាប់បណ្ណាល័យដែលបានកំណត់ ហើយពួកគេអាចខ្ចីសៀវភៅយកទៅអាននៅផ្ទះទៀតផង។ នៅក្នុងបណ្ណាល័យដែលមានប្រសិទ្ធភាព សិស្សអាចអានសៀវភៅ និងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពអំណាន ក្រោមបរិយាកាសរួសរាយរាក់ទាក់ ការជួយគាំទ្រ និងសុវត្ថិភាពផ្លូវអារម្មណ៍។

ក) ប្រភេទបណ្ណាល័យ

បណ្ណាល័យជាអគារ	អគារត្រូវសមស្របតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសសំណង់អប់រំ ជាពិសេសអគារបណ្ណាល័យត្រូវមានទំហំយ៉ាងហោចណាស់ ៧ម៉ែត្រ x ៩ម៉ែត្រ ត្រូវមានបំពាក់ដូចជា កម្រាលការ៉ូ ឈើនីវលើជញ្ជាំងសម្រាប់វាយដែកគោលដាក់តាំងស្លាកអប់រំផ្សេងៗ ចម្រឹងបង្អួច និងទ្វាររឹងមាំ។
បណ្ណាល័យជាបន្ទប់	បន្ទប់បណ្ណាល័យត្រូវសមស្រប រឹងមាំ និងមានសុវត្ថិភាព ហើយបន្ទប់នោះត្រូវមានទំហំ ៧ម៉ែត្រ x ៨ម៉ែត្រ ស្ថិតនៅដើម ឬចុងនៃអគារសិក្សា។ មិនតែប៉ុណ្ណោះត្រូវធានាថា ដំបូលរឹងមាំការពារជ្រាបទឹក ទ្វារបង្អួចមានចម្រឹង លាបថ្នាំជញ្ជាំង ក្រាលការ៉ូ និងបំពាក់ឈើនីវលើជញ្ជាំងសម្រាប់វាយដែកគោលតាំងបង្ហាញស្លាកអប់រំផ្សេងៗ។
បណ្ណាល័យជ្រុងថ្នាក់	បណ្ណាល័យបែបនេះត្រូវបានរៀបចំធ្វើសង្ហារិមតាំងសៀវភៅនៅខាងក្រោយតុសិស្សនៃថ្នាក់រៀននីមួយៗ និងអនុវត្តសកម្មភាពអំណានជាមួយសិស្សដូចបណ្ណាល័យជាបន្ទប់ ឬអគារផងដែរ។

១២.២ ការគ្រប់គ្រងបណ្ណាល័យ

បណ្ណាល័យ ត្រូវធានាសុវត្ថិភាព និងស្វាគមន៍ដល់កុមារគ្រប់រូប ដើម្បីឱ្យពួកគេទទួលបានអារម្មណ៍រីករាយក្នុងការចូលអានសៀវភៅក្នុងបណ្ណាល័យ។ គ្រឿងសង្ហារិមត្រូវរៀបចំឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសដែលសមស្របសម្រាប់កុមារក្នុងការស្វែងរកសៀវភៅ ធ្វើសកម្មភាពដឹកនាំកុមារទៅរកការអាន និងការការពារសៀវភៅពីការខូចខាតដោយកត្តាធម្មជាតិ មនុស្ស និងសត្វ។

បណ្ណារក្សត្រូវពិនិត្យមើលថា គ្រឿងសង្ហារិមគ្មានជ្រុងស្រួច គ្មានក្បាលវីស ឬក្បាលដែកគោលលៀនចេញមកក្រៅដែលអាចបណ្ដាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់កុមារ។ ទីតាំងធ្នើរសៀវភៅត្រូវរៀបចំ ដែលមិននៅចំមុខបង្អួចដើម្បីជៀសវាងសំណើម និងទឹកភ្លៀង ឬមិនចំពន្លឺព្រះអាទិត្យដោយផ្ទាល់ដែលធ្វើឱ្យសន្លឹកសៀវភៅធាប់ខូច ឬផុយស្រួយ។ តុសម្រាប់កុមារអានក៏ត្រូវរៀបចំនៅទីកន្លែងដែលសមស្របដែលកុមារអាចអង្គុយអានសៀវភៅបានស្រួល និងមានពន្លឺ ហើយខ្យល់អាកាសចេញចូលគ្រប់គ្រាន់ផងដែរ។

ម៉្យាងទៀត បណ្ណារក្សត្រូវប្រាកដថា ទ្វារ និងបង្អួច ងាយបិទបើក ងាយដាក់គន្លឹះ និងងាយចាក់សោ ហើយក៏ត្រូវពិនិត្យមើលថា ផ្ទៃបាតនៃកម្រាលបន្ទប់មិនមានការបែកស្រាំ មិនមានរន្ធ ឬខូចខាតផ្នែកខ្លះដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់កុមារ បន្ទប់បណ្ណាល័យត្រូវមានអនាម័យ មានរបៀបរៀបរយ និងសុវត្ថិភាពជាប្រចាំ។

ក) បញ្ជី និងសៀវភៅកំណត់ត្រាផ្សេងៗ

បណ្ណាល័យត្រូវមានបញ្ជីរដ្ឋបាល និងសៀវភៅកំណត់ត្រាផ្សេងៗ ដូចខាងក្រោម៖

បញ្ជីរួម	បញ្ជីសម្រាប់កត់ត្រាឯកសារចូលថ្មីគ្រប់ប្រភេទក្នុងបណ្ណាល័យ ហើយមុននឹងចុះបញ្ជីរួម បណ្ណារក្សគប្បីត្រូវបែងចែកឯកសារ ឬសៀវភៅ ឱ្យដាច់ដោយឡែកពីគ្នារវាងប្រភេទសៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ សៀវភៅព័ត៌មាន និងសាមយិកបត្រ (លេខរៀង ថ្ងៃខែឆ្នាំចូល លេខបញ្ជី/វិក្កយបត្រ សរុបចំនួនចំណងជើង និងចំនួនក្បាលសៀវភៅ)។
បញ្ជីសារពើភណ្ឌសៀវភៅ	បញ្ជីកត់ត្រាព័ត៌មានលម្អិតនៃសៀវភៅទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងបណ្ណាល័យ បញ្ជីនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ជួយបណ្ណារក្សក្នុងការគ្រប់គ្រងសៀវភៅកាន់តែជាក់លាក់

	និងច្បាស់លាស់ (លេខសារពើភណ្ឌ ថ្ងៃខែឆ្នាំចូល ចំណងជើង ឈ្មោះអ្នកនិពន្ធ គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយ ឆ្នាំបោះពុម្ព លេខកូដសៀវភៅ និងប្រភពផ្ដល់ផ្សេងៗ ឬកម្រិតសៀវភៅ)។
សៀវភៅកំណត់ត្រាសកម្មភាពអំណាន	គ្រូប្រចាំថ្នាក់នីមួយៗត្រូវកត់ត្រាអំពីសកម្មភាពអំណាន ដែលពួកគេបានដឹកនាំក្នុងម៉ោងបណ្ណាល័យ ដើម្បីទុកជាព័ត៌មានអាចជួយគណៈគ្រប់គ្រងសាលាឱ្យដឹងពីសកម្មភាពគ្រូបានធ្វើក្នុងម៉ោងបណ្ណាល័យ (កាលបរិច្ឆេទ ថ្នាក់ ប្រភេទអំណាន ចំណងជើងរឿង (អំណានឮ/អំណានចូលរួម) ចំនួនសិស្សចូលរួម ឈ្មោះគ្រូដឹកនាំ និងហត្ថលេខា)។
សៀវភៅកំណត់ត្រាភ្ញៀវ ឬមន្ត្រីអប់រំចូលទស្សនកិច្ច	សម្រាប់ភ្ញៀវ ឬមន្ត្រីអប់រំបានមកធ្វើទស្សនកិច្ចនៅបណ្ណាល័យហើយបណ្ណារក្សត្រូវជូនសៀវភៅនេះទៅពួកគេដើម្បីកត់ត្រាអំពីចំណាប់អារម្មណ៍ចំពោះការគ្រប់គ្រង និងដំណើរការបណ្ណាល័យ (កាលបរិច្ឆេទ ឈ្មោះ អង្គភាព/ស្ថាប័ន មតិយោបល់ ម៉ោង និងហត្ថលេខា)។
បញ្ជីខ្ចី និងសងសៀវភៅ	សម្រាប់កត់ត្រាសៀវភៅដែលកុមារបានខ្ចីយកទៅអាននៅផ្ទះ នឹងអាចទទួលបានពេលវេលាកាន់តែគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការអានប្រកបដោយភាពរីករាយ និងជាសកម្មភាពជំរុញបណ្ដុះទម្លាប់អានដល់កុមារ (លេខរៀង ឈ្មោះ ភេទ ថ្នាក់ ចំណងជើងសៀវភៅ លេខសារពើភណ្ឌ កំណត់ត្រាខ្ចី (កាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខា) កំណត់ត្រាសង (កាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខា) និងផ្សេងៗ។

ខ) សមាសភាពនៃប្រសិទ្ធភាពរបស់បណ្ណាល័យ

បរិយាកាសអំណាន	- បរិយាកាសអំណានត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានសម្ភារៈព្រីនរីច ដែលជាទីមេត្រីរបស់កុមារ - ត្រូវមានសៀវភៅ និងសម្ភារៈគ្រប់គ្រាន់ ស្របតាមកម្រិតសមត្ថភាពសិស្ស - ការរៀបចំសៀវភៅត្រូវមានក្បួនខ្នាតត្រឹមត្រូវ - បណ្ណាល័យមិនត្រូវចង្អៀតខ្លាំងដែលបង្កផលលំបាកដល់សិស្សមានពិការភាពចេញ និងចូលអាននោះឡើយ។
គុណភាពសមរម្យនៃសម្ភារៈអំណាន	- មានសៀវភៅរឿង សៀវភៅមានរូបភាពច្រើន និងឯកសារយោងថ្មីៗដែលបានទិញពីបណ្ណាគារ ក៏ដូចជាការបោះពុម្ពបន្ថែម។
ពេលវេលាត្រូវអាន	- មានម៉ោងបណ្ណាល័យផ្លូវការនៅក្នុងកាលវិភាគសាលារៀន ដោយកំណត់យ៉ាងហោចណាស់ ១ម៉ោងសិក្សាក្នុង ១សប្ដាហ៍ សម្រាប់ថ្នាក់នីមួយៗ ដើម្បីឱ្យសិស្សមានពេលវេលាចូលអាន។
ការកសាងសមត្ថភាព	- គណៈគ្រប់គ្រងសាលា បណ្ណារក្ស និងគ្រូបង្រៀន ត្រូវទទួលបានការបណ្ដុះបណ្ដាលតាមរយៈការបណ្ដុះបណ្ដាលផ្ទាល់ ឬពីចម្ងាយ និងការសិក្សាដោយខ្លួនឯង ដើម្បី

	ឱ្យមានបំណិនផ្នែកគ្រប់គ្រងបណ្ណាល័យ និងដឹកនាំសកម្មភាពអំណានកាន់តែប្រសើរ។

គ) បណ្ណាល័យកុមារមេត្រី

ដើម្បីក្លាយជាបណ្ណាល័យកុមារមេត្រី តម្រូវឱ្យមានកត្តាធំៗចំនួនពីរគឺ (១) មានសម្ភារៈគ្រប់គ្រាន់ក្នុងបណ្ណាល័យ (២) អាកប្បកិរិយា និងឥរិយាបថវិជ្ជមានរបស់គ្រូពាក់ព័ន្ធ។

លក្ខណៈសម្បត្តិ និងសកម្មភាព	- មានសៀវភៅជាច្រើនប្រភេទសម្រាប់សិស្សដែលសៀវភៅទាំងនោះបានបិទកម្រិតអានច្បាស់លាស់ និងដាក់តាំងបង្ហាញនៅលើធ្នើរ ដើម្បីឱ្យសិស្សងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកសៀវភៅឱ្យត្រូវតាមកម្រិតអានរបស់សិស្សរាប់បញ្ចូលទាំងអក្សរប្រៃយ៍ និងភាសាសញ្ញាផងដែរ - មានសម្ភារៈព្រីនរីច ដែលសិស្សអាចអានបាន និងដាក់តាំងបង្ហាញបានត្រឹមត្រូវ - មានគ្រឿងសង្ហារឹមក្នុងបណ្ណាល័យដែលត្រូវបានរៀបចំយ៉ាងមានរបៀបរៀបរយ ដើម្បីឱ្យសិស្សអាចរកសៀវភៅ និងសម្ភារៈសិក្សាផ្សេងៗបានយ៉ាងងាយស្រួល - មានកន្លែងសម្រាប់សិស្សអានជាបុគ្គល ជាដៃគូ និងជាក្រុម ឬធ្វើការខ្ចីសងសៀវភៅបានងាយស្រួល - មានកាលវិភាគម៉ោងបណ្ណាល័យសម្រាប់ថ្នាក់នីមួយៗ ព្រមទាំងការកំណត់ពេលវេលាសម្រាប់សិស្សអាន និងខ្ចីសៀវភៅ និងដាក់តាំងបង្ហាញក្នុងបណ្ណាល័យសម្រាប់ការអនុវត្តប្រចាំថ្ងៃ - មានគោលការណ៍ណែនាំច្បាស់លាស់អំពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់បណ្ណាល័យ ហើយគ្រូប្រចាំថ្នាក់ទាំងអស់ បានដឹកនាំសកម្មភាពនេះជារៀងរាល់ថ្ងៃ - មានបណ្ណារក្សដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីទទួលខុសត្រូវលើការគ្រប់គ្រងបណ្ណាល័យ - គ្រូទាំងអស់ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលអំពីរបៀបដឹកនាំសកម្មភាពអំណានក្នុងម៉ោងបណ្ណាល័យ មានគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងមាតាបិតាសិស្សដើរតួនាទីយ៉ាងសកម្មក្នុងការទ្រទ្រង់សកម្មភាពបណ្ណាល័យ។
អាកប្បកិរិយា និងឥរិយាបថរបស់គ្រូពាក់ព័ន្ធ	- បណ្ណារក្ស និងគ្រូបង្រៀន ជួយសិស្សរកសៀវភៅទៅតាមកម្រិតអានរបស់ពួកគេដោយធ្វើជាគំរូក្នុងការអាន មានការលើកដាក់សំឡេង បង្ហាញពីអារម្មណ៍រីករាយក្នុងការអាន និងលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យមានតួនាទីក្នុងការជួយគ្រប់គ្រងបណ្ណាល័យ - គណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន និងមាតាបិតាសិស្ស ជំរុញយ៉ាងសកម្មឱ្យមានការប្រើប្រាស់បណ្ណាល័យ និងគាំទ្រដល់សកម្មភាពគ្រប់គ្រងបណ្ណាល័យជាក់ស្តែងដើម្បីធានាឱ្យបាននូវបរិយាកាសសិក្សាជាវិជ្ជមាននៅក្នុងបណ្ណាល័យ។

	- គណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន មាតាបិតាសិស្ស បណ្ណារក្ស និងគ្រូបង្រៀន ចូលរួមយ៉ាងសកម្មជាមួយនឹងសហគមន៍ ដើម្បីធានាថា ពួកគេបានយល់ដឹងពីគោលបំណង និងការប្រើប្រាស់បណ្ណាល័យ - គណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន មាតាបិតាសិស្ស បណ្ណារក្ស និងគ្រូបង្រៀន លើកទឹកចិត្តយ៉ាងសកម្ម និងគាំទ្រសិស្សក្នុងការអាន ដោយមិនគិតពីសមត្ថភាពរបស់ពួកគេ - បណ្ណារក្ស និងគ្រូបង្រៀន បានប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយសិស្សដោយមិនបានដាក់សម្ពាធចំពោះសិស្សក្នុងការអាន ហើយត្រូវទទួលស្គាល់សមត្ថភាពសិស្សគ្រប់គ្នា និងធានាបាននូវបរិយាកាសអានដែលប្រកបដោយសុវត្ថិភាពក្នុងផ្លូវអារម្មណ៍។

១២.៣ កាលវិភាគបណ្ណាល័យ

ថ្នាក់នីមួយៗមានម៉ោងបណ្ណាល័យយ៉ាងតិច ១ម៉ោងសិក្សាក្នុង ១សប្ដាហ៍ ហើយបណ្ណាល័យក៏ត្រូវបើកឱ្យដំណើរការក្នុងម៉ោងដែលសិស្សសម្រាកចេញលេងផងដែរ ព្រោះជាពេលវេលាដ៏សំខាន់សម្រាប់សិស្សចូលធ្វើសកម្មភាពមានដូចជា ការបត់ផ្កា ការនិទានរឿង ការអានរឿងនិទាន ការអានរឿងស្រាវជ្រាវ ការអានរឿងរូបភាព ការអានសៀវភៅសុខភាព ការផាត់ពណ៌ ការលេងល្បែងសិក្សា សកម្មភាពអប់រំសីលធម៌ ការនាំកុមារលេងដូចជា រៀបរូបភាពប្រណាំងគ្នា (Puzzle) ការលេងល្បែងជីតជ្ជ ការអានរឿងនៅក្នុងថាប់ប្លែត ទូរទស្សន៍ និងកុំព្យូទ័រ។ ក្នុងនេះបណ្ណារក្សក៏អាចប្រើប្រាស់នូវភាពច្នៃប្រឌិត និងភាពទន់ភ្លន់របស់ខ្លួនទៅតាមកម្រិតចំណាប់ចំណូលចិត្តរបស់សិស្ស។

ម៉ោងបណ្ណាល័យ និងម៉ោងអំណានសេរី ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងតារាងកាលវិភាគបណ្ណាល័យដែលដាក់តាំងបង្ហាញក្នុងបណ្ណាល័យ ដើម្បីអភិវឌ្ឍទម្លាប់អាន អភិវឌ្ឍបំណិនអំណាន ប្រើប្រាស់បណ្ណាល័យសម្រាប់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបង្កើនចំណេះដឹង និងឱ្យសិស្សចេះប្រើប្រាស់សកម្មភាពខ្ចីសៀវភៅទុកសម្រាប់អាននៅផ្ទះ និងសងត្រឡប់មកបណ្ណាល័យវិញផងដែរ។

១២.៤ ធនធានបណ្ណាល័យ

សម្ភារៈអំណានផ្សេងៗ ដែលស្របតាមកម្រិតនៃការអានរបស់សិស្សត្រូវបានផ្តល់ជូន និងសកម្មភាពសិក្សាតាមបែបសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលក៏ត្រូវបានអនុវត្តផងដែរ ដើម្បីធានាថា សិស្សទាំងអស់បានចូលរួម និងជោគជ័យក្នុងការអាន ដោយមិនគិតអំពីភេទ ឬសមត្ថភាព។ បណ្ណារក្ស គ្រូបង្រៀន និងមាតាបិតាសិស្សគប្បីលើកទឹកចិត្តសិស្សក្នុងការអានដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹង។

ក) ការកំណត់សម្ភារៈបណ្ណាល័យ

ធនធានសៀវភៅ	សង្ហារិម	សម្ភារៈជំនួយផ្សេងៗ
បណ្ណាល័យជាអគារ		
- *សមាមាត្រសិស្ស ១នាក់ស្មើ៣ ឬ៥ ក្បាល*	- ធ្នើរសៀវភៅមុខ២ = ៤ធ្នើរ - ធ្នើរសៀវភៅមុខ១ = ២ធ្នើរ - តុសិស្សអាន = ៤តុ	- សម្ភារៈទ្រទ្រង់ការងាររដ្ឋបាលសៀវភៅ

- *មានសៀវភៅយ៉ាងតិច ៥០០ ចំណងជើង* - *មានសៀវភៅយ៉ាងតិច ១០០ ក្បាល*	- តុបណ្ណារក្ស = ១តុ - កៅអីបណ្ណារក្ស = ២កៅអី - ខ្នាតធ្នើរមុខពីរ (៤ថ្នាក់ = ១.៤ម x ១.៤ម x ០.៥ម) - ខ្នាតធ្នើរមុខមួយ (៤ថ្នាក់ = ១.៤ម x ១.៤ម x ០.២៧ម)	- កេសឡាំងដែក១ ឬទូរសម្រាប់រក្សាទុកសៀវភៅ - ហោប៉ៅក្រណាត់ ឬធ្នើរផ្តៅសម្រាប់តាំងសៀវភៅមកដល់ថ្មី - ក្រដាសផ្ទាំងធំអប់រំផ្សេងៗ
បណ្ណាល័យជាបន្ទប់		
- *សមាមាត្រសិស្ស១នាក់ស្មើ ៣ ឬ៥ក្បាល* - *មានសៀវភៅយ៉ាងតិច ៥០០ ចំណងជើង* - *មានសៀវភៅយ៉ាងតិច ១០០០ ក្បាល*	- ធ្នើរសៀវភៅមុខ២ = ៤ធ្នើរ - ធ្នើរសៀវភៅមុខ១ = ២ធ្នើរ - តុសិស្សអាន = ៤តុ - តុបណ្ណារក្ស = ១តុ - កៅអីបណ្ណារក្ស = ២កៅអី - ខ្នាតធ្នើរមុខពីរ (៤ថ្នាក់ = ១.៤ម x ១.៤ម x ០.៥ម) - ខ្នាតធ្នើរមុខមួយ (៤ថ្នាក់ = ១.៤ម x ១.៤ម x ០.២៧ម)	- សម្ភារៈទ្រទ្រង់ការងាររដ្ឋបាលសៀវភៅ - កេសឡាំងដែក១ ឬទូរសម្រាប់រក្សាទុកសៀវភៅ - ហោប៉ៅក្រណាត់ ឬធ្នើរផ្តៅសម្រាប់តាំងសៀវភៅមកដល់ថ្មី - ក្រដាសផ្ទាំងធំអប់រំផ្សេងៗ
បណ្ណាល័យជ្រុងថ្នាក់		
- ជាសមាមាត្រសិស្ស១នាក់ - ស្មើ៣ ឬ៥ក្បាល - មានសៀវភៅយ៉ាងតិច ៥០ ចំណងជើង ក្នុង១បន្ទប់ - មានសៀវភៅយ៉ាងតិច ១០០ ក្បាល ក្នុង១បន្ទប់	- ធ្នើរសៀវភៅមុខ១ = ១ធ្នើរ ក្នុងបន្ទប់រៀន -	- សម្ភារៈទ្រទ្រង់ការងាររដ្ឋបាលសៀវភៅ - កេសឡាំងដែក១ ឬទូរសម្រាប់រក្សាទុកសៀវភៅ - ហោប៉ៅក្រណាត់ ឬធ្នើរផ្តៅសម្រាប់តាំងសៀវភៅមកដល់ថ្មី - ក្រដាសផ្ទាំងធំអប់រំផ្សេងៗ

ខ) បណ្ណាល័យឌីជីថល

បណ្ណាល័យនេះ គឺជាបណ្ដុំឯកសារទាំងអស់ត្រូវបានរក្សាទុកជាទម្រង់ឌីជីថល ហើយទម្រង់ឯកសារទាំងនេះអាចប្រើប្រាស់បានតាមប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទដៃវៃឆ្លាត ទូរទស្សន៍វៃឆ្លាត ថាប់ប្លែត និងកុំព្យូទ័រ ជាដើម សម្រាប់អាន ឬមើល ដែលងាយប្រើប្រាស់ និងចំណេញពេលវេលាទៀតផង។

ឯកសារអត្ថបទ	មាន សម្រង់អត្ថបទ របាយការណ៍ សៀវភៅទាំងមូល (E-Books និង PDF Books) សៀវភៅសរសេរដោយដៃ និក្ខេបបទ និងរបាយការណ៍បច្ចេកទេស។
ឯកសារសោតទស្សន៍ (វីដេអូឯកសារ សំឡេង)	មាន វីដេអូឯកសារ ខ្សែភាពយន្ត និងតន្ត្រី សម្រាប់សិស្សពិបាកក្នុងការមើលសិក្សាស្រាវជ្រាវ។
ព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ	មាន ផែនទី ផែនទីថតពីអាកាស រូបភាពបង្ហាញទីតាំង។
រូបភាព និងក្រាហ្វិច	មាន រូបគំនូរ និងរូបថតជាទម្រង់ 2D ឬ 3D ជាដើម។

ឯកសារយោង

- ✓ ការអប់រំបញ្ចូលគ្នាសម្រាប់កុមារពិការ ឆ្នាំ២០០៩
- ✓ ការអប់រំបញ្ចូលគ្នា ឆ្នាំ២០១២
- ✓ ឯកសារស្តីពីការអប់រំបរិយាបន្ន សម្រាប់គ្រូឧទ្ទេស ឆ្នាំ២០១៧
- ✓ ស្តង់ដារបណ្ណាល័យបឋមសិក្សា ឆ្នាំ២០១១
- ✓ ឯកសារណែនាំប្រតិបត្តិស្តីពីបណ្ណាល័យបឋមសិក្សា ឆ្នាំ២០២១
- ✓ ការអប់រំកុមារមានពិការភាពសតិបញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨
- ✓ វិន័យវិជ្ជមាន និងការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀនឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព (សៀវភៅណែនាំគ្រូបង្រៀនថ្នាក់បឋមសិក្សា)
- ✓ ឯកសារណែនាំប្រតិបត្តិកម្មវិធីសិក្សាអប់រំពិសេស នាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស ឆ្នាំ២០២២
- ✓ កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតភាសាខ្មែរ កម្រិតបឋមសិក្សា ឆ្នាំ២០១៨
- ✓ ការបង្រៀនសិស្សមានបញ្ហាបញ្ញានៅក្នុងថ្នាក់អប់រំបញ្ចូលគ្នា
- ✓ ការចុះប្រមូលព័ត៌មាននៅវិទ្យាល័យអប់រំពិសេស នាយកដ្ឋានអប់រំពិសេស និងវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំពិសេស
- ✓ School and Classroom Disabilities Inclusion Guide (RTI International)